

**อัตชีวประวัติอิมามมะอฺศูมีน 4**

**Brief Biography of Imam Masoomen 4**

**อะลี ซัยนุลอาบีดีน (อ.)**

**IMAM ALI ZAINUL ABIDEEN (A)**

**เขียน**

**ศาสตราจารย์เชคอะลีมุฮัมมัด อะลีดูคัยยิล**

**Prof. Sheik ALI MUHAMMAD ALI DUKYIL**

**แปล**

**อาจารย์อัยยิบ ยอมใหญ่**

**Autaz Ayyub Yomyai**

## บทนำ

ตลอดช่วงระยะเวลาอันยาวนานแห่งอายุขัยของโลกยังไม่เคยได้ประจักษ์ถึงมนุษย์กลุ่มใดที่เพียบพร้อมไปด้วยเกียรติคุณ และความดีเด่นนานัปการอย่างครบครัน เหมือนกับบรรดาอิมามที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงอำนวยการให้ถึงกระนั้นก็ยังเป็นเรื่องแปลกที่ประชาชาตินี้ยังมิได้ให้การยอมรับในตำแหน่งการเป็นผู้นำของบรรดาอิมามเหล่านี้อย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ ในขณะที่พวกเขาร่วมลงมติกันอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ในกรณีที่ว่ามิใช่มีองค์กรหลายองค์กรและวาระของท่านศาสดาหลายตอนที่ถูกระทานลงมาที่กล่าวถึงบรรดาอิมามเหล่านั้นรวมทั้งข้อความที่พวกเขากล่าวถึงบรรดาอิมามไว้เอง

ในแง่ของวิชาการ พฤติกรรม การเคารพภักดี ความสมณะ ความสำรวม จริยธรรม เกียรติคุณ ความกล้าหาญ และแบบแผนการดำรงชีวิตที่เป็นเยี่ยงอย่าง กล่าวคือ พวกเขาไม่เห็นด้วยกับบรรดานักปราชญ์ชีอะฮฺในบัญญัติและหลักฐานที่ชัดเจนที่ว่า

ตำแหน่งอิมามจะต้องมีในหมู่คนเหล่านี้ดังที่มีข้อบัญญัติจากท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ว่า ท่านได้แต่งตั้งคนเหล่านี้ไว้โดยระบุชื่อของแต่ละคนๆ ไว้ดังที่ท่านได้อ่านผ่านพ้นไปแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้ถือได้ว่า ตำแหน่งคอลีฟะฮฺจะต้องเป็นของพวกเขาอย่างชนิดที่แยกออกจากกันมิได้ และพฤติกรรมที่ดีที่สุดในประชาชาตินี้ และเหนือกว่าใครๆ ทั้งหมดในแง่ของจริยธรรมอันแสนประเสริฐ

การที่ประชาชาติอิสลามมองข้ามความสัมพันธ์ตำแหน่งการเป็นผู้นำของ บรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)นี้ถือว่า เป็นความอยุติธรรมและการละเมิด สิทธิประการหนึ่งต่อบุคคลเหล่านั้นที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)และศาสนทูต(ศ)ได้ กำหนดไว้ และในขณะเดียวกันก็เท่ากับว่า มวลมนุษย์เหล่านี้อยู่ยติธรรมต่อ ตัวเองที่ขัดขึ้นต่อสังคมและหลักเลียงเบี่ยงเบนออกจากวิถีทางอัน เทียงตรง ทั้งๆ ที่รู้ซึ่งอยู่แก้ไขถึงความดีเด่นและฐานภาพอันสูงส่งของพวกเขาเหล่านั้นแล้วเป็นอย่างดี

“ พวกเขาคัดค้านต่อสิ่งนั้นในขณะที่จิตใจของพวกเขายอมรับในสิ่งนั้น อยู่ด้วยความอธรรมและหยิ่งยะโส ” (1)

(1) ชูเราะฮฺ อัน-นัมลฺ: 14

นี่คือเรื่องที่น่าเสียดายยิ่งที่ตัดพันอย่างต่อเนื่องกันมา นับตั้งแต่ช่วงแรกของ หน้าประวัติศาสตร์ แต่ความเป็นไปของสรรพสิ่งทั้งหลายล้วนขึ้นอยู่กับอัลลอฮฺ(ซ.บ.)เสมอ

เรื่องราวที่น่าสนใจมากกล่าวถึงในหนังสือเล่มนี้ก็คือ “ชีวประวัติอิมามที่ 4” ในบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ) นั่นคือ อิมามอะลี บิน อัล-สุเซน บินอะลี บินอะบีฏอลิบ(อ)

ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นในการกล่าวถึงอิมามท่านนี้อย่างไรดีหรือว่า เริ่มต้นด้วยการกล่าวถึงการประสบทุกข์ภัยของท่านที่ไม่เคยมีบุรุษใดในโลก นี้ได้รับเท่า? นั่นคือ โศกนาฏกรรมอันเกิดขึ้นที่กัรบะลาอ์

นับตั้งแต่ต้นจนจบ ในฐานะที่ท่านอยู่ร่วมบิดา พี่ๆ น้องๆ และบรรดาลุง ป้า น้าอา และลูกพี่ลูกน้อง

ตลอดถึงบรรดาสหยาผู้ติดตามท่านผู้เป็นบิดา(ขอให้ความปิติชื่นชมจากอัลลอฮ์ พึงมีแก่คนเหล่านั้นทั้งมวล) ขณะเดียวกันท่านอิมาม(อ)ท่านนี้ก็อยู่ร่วมในเหตุการณ์อันแสนระทึกใจกับบรรดานุศรสาวของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ที่วิ่งกันอย่างซุหลุน เข้าๆ ออกๆ จากกระโจมพร้อมกับมีเสียงร้องตะโกนจากทหารของฝ่ายศัตรูว่า

“เผากะโจมของพวกเขาหรือหรือ”

ความอดทนของท่านพลีมอบแด่อัลลอฮ์(ช.บ.) ในขณะที่ท่านมองเห็นบุตรชายของมรรณนะฮ์ถือมีดดาบเข้ามาเชือดคออิมามสุเซน(อ)ผู้เป็นบิดาของท่านเอง และไปจบลงที่เหตุการณ์เมื่อตอนเดินทางเข้าสู่เมืองฮาม(ซีเรีย) แล้วเข้าพบในมหาสมาคมของยะซีด บุตรของอุมายยะฮ์ผู้ชั่วร้ายในตระกูลของอุมัยยะฮ์

มาตรแม้น ท่านนบีอัยยูบ (อ)ได้แลเห็นเหตุการณ์เหล่านี้เพียงบางส่วน แน่อนท่านจะต้องยอมรับว่า

“ใช่แล้ว นี่คือการทดสอบที่ยิ่งใหญ่อย่างแท้จริง”

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์(ช.บ.) ไม่เพียงแต่ทุกขภัยที่ประสบกับท่านนบีอัยยูบ(อ)เท่านั้นที่ต้องถือว่าเป็นเรื่องเล็ก เมื่อมาเทียบกับทุกขภัยที่ประสบกับท่าน หากแต่ทุกขภัยทั้งหลายเหล่านี้ของชาวโลกนับแต่เริ่มมีการปฏิสนธิท่านนบีอาดัม(อ)ขึ้นมาในดาวเคราะห์ดวงนี้จนถึงวันฟื้นคืนชีพก็ย่อมเป็นเรื่องเล็กไปเสียทั้งสิ้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ท่าน(อ)ประสบในเมื่อเรื่องราวจากสภาพการณ์ประสบทุกขภัยของท่านอิมาม(อ)ท่านนี้

มีปรัชญาอันลึกซึ้งและให้แง่มุมต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางแล้วบทบาทการดำเนินชีวิตในด้านอื่นๆ ของท่านก็ย่อมเต็มไปด้วยอุทราหรณ์และบทเรียนอย่างมากมาย กล่าวคือท่านอิมาม(อ)ท่านนี้ เป็นบุคคลที่เปี่ยมล้นไป

ด้วยการเคารพภักดีพระผู้เป็นเจ้า ดังที่ท่านอับนุ อะบิลฮะดีดได้เคยกล่าวไว้ว่าไม่ว่าจะไม่ใช่ออย่างนั้นแล้ว ในเมื่อประวัติศาสตร์อิสลามทั้งมวลต่างร่วมกันบันทึกว่า :

ท่านผู้นั้นมาขงทั้งกลางวันและกลางคืน 1,000 ร่อกะอัด อวัยวะส่วนที่ใช้ในการก้มกราบ (ซุญุด) ถึงกับกร้านเหมือนกับรอยกร้านของเข้าอุฐที่ต้องตัดมันออกถึงปีละสองครั้ง จนไม่มีใครรู้จักท่านด้วยนามอื่นนอกจากนี้คำว่า

“ซัยนุลอาบิติน” (อาภรณ์แห่งผู้เคารพภักดีพระผู้เป็นเจ้า)

“อัส-ซัจญาด” (ผู้ถึงแล้วซึ่งการกราบ)

“ซุหฺ-มะพะนาติล-ปะอิรุ” (เจ้าแห่งรอยกร้านเยี่ยงเขาอุฐ) และ

“ซัยยิดุลอาบิติน” (นายแห่งผู้เคารพภักดีพระผู้เป็นเจ้า)

ขณะเดียวกันแบบแผนในการดำเนินชีวิตของท่านอิมาม(อ)ผู้นี้คือแบบฉบับอันยิ่งใหญ่ที่ไม่มีใครเทียบได้ นอกจากท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ)หรือทายาทของท่านศาสดาเท่านั้น มิฉะนั้นแล้วยังจะมีใครอีกที่ยอมรับให้การอุปการะคนในครอบครัวของมรวาน บินฮะกัน ( คนที่เป็นศัตรูของบรรดาอะฮุลลุลบัยตุมากที่สุด)ด้วยการนำไปเลี้ยงดูที่ครอบครัวของท่านเอง เมื่อเขาประสบความเดือดร้อน หรือยังมีใครอีกที่ให้การเลี้ยงดูชาวเมืองมะดีนะฮ์นับร้อยหลังคาเรือน หรือยังมีใครอีกที่แบกเป้งข้าวสาละเพื่อนำไปแจกจ่ายตามบ้านเรือนของคนยากจนอยู่เป็นประจำโดยนำไปส่งให้ถึงที่อย่างเป็นทางการจนคนทั้งหลายไม่รู้จักท่านเลย

เมื่อเราจะกล่าวถึง เนื้อหาสาระในบทอ้อนวอนต่อพระผู้อภิบาลของอิมาม (อ)ท่านนี้แล้ว ถ้าหากยกเว้นอัล-กุรอาน และวจนะของท่านศาสนทูต แห่งอัลลอฮฺ(ศ) รวมทั้งหนังสืออะฮฺลุล-บะลาเฆาะฮฺแล้ว ก็ไม่อาจหาคำพูด ใดมาเปรียบเทียบความสูงส่งได้ เพราะมันหมายถึง ต้นตำรับของวงศ์วาน แห่งศาสดามุฮัมมัด(ศ) และเป็นสารานุกรมเกี่ยวกับความรู้อันยิ่งใหญ่ในเรื่อง ของพระผู้เป็นเจ้า

เพื่อมิให้บทนำของหนังสือเล่มนี้ยืดเยื้อมากเกินไป จะขอなた่านเข้าสู่ เนื้อหาสาระตามบทต่างๆ ของหนังสือได้ ณ บัดนี้ ลำดับแรกจะเป็นการ เสนอวิธีการดำเนินชีวิตบางแง่มุมของท่าน รวมทั้งวจนะสั้นๆ อันทรงคุณค่า และภาพพจน์จากแบบแผนชีวิตอันทรงเกียรติที่เต็มไปด้วยตัวอย่างที่สูงส่ง โดยสรุปย่อให้สั้นเท่าที่จะทำได้ อีกทั้งจะมีการกล่าวถึงคำสอนของท่าน(อ)ที่ เป็นเสมือนสุภาษิตเตือนใจ ในลำดับสุดท้ายก็จะกล่าวถึงถ้อยคำของบรรดา นักปราชญ์ ผู้ทรงเกียรติ ที่ได้กล่าวยกย่องและสรรเสริญท่าน(อ)แต่ก็หา พรรณนาได้หมด

ชีวะประวัติอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)

นามจริง

อะลี บินฮุเซน(อ)

ท่านปู่.....

อะลี อะมีรุลมุมินีน(อ)

ท่านบิดา.....

ฮุเซน บินอะลี(อ)

(ผู้เป็นยอดวีรชนแห่งอิสลาม)

ท่านมารดา.....

ฮาซุ ซานาน (ราชินีแห่งมวลดสตรี)

ธิดาของท่านซุคฺ ญุรฺคฺ บินชะฮฺริยาร บินกุชรอ กษัตริย์แห่งเปอร์เซีย

ท่านอะมีรุลมุมินีน(อ) ขนานนามให้ใหม่ว่า “มัยยัม ”

บั้งที่ว่า “ฟาฏิมะฮฺ ” บางทีก็ถูกเรียกว่า “ซัยยิดะตุณนิซาฮฺ ”

พี่น้องชาย.....

ท่านอะลี อัล-อักบร

ท่านอับดุลลอฮฺ อัล-รอฎีฮฺ

(สองวีรชนแห่งอิสลามในสมรภูมิกัربะลาฮ์)(1)

(1) เสียชีวิตในขณะที่บิดา (อิมามฮุเซน) ของท่านยังมีชีวิตอยู่

พี่น้องหญิง.....

ท่านหญิงชะกินะฮ์

ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์

และท่านหญิงร็อยยะฮ์

สถานที่และวันเกิด.....

เกิดที่นครมะดีนะฮ์ เมื่อวันศุกร์ที่ 5 ชะอฺบาน ฮ.ศ. 38

สมญานาม.....

อะบู มุฮัมมัด

ฉายานาม.....

ซัยนุลอาบีดีน (อากรณแห่งผู้เคารพภักดีพระเจ้า),

ซัยยิดุชชาญิดีน (นายแห่งผู้ถึงแล้วซึ่งการกราบ),

ซัยยิดุลอาบีดีน (นายแห่งผู้เคารพภักดีพระเจ้า),

อัซ-ชะกี (ผู้ชาญฉลาด)

อัล-อะมีน (ผู้ซื่อสัตย์),

ซุหฺ-ยะพะนาต (เจ้าแห่งรอยกร้าน)

ท่านได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์อภิมหาวิปโยคแห่งกัربะลาฮ์

ในขบวนครอบครัวที่ถูกควบคุมตัวในฐานะเชลยที่เมืองกูฟะฮ์

หลังจากเกิดเหตุการณ์อันเศร้าสลด ต่อจากนั้นก็ถูกนำตัวไปยังเมืองขาม

ภรรยาที่ปรากฏชื่อเสียง.....

ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ บุตรีของท่านอิมามสะฮัน(อ)

บุตรชาย.....

ท่านมุฮัมมัด (อะบู ญะอฺฟัร อัล-บาเก็ร(อ))

ท่านอับดุลลอฮฺ อัล-ฮะซัน

ท่านสุเซน

ท่านซัยคุ

ท่านอุมัร

ท่านสุเซน อัศษ็อร

ท่านอับดุลเราะฮ์มาน

ท่านซุลัยมาน

ท่านอะลี

ท่านมุฮัมมัด อัล-อัศษ็อร

บุตรสาว.....

ท่านหญิงค่อดีญะฮ์

ท่านหญิงอุมมูกุลซุม

ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์

ท่านหญิงอาลีเยฮ์

ลายสลักที่วงแหวน.....

วะมาเตาฟีกิ อิลลา บิลลาฮ์

“ไม่มีสัมฤทธิ์ผลใดที่บังเกิดต่อข้าฯ นอกจากโดยอัลลอฮ์”

กวีผู้มีชื่อเสียงในสมัยท่าน(อ).....

ท่านอัล-ฟิรอะดัก

ท่านกาซีร อิซซะฮ์

คนรับใช้ของท่าน.....

อะบูญิบละฮ์

อะบูคอติล อัล-กามิลี

ยะฮยา อัล-มัญอะบี

สถานที่พำนัก.....

ท่าน(อ)อาศัยที่นครมะดีนะฮ์

เรื่องราวที่สำคัญก็เกิดขึ้นในช่วงที่ท่าน(อ)พำนักอยู่

ท่าน(อ)ได้ให้ความรู้และแสดงความเอื้ออารีให้ประจักษ์แก่สายตาของ  
ผู้คนในสมัยนั้น

ช่วงแห่งการเป็นอิมามของท่าน(อ).....

ท่าน(อ)มีชีวิตหลังการจากไปของบิดาของท่านคือ

ท่านอิมามสุเซน บินอะลี(อ) เป็นเวลา 34 ปี ซึ่งก็คือ ช่วงเวลาแห่งการ  
ดำรงฐานะภาพอิมามของท่านนั่นเอง

กษัตริย์ ผู้ปกครองที่อยู่ในสมัยของท่าน(อ).....

ยะซิด บินมูอาวิยะฮ์

มูอาวิยะฮ์ บินยะซิด,

มรวาน บินสะกัม,

อับดุลมาลิก บินมรวาน,

และอัล-วะลีด บินอับดุลมาลิก บินมรวาน

ผลงานของท่าน(อ).....

อัศ-ศอสีฟะฮ์ อัช-ชะญาดียะฮ์ และริชาละตุลสุกุก

ท่าน(อ)ถูกลอบวางยาพิษ.....

โดย อัล-วะลีด บินอับดุลมาลิก บินมรวาน

วายนม.....

ในวันที่ 25 มุฮัรَّرอม ปี ฮ.ศ. 95

หลุมฝังศพของท่าน(อ).....

ฝังอยู่ในอัล-บะเกียฮ์ เกียงข้างอาท่านคืออิมามสะฮัน(อ)

หลุมฝังศพของท่าน(อ)ถูกทำลาย.....

โดยฝีมือของพวกวะฮาบี

ในวันที่ 8 เดือนเชาวาล ปี ฮ.ศ. 1344

## ข้อบัญญัติเรื่องตำแหน่งคอลีฟะฮ์ (ผู้นำ)ของท่านอะลี บิน ฮุเซน

(อ)

ตำแหน่งอิมามตกเป็นของท่านอิมามอะลี บิน ฮุเซน (อ)แต่เพียงผู้เดียว เนื่องจากไม่มีคนอื่นอ้างถึงสิทธิในตำแหน่งนี้เลยเพราะท่านคือคนที่มีความเด่นกว่าใครๆ ทั้งหมด ทางวิชาการพฤติกรรม ความสำรวม การบำเพ็ญต่อพระผู้เป็นเจ้า และความสมณะ และเพราะมีข้อบัญญัติจากบิดาของท่านเองไว้ให้แก่ท่านแล้วด้วย ประกอบกับมีข้อบัญญัติที่สืบทอดมาจากท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)อีกส่วนหนึ่ง

เราจะขอกล่าวถึงบทบัญญัติบางข้อ ดังต่อไปนี้

ข้อบัญญัติเรื่องที่ 1

ชายคนหนึ่งถามท่านอิมามฮุเซน(อ)ว่า

“โปรดบอกจำนวนของบรรดาอิมามภายหลังจากท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)แก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด ”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“มีจำนวน 12 คนเท่ากับจำนวนของต้นตระกูลของพวกบะนีอิสราอิล ”

เขาถามอีกว่า “ขอให้ท่านบอกรายชื่อคนเหล่านั้นให้แก่ข้าพเจ้าด้วย ”

ท่านอิมามสุเซน(อ)ก้มศีรษะลง แล้วผงกขึ้นพลางกล่าวว่า

“ได้ซิ พี่น้องชาวอาหรับ แท้จริงอิมามและคอลีฟะฮ์ภายหลังจากสมัยของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)แล้วมีอะลี บินอะบีฏอลิบ ต่อมาก็คือฮะซัน และข้า อีกทั้งลูกหลานที่สืบต่อจากข้าอีก 9 คน อันถือเป็นกำเนิดสืบไปจากสายของอะลี ผู้เป็นบุตรของข้า หลังจากนั้นคือ มุฮัมมัดบุตรของเขา ” (2)

(2) กิฟายะตุล-อะษร ฟิน-นุศุศิ อะลัด อะอิมมะ อิษนาอะษร

ข้อบัญญัติเรื่องที่ 2

ท่านมุฮัมมัด บินมุสลิม(ร.ฎ.) กล่าวไว้ว่า : ข้าพเจ้าเคยถามท่าน อัศศอดิก ญะอ์ฟัร บินมุฮัมมัด(อ) เกี่ยวกับเรื่องแหวนของท่านสุเซน บินอะลี (อ)ว่า

“มันตกไปเป็นของใคร ?”

แล้วข้าพเจ้าก็ได้บอกท่านว่า

“ฉันได้ยินมาว่า มันตกไปเป็นของคนที่ยกมือไปจากนิ้วของท่าน(ตอนถูกสังหาร)”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า “ไม่ได้เป็นอย่างที่พวกเขาพูดออก

แท้จริงท่านสุเซน (อ) ได้ทำพิธีกรรมไว้แก่ อะลี บินสุเซน บุตรชายของท่าน และมอบแหวนจากนิ้วของท่านให้เขาด้วย โดยท่านได้มอบให้เขาเหมือนอย่างที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) เคยมอบให้แก่ท่านอะมีรุลมุมินีน(อ) และเหมือนกับที่ท่านอะมีรุลมุมินีน(อ)มอบให้แก่ท่านสะซัน(อ) และเหมือนกับท่านสะซัน(อ)มอบให้แก่ท่านสุเซน(อ)นั่นเอง ต่อมาแหวนวงนั้นก็ได้ตกมาเป็นของบิดาของฉันต่อจากบิดาของท่าน(อ) ถัดจากท่านแล้วมันก็มาถึงฉันซึ่งฉันสวมมันอยู่ทุกวันศุกร์และนมาซโดยใส่มันด้วย ”

ท่านมุฮัมมัด บินมุสลิม (ร.ฎ.) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อถึงวันศุกร์ข้าพเจ้าก็ได้เข้าไปหาท่านอิมามศอดิก(อ) ในขณะที่ท่านกำลังนมาซอยู่ เมื่อนมาซเสร็จแล้วท่านก็ยื่นมือมาให้ข้าพเจ้าดู ข้าพเจ้าได้เห็นว่ที่นิ้วของท่านมีแหวนวงหนึ่งมีลายสลักว่า

“ ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ อุดะตะัน ลิลิกุอิลลาฮฺ  
(ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ พร้อมแล้วซึ่งการเข้าพบอัลลอฮฺ)”

ท่านกล่าวว่า “นี่คือแหวนของท่านอะบีอับดิลลาฮฺ อัล-สุเซน (อ) ผู้เป็นปู่ของฉัน ” (3)

(3) บิฮารุล-อันวาร เล่ม 11, หน้า 6

ท่านอัช-ชูษี(ร.ฎ.)ได้รับรายงานจากอุมัยยิดิลลาฮฺ บินอุตบะฮฺ โดยเล่าว่า : ข้าพเจ้าเคยได้อยู่ใกล้ท่านสุเซน บินอะลี(อ) ขณะนั้นอะลี บินสุเซน(อ)ซึ่งยังเป็นเด็กได้เข้ามาหาท่านสุเซน(อ)ท่านได้เรียกเขาเข้ามาอุ้ม และจูบลงตรงระหว่างนัยน์ตา แล้วกล่าวว่า

“ ขอสาบานในนามแห่งบิดาของข้า กลิ่นกายของเจ้าช่างหอมหวานอะไรอย่างนี้ บุคลิกภาพของเจ้าช่างดีเหลือเกิน ”

ท่าน(อ)ถามว่า “พวกเจ้าจะเข้ามาพัวพันกับข้าในเรื่องนี้หรือไม่?”

ข้าพเจ้าตอบว่า “ขอสาบานในนามบิดาและมารดาของข้า โอ้ ท่านผู้เป็น  
บุตรแห่งศาสนทูตของอัลลอฮ์ (ศ) ถ้าสิ่งที่เราขอการคุ้มครองจากอัลลอฮ์  
(ช.บ.) (ไม่ยอมให้เกิดขึ้น) มา ตำแหน่งที่เราว่ามิอยู่ในตัวท่าน (ตำแหน่งการ  
เป็นอิมาม) ขณะนี้จะได้แก่ใคร?”

ท่านอิมามสุเซน(อ) ตอบว่า “จะได้แก่ อะลี บุตรชายของข้าคนนี้แหละ  
เขาคืออิมามที่เป็นบิดาของอิมามทั้งปวง ” (4)

(4) กิฟายะตุล-อะษร ฟิน-นุศูลิ อะลัล อะอิมมะ อิษนาอะษร

## อิมามฮัจญาด(อ)ยิ่งใหญ่อย่างไร

เราสามารถสรุปได้แต่เพียงว่า ท่านคือบุคคลที่มีฉายานามอันเนื่องมาจากการ  
อิมามอะฮ์(เคาะฟีกกี) ของท่าน (อ) ที่มีต่อพระผู้เป็นเจ้าจนไม่มีใครรู้จัก  
ในชื่ออื่น นอกจากชื่อเหล่านี้ กล่าวคือนับตั้งแต่ชื่อที่ว่า ชัยนุลอาบิดีน จนถึง  
ชื่อ ชัยยิดคุซซาอูดีน ชัยยิดคุลาบิดีน ฮัจญาด และถ้าหากเราบันทึกเรื่องราว  
ต่างๆ ทั้งหมดที่บรรดานักประวัติศาสตร์ได้กล่าวไว้ในเรื่องการอิมามอะฮ์ของ  
ท่าน

แน่นอนเราจำเป็นต้องมีหนังสืออีกเล่มหนึ่งต่างหากแต่ในที่นี้เราจะขอ  
นำมากล่าวเพียงเล็กน้อยๆ เท่านั้น

1. ท่านอิมามบาเกียร์ (อ) ได้กล่าวไว้ว่า:

ท่านอะลี บิน สุเซน (อ) นมาซแต่ละครั้งในวันหนึ่งกับคืนหนึ่งมากถึง ๑,  
๐๐๐ ร็อกะอัต

ครั้งหนึ่งกระแสลมพัดแรงจนท่าน โอนเอนเหมือนดังรวงข้าว ท่านมีต้น อินทผลัมอยู่ ๕๐๐ ต้น ท่านจึงมาขุดตรงต้นอินทผลัมเหล่านั้นทุกต้นๆ ละ สองรอกะอัด พอท่านยืนขึ้นทำการมาขุด สีหน้าท่านเปลี่ยนไปเป็นอีกสีหนึ่ง ลักษณะของท่านในการมาขุดคือการยืนของข้าทาสผู้ต่ำต้อยต่อหน้า กษัตริย์ผู้เรืองอำนาจ ร่างกายของท่านสั่นระริก เพราะความหวั่นกลัว ต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) และเมื่อท่านมาขุดในคราวหนึ่งๆ ท่านก็เสมือนหนึ่งว่าจะ ไม่มีโอกาสได้ขึ้นมาขุดต่อไปอีกแล้ว(๑)

(๑) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๕๑. อัล-คิซออล หน้า ๕๑๗.

2. และกล่าวอีกว่า:

ใบหน้าของท่านซีดเขียวเพราะความกลัว ดวงตาแดงก่ำเพราะร้องไห้ หน้าผากกร้าน ปลายจมูกสีจืดเพราะการกราบ แข้งและเท้าของท่านบวม เพราะยืนนานในการมาขุด เมื่อเวลามาขุดมาถึงเส้นขนบนผิวหนังของท่าน ลูกชู้ ใบหน้าซีดเผือดเหมือนคนถูกข่มขู่(๒)

(2) อะอฺยูนาซ-ชีอะฮฺ ๔ กอฟ ๑/๔๑๕

3. ท่านอิมามบาเกียร์ (อ) กล่าวว่า:

ครั้งหนึ่งท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ บุตรีของท่านอะลี บิน อะบีฏอลิบ (อ)เห็น การกระทำของท่านอะลี บิน ฮุเซน (อ) บุตรชายพี่ชายของนางที่หมกมุ่นอยู่ กับการอิบาคะฮฺ นางได้ออกไปพบท่านญาบรี-bin-อับดุลลอฮฺ อัล-อันศอรี (ร.ฎ.) แล้วกล่าวว่า :

“โอ้ สหายของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) พวกเรามีสิทธิต่อท่านอยู่ หลายประการ

ประการหนึ่งก็คือ หากท่านเห็นพวกเราคนใดทำลายสุขภาพตัวเองเพราะ พากเพียรอย่างถึงที่สุดแล้ว

ท่านจะต้องเตือนเขาเพื่ออัลลอฮฺ(ช.บ.) ผู้เป็นทนายของสุเซนผู้เป็นบิดา จมูกเล็กจ่อ หน้าผากกว้างทั้งหัวเขาและฝ่ามือของเขาด้วย เขาทุ่มตัวในการ อิบาตะสุมากเกินไป”

ท่านอิมามบาเกียร์(อ)กล่าวต่อไปว่า : แล้วท่านญาบิรก็ได้เข้าไปเห็นท่าน อยู่ตรงสถานที่นั้นมาช ปรากฏว่าท่านชวนเซเพราะตราคราอยู่กับการ อิบาตะสุ ครั้นเมื่อท่านอะลี(อ)พุงตัวลุกขึ้น แล้วก็ทักทายท่านญาบิรอย่าง เผ่วเบา จากนั้นก็นำเขาไปนั่งใกล้ๆ ตัวท่าน :

ท่านญาบิรได้จุ่มพิตท่าน(อ)แล้วกล่าวว่า :

“โอ้ บุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ท่านทราบอยู่แล้วมิใช่หรือ ว่า อันที่จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.) ทรงสร้างสวนสวรรค์ไว้เพื่อพวกท่านและเพื่อคน ที่รักพวกท่าน สร้างนรกไว้สำหรับพวกที่โกรธเกลียดพวกท่านและเป็นศัตรู กับพวกท่าน แล้วทำไมท่านต้องทุ่มเทจนสุขภาพของท่านทรุดลงเช่นนี้”

ท่านอะลี บินสุเซน(อ)กล่าวตอบว่า :

“โอ้ สหายของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ท่านทราบหรือเปล่าว่า ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ทวดของฉันทัน อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงให้การ นิรโทษกรรมตัวท่านทั้งในอดีตและอนาคตทั้งหมด แต่ท่านก็ไม่หยุดยั้งการ พากเพียรของท่านเลย ขอสาบานในนามบิดาและมารดาของฉันทันว่า ท่านได้ ทำการอิบาตะสุต่อพระผู้เป็นเจ้าจนแข็งของท่านบวม เท้าของท่านปอง มีคน เคยถามท่านว่า ท่านทำอย่างนี้ทำไม ? ในเมื่ออัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงนิรโทษกรรม ให้แก่ท่านหมดแล้วทั้งในอดีตและอนาคต ?

ท่านตอบว่า ก็ข้าเป็นบ่าวที่สำนึกรู้ในพระมหากรุณาธิคุณมิใช่หรือ?”

เมื่อท่านญابิรจึงมองไปที่ท่านอะลี บิน สุเซน(อ) เขาก็ไม่หยุดยั้งในการพยายามพูดให้ท่านหันเหจากการทู่แทความพากเพียรและความมูมานะจนเห็นืดเห็น้อยให้ได้ตามจุดมุ่งหมาย เขาจึงกล่าวอีกว่า :

“โอ้ บุตรของท่านศาสนทูตของอัลลอฮฺ(ศ) ข้าขอให้ท่านรักษาสุขภาพไว้ แท้จริงท่านมาจากครอบครัวที่ภักยะอาอี(ภักยะบิต)ถูกผลักดันออกไป เพราะพวกเขา ทรงชัยต้องได้รับการเชิดชู และฟากฟ้าต้องประทานหยาดฝนลงมาเพราะ(การมีอยู่ของ)พวกเขา”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวตอบว่า :

“โอ้ญาบิรเอ๋ย ฉันไม่อาจหันเหจากแนวทางแห่งบิดาผู้ทนทุกข์ทั้งสองของฉันได้(ขอให้อัลลอฮฺทรงประทานพรแด่ท่านทั้งสอง) จนกว่าฉันจะได้พบกับท่านทั้งสอง”

ท่านญาบิร(ร.ฎ.)ได้ออกมาพบกลุ่มบุคคลที่อยู่ที่นั่น แล้วกล่าวว่า :

“ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ไม่เคยปรากฏว่าลูกหลานของท่านศาสดาท่านใดจะเหมือนอย่างอะลี บิน สุเซน นอกจากศาสดายูซุฟ บุตรของยะอ์กูบ(ความสันติคพึงมีแด่ท่านทั้งสอง)

แต่ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺอีกว่า เชื้อสายของอะลี บุตรของสุเซน มีความดีเด่นกว่าเชื้อสายของยูซุฟ บุตรของยะอ์กูบ เพราะในหมู่พวกเราจะมีคนหนึ่งซึ่งจะนำความยุติธรรมมาสู่โลกอย่างเต็มเปี่ยมเหมือนอย่างที่ยมันเคยเต็มไปด้วยความอธรรมมาก่อน” (๓)

)3( บิฮารุล-อันวาร เล่ม ๑๑, หน้า ๑๕.

4. ท่านอุซตฺฮาซอับดุลอะซีซ ซัยยิดุลอะฮฺลี ได้กล่าวไว้ว่า:  
ไม่เคยปรากฏว่าในโลกนี้จะมีคนที่ทำการเคารพภักดีต่อพระผู้เป็นเจ้า และ  
สมณะมากที่สุดเหมือนท่านมาก่อน ประชาชนให้ฉายานามแก่ท่านว่า  
“ซัยนุลอับดีน” และในเมื่อประชาชนเห็นว่า ท่านทำการกราบต่อพระเจ้า  
อย่างชนิดที่ไม่เคยหยุดหย่อนก็ให้ฉายานามท่านอีกว่า “อัส-ซัจญาด”  
เมื่อปรากฏว่า มีรอยของการกราบตรงหน้าผาก ท่านก็ได้รับฉายานามอีก  
ว่า “อัย-ษะพะนาต” (๔)

(4) ซัยนุลอับดีน ของ ซัยยิดุลอะฮฺลี หน้า ๓๕.

5. เมื่อท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)  
เข้าทำฎอ์(น้านมาซ)เพื่อเตรียมตัวทำการมาซนั้น ใบหน้าของท่านนั้น  
จะเป็นสีเหลืองซีด

มีคนเคยถามท่านว่า :

“อะไรเป็นอุปสรรคแก่ท่านในการทำฎอ์หรือ?”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“พวกท่านรู้หรือเปล่าว่า ฉันต้องยืนอยู่เบื้องหน้าใคร?”(๕)

(5) อัซฮาฟุร-รอฆิบีน หน้า ๒๐๘. มะญลิลิบุซซุอูล เล่ม ๒, หน้า ๔๒.

พิมพ์ครั้งที่ ๒, นูรุล-อับศ็อร หน้า ๑๒๗. กัชฟูล-มุหมมะฮฺ หน้า ๑๕๘.

ฟุศูลุล-มุฮิมมะฮฺ หน้า ๑๘๓. ศิพะตุศ-ศ็อฟวะฮฺ เล่ม ๒, หน้า ๕๕.

6. เมื่อท่านจะเริ่มเข้าทำการมาซ

ท่านจะมีอาการตัวสั่นงันงก มีคนเคยถามว่า “ท่านเป็นอะไรไป?”

ท่านตอบว่า “พวกท่านไม่รู้หรือว่า ฉันจะยืนต่อหน้าใครและปรากฏกับ  
ใคร?”(๖)

(๖) ศิพะตุศ-ศ็อฟวะฮฺ เล่ม ๒, หน้า ๕๕.

7. ครั้งหนึ่งได้เกิดไฟไหม้ขึ้นในบ้าน

ขณะที่ท่าน(อ) กำลังซุกชุด(กราบพระผู้เป็นเจ้า)อยู่ คนทั้งหลายต่างพากันตะโกนว่า

“โอ้ บุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ไฟ...ไฟ.....”

แต่แล้วท่านก็ไม่ยกศีรษะขึ้นเลยจนกระทั่งไฟดับ มีคนถามท่านเมื่อท่านลุกขึ้นนั่งแล้วว่า :

“อะไรเป็นเหตุให้ท่านวางเฉยได้”

ท่านตอบว่า “สิ่งที่ทำให้ฉันวางเฉยได้ก็คือ ไฟนรกอันยิ่งใหญ่” (๗)

(7) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๕๑.

8. ครั้งหนึ่งบุตรของท่านอิมามที่ ๔ ( อ ) ตกบ่อชาวมะดีนะฮ์ต่างพากันแตกตื่น จนกระทั่งสามารถนำเขาขึ้นมาได้ ขณะนั้นท่านอิมาม (อ) กำลังยืนนมาซอยู่โดยไม่ยอมห่างจากสถานที่ของท่านจึงมีคนพูดกับท่านเกี่ยวกับเรื่องนี้ ท่านได้ตอบว่า:

“ฉันไม่รู้สึกอะไรเพราะฉันกำลังปรารถนาอยู่กับพระผู้อภิบาลผู้ทรงยิ่งใหญ่” (๘)

(8) กัซฟุล-มุฮัมมะฮฺ หน้า ๒๐๗.

9. นักประวัติศาสตร์และนักบูรพาคดีอิสลาม

ได้บันทึกพร้อมกันว่า : อิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)นมาซในแต่ละวันกลับคืนหนึ่งมากถึง ๑,๐๐๐ รอกะอัต (๙)

(9) อัล-มะนากิบ หน้า ๒, หน้า ๒๕๑. อัล-ฟุศตุล-มุฮิมมะฮฺ หน้า ๑๘๓.

นุรุล-อับศ็อร หน้า ๑๒๗. มะกฏอติบุชชูอูล เล่ม ๒, หน้า ๔๗.

10. คนรับใช้ของท่านอิมามซัยนุลอาบิดิน (อ)

เคยถูกถามในเรื่องของท่าน นางจึงถามกลับว่า

“จะให้เล่าอย่างละเอียดหรือตอบเพียงคร่าว ๆ ?”

นางจึงกล่าวว่า “ข้าพเจ้าไม่เคยจัดอาหารกลางวัน และไม่เคยจัดที่นอนใน  
ยามกลางคืนให้ท่านเลยแม้สักครั้งเดียว ” (๑๐)

(10) อัล-มะนาเกิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๕๕. บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๒๑.

11. ท่านอะบูญะอ์ฟัร อัล-บาเก็ร (อ) กล่าวว่า:

ท่านอะลี(อ)ผู้เป็นบิดาของท่านนั้น เวลาใดที่ท่านระลึกถึงความโปรด  
ปรานของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) ท่านจะต้องซุญุด (กราบพระองค์) เสมอ ไม่ว่าท่าน  
จะอ่านอัล-กุรอาน โองการใดที่มีหมายเหตุว่าให้ซุญุด ท่านจะต้องซุญุดเสมอ  
คราวใดที่อัลลอฮฺ (ซ.บ.) ได้ทรงสกัดกั้นความเลวร้ายอันน่า หวาดกลัวหรือ  
แผนการร้ายของคนหนึ่งคนใดให้พ้นไปจากท่าน ท่านจะต้องซุญุดเสมอเมื่อ  
เสร็จจากนมาซวาญิบ (ภาคบังคับ) คราวใด ท่านจะต้องซุญุดเสมอ เมื่อใดที่มี  
การตกลงกันได้และไกล่เกลี่ยกันได้ระหว่างคนสองฝ่ายคราวใด ท่านจะต้อง  
ซุญุดเสมอ จึงปรากฏร่องรอยของการซุญุด (การกราบพระผู้เป็นเจ้า)ขึ้นตรง  
ตำแหน่งอวัยวะที่ใช้ในการซุญุดทั้งหมดของท่าน ด้วยเหตุนี้ใครๆ จึงให้  
ฉายานามท่านว่า

“ผู้ถึงแล้วซึ่งการกราบกรานต่อพระผู้เป็นเจ้า(อิซ-ซัจญาด)”(๑๑)

(11) อะอฺยูนาซ-ชีอะฮฺ เล่ม ๔, หน้า ๔๑๐. บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑,  
หน้า ๓.

๑๒. ท่านอิมามบาเกียร์(อ)กล่าวว่า :

ปรากฏว่าในแต่ละปีจะมีตะปูจากรอยกร้านที่อยู่ตามตำแหน่งอวัยวะแห่งการกราบของท่านตกหล่นออกมา และท่านก็เอามาเก็บรวมไว้ครั้นพอท่านวายชนม์ มันก็ถูกนำไปฝังรวมกับท่าน(๑๒)

(12 (อัล-มะนากิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๕๒.

๑๓. ท่านอิมามซัจญาด(อ)ได้ไปบำเพ็ญฮัจญ์ด้วยการเดินเท้า ซึ่งท่านได้เวลาเดินทางจากมะดีนะฮ์ถึงมักกะฮ์ เป็นเวลาถึง ๒๐ วัน (๑๓)

(๑๓) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๕๒. เราฎอตุล-วาอิซีน เล่ม ๑, หน้า ๑๕๕.

## วิถีชีวิตของอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)

อาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันหลังจากที่เราประสบกับความสูญเสียซึ่งแบบอย่างทางจริยธรรมและบุคลิกภาพอันยิ่งใหญ่เหล่านี้ไป

ต่อไปนี้เราจะต้องเอาวิถีของบรรดาอะฮุลลุลบัยตุ(อ)กลับมาปฏิบัติด้วยการยอมรับกันอย่างจริงจังเพื่อความดีงามอันเด่นชัดของเราเอง และเพื่อได้เป็นดวงประทีปในการที่เราจะได้อาศัยแสงสว่างท่ามกลางความมืดมนอนธกาลทั้งหลายเหล่านี้ เพื่อที่ว่าจะได้รักษาไว้ซึ่งความดีงามให้อยู่ยงคงไว้ตลอดไป และเราจะได้หันกลับไปสู่อารยธรรมแบบอิสลามกันใหม่อีกครั้ง

(อินชาอัลลอฮฺ) ที่จะนำเสนอต่อผู้อ่านขณะนี้เป็นส่วนย่อยที่สุดจากวิถีชีวิตของท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) ขอได้พื้งนำเอาไปประพาดปฏิบัติได้เถิด

### วิถีชีวิตที่ ๑.

ท่านซุฟยานได้กล่าวว่า: ชายคนหนึ่งเข้ามาหาท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)แล้วกล่าวว่า

“ นาย.... โกรธเคืองท่าน และใส่ร้ายท่าน ”

ท่าน(อ)กล่าวตอบว่า “ปล่อยเขาไปเพื่อเห็นแก่เรา ”

ครั้นพอท่าน(อ)มิได้ใส่ใจเอาเรื่องอะไร ชายคนนั้นก็คิดในใจว่าตนเองสามารถเอาชนะท่าน(อ) ได้แล้ว ต่อมาชายคนนั้นมาหาท่าน (อ) อีก

ท่าน(อ)ก็กล่าวว่า :

“นี่แน่ะท่าน ถ้าหากสิ่งที่เจ้าพูดไปมันเป็นความจริงก็ขอให้อัลลอฮ์  
(ช.บ.)ทรงอภัยแก่ข้าด้วย

แต่ถ้ามันเป็นความเท็จก็ขอให้อัลลอฮ์(ช.บ.)อภัยแก่เจ้าด้วยก็แล้วกัน ”

(๑) กัซฟูล-ฆุมมะฮฺ หน้า ๑๕๘, ศิพะตุศ-ศือฟะฮฺ เล่ม ๒ หน้า ๕๓,

มะฎอลิษซุฮูล เล่ม ๒ หน้า ๔๓, นูรุล-อับศ็อร หน้า ๑๒๖

## วิถีชีวิตที่ ๒.

วันหนึ่งท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ) เดินทางจากบ้านแล้วพบแล้วชายคนหนึ่ง ปรากฏว่าชายคนนั้นคำว่าท่าน(อ)จนกระทั่งคนรับใช้ที่ติดตามท่าน(อ) มาด้วยทำท่าจะเข้าไปเอาเรื่อง แต่ท่าน(อ) พุดกับคนรับใช้ของท่าน (อ) ว่า

“ปล่อยเขาไป”

ต่อจากนั้นท่าน(อ)ก็เข้าไปหาชายคนนั้นแล้วกล่าวว่า :

“มีหลายสิ่งหลายอย่างเกี่ยวกับเรื่องของเราที่ไม่เป็นที่เปิดเผยแก่เจ้า เจ้ามีความเคียดแค้นที่จะให้เราช่วยเหลือบ้างไหม?”

ปรากฏว่าชายคนนั้นรู้สึกละอายแก่ใจ ท่านอิมาม(อ)จึงมอบผ้าคลุมผืนหนึ่งให้และสั่งคนของท่าน(อ)จัดเงินให้เขาอีก ๑,๐๐๐ ดิรฮัม หลังจากนั้นชายคนดังกล่าวถึงกับกล่าวว่า:

“ข้าขอปฏิญาณตนว่า แท้จริงท่านคือ บุตรคนหนึ่งของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)” (๒) ศิพะตุศ-ศือฟะฮฺ เล่ม ๒, หน้า ๕๖. กัซฟูล-ฆุมมะฮฺ หน้า ๒๐๐. มะฎอลิษซุฮูล เล่ม ๒, หน้า ๔๘. นูรุล-อับศ็อร หน้า ๑๒๘.

### วิถีชีวิตที่ ๓

ครั้งหนึ่งมีแขกหลายคนมาหาท่าน(อ) คนรับใช้จึงถูกจอบทำขนมปังที่อบในเตาไฟมาให้ท่าน(อ) ปรากฏว่าคนรับใช้ผู้นั้นนำออกมาอย่างรวดเร็วจนทำให้ตะแกรงเหล็กหลุดจากมือไปถูกศีรษะของลูกชายคนหนึ่งของท่าน

อิมามอะลี บินฮุเซน(อ)ที่อยู่ได้บันไดจนถึงแก่ชีวิต

ท่านอะลี(อ)ได้กล่าวกับคนรับใช้ผู้นั้นซึ่งกำลังเป็นทุกข์ และรุ่มร้อนใจอยู่ว่า :

“เจ้าปลอดภัยทุกอย่างไม่ต้องกลัวหรอก เพราะเจ้ามิได้มีเจตนา”

แล้วท่าน(อ)ก็จัดแจงแต่ศพลูกชายของท่าน และดำเนินการฝังเหมือนอย่างไม่มีอะไรเกิดขึ้น

(๓) มะญลิตบะซซุล เล่ม ๒, หน้า ๔๘. กัซฟูล-มุหมะสุ หน้า ๒๐๐.

ศิฟะตุศ-ศ็อฟะสุ เล่ม ๒, หน้า ๕๖.

### วิถีชีวิตที่ ๔

ครั้งหนึ่ง อีซาม บินอิซมาอีล ผู้ปกครองนครมะดีนะฮ์ได้ร้ายป้ายสีท่านอิมาม(อ)อย่างรุนแรง ครั้นเมื่ออะลีคเขียนเขาออกจากตำแหน่งแล้ว เขาก็ได้ขึ้นพูดต่อหน้าประชาชนว่า :

“ข้าไม่เคยกลัวใครเลยนอกจากอะลี บินฮุเซน คนเดียว”

แต่เมื่ออิมาม(อ)เดินผ่านมา ท่านได้ให้สลามเขา แล้วกระซิบบอกเป็นการส่วนตัวว่า :

“รับรองว่าจะไม่มีเหตุร้ายแก่ท่านจากตัวฉันเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม ”

และท่าน(อ)ยังได้ส่งข่าวบอกเขาอีกว่า :

“จงพิจารณาคุณทรัพย์สินเงินทองของท่านขาดแคลนบ้างหรือไม่ เพราะว่าที่เรานี้ยังมีให้เจ้าได้อย่างพอเพียง จงรับความปรารถนาดีจากเราและจากคนที่เคารพเชื่อฟังเราทุกคน ”

### วิถีชีวิตที่ ๕

เมื่อครั้งที่พวกบะนีอุมัยยะฮ์ต้องเดินทางออกจากมะดีนะฮ์ไปอยู่เมืองฮาม ในครั้งที่เกิดสงคราม มรวาน บินสะกัมได้ฝากฝังของมีค่า และภรรยาของตน ที่ชื่อว่า อาอิชะฮ์ บุตรีของ อุษมานบินอัฟฟาน ไว้กับท่าน(อ)ทั้งหลาย ที่เมื่อมรวาน บินสะกัมได้นำชาวมะดีนะฮ์ สมุนของยะซีดและวงศ์วานของบะนีอุมัยยะฮ์ออกจากเมืองมะดีนะฮ์นั้น เขาได้พูดกับอับดุลลอฮ์ บินอุมร์ว่าให้ช่วยรับสมาชิกครอบครัวของตนไว้ด้วย แต่อิบน์อุมร์ปฏิเสธ ไม่ยอมทำ ดังนั้น มรวานจึงหันมาพูดกับท่านอะลี บินฮุเซน(อ) โดยกล่าวว่า :

“อะบุลฮะซัน ตัวข้าเองยังมีสมาชิกครอบครัวและของหวงอยู่(ภรรยาและสตรีที่อยู่ในปกครอง) ข้าจะขอฝากฝังให้อยู่กับผู้ที่เป็นของหวงแทนของตัวท่านด้วย ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวว่า “ข้าตกลง ”

แล้วเขาก็นำสมาชิกครอบครัวมาฝากไว้กับท่านอะลี บินฮุเซน(อ)

จากนั้นท่าน(อ)ก็ได้นำภรรยาของท่าน(อ)และของมรวานออกไปอยู่ที่  
ตำบล “ฮันบะอู” ใกล้กับเขตตำบล “บะฆิบัค” อันเป็นสถานที่ที่  
ปลอดภัย....

นี่คือจริยธรรมขั้นสูงสุด และเป็นการตอบแทนความชั่ว ด้วยการกระทำ  
ความดี(๔)

(4) อิมามซัยนุลอาบิดีน ของอะฮ์มัด อะฮ์มัด มุฮัมมัด หน้า ๔๕.

### วิธีชีวิตที่ ๖

ท่านอิมามบาเกียร์(อ)กล่าวว่า: ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)มีอุฐตัวเมียอยู่  
ตัวหนึ่ง ท่านเคยใช้

มันในการเดินทางไปบ่าเพื่อฮัจญ์ถึง ๒๒ ครั้ง โดยที่ไม่เคยมีมันเลย  
แม้แต่ครั้งเดียว(๕)

(5) อุศูล-กาฟี เล่ม ๑, หน้า ๔๖๗.

### วิธีชีวิตที่ ๗

ครั้งหนึ่งฮัษมาเค็กรับใช้ของท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ) ยื่นภาชนะใส่น้ำ  
ให้แก่ท่าน(อ)

เพื่อที่ท่านจะทำวุญ์เพื่อนำมาช แต่แล้วภาชนะหลุดจากมือเป็นเหตุให้  
แตกกระจาย ท่าน(อ)เงยหน้าขึ้นมองเค็กรับใช้

ทันใดนั้นนางก็กล่าวกับท่าน(อ)ว่า :

“แท้จริง อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ตรัสไว้ว่า

“และเหล่าบรรดาผู้มีความอดกลั้น ข่มโทสะ ”

ท่าน(อ)ก็กล่าวว่า “ข้าวดอกสั้น ข่มโทสะของข้าได้แล้ว ”

เด็กคนนั้นกล่าว(อัล-กุรอาน)อีกว่า

“และเหล่าบรรดาผู้ให้อภัยแก่ผู้คนทั้งหลาย ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวต่อว่า “อัลลอฮ์ (ซ.บ.) อภัยให้เจ้าแล้ว ”

เด็กรับใช้กล่าว(อัล-กุรอาน)อีกว่า

“และอัลลอฮ์(ซ.บ.)ทรงรักผู้ที่มีคุณงามความดี ”

ท่าน(อ)จึงกล่าวว่า :

“เธอไปได้เลย บัดนี้เธอเป็นอิสระแล้วต่อหน้าพระพักตร์ของอัลลอฮ์ (ซ.บ.)” (๖)

(๖) กัซฟุล-มุหมะฮ์ หน้า ๒๐๒.

## วิถีชีวิตที่ ๘

ครั้งหนึ่งท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)ได้เรียกคนรับใช้สองครั้งแต่ไม่มีเสียงขานตอบว่า จนท่าน(อ)ต้องเรียกในครั้งที่สาม เขาจึงขานตอบ

ท่าน(อ)ถามว่า “ลูกเอ๋ย เจ้าไม่ได้ยินเสียงฉันหรือ?”

เขาตอบว่า “ได้ยิน ”

ท่าน(อ)จึงถามว่า “แล้วทำไมเจ้าถึงไม่ขานรับ?”

เขาตอบว่า “ข้าต้องการจะแกล้งลองใจท่าน ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวว่า “ฉันขอสดุดีต่ออัลลอฮ์ที่ทรงบันดาลให้บ่าวของฉันแกล้งลองใจฉัน ”

(๗) เล่มเดิม หน้าเดิม

## วิถีชีวิตที่ ๙

ท่านอิมามซัจญาด(อ) ไม่เคยลงโทษคนรับใช้คนใดเลย หากแต่ท่าน(อ)จะบันทึกความผิดของแต่ละคนไว้ ครั้นพอล่วงมาถึงปลายเดือนรอมฎอนท่าน(อ)จะเรียกทุกคนมาประชุม แล้วแถลงถึงความผิดพลาดของแต่ละคนและขอให้พวกเขาขอการอภัยโทษจากอัลลอฮ์(ซ.บ.)ให้แก่ท่าน(อ)

และขณะเดียวกันท่าน(อ)ก็ขอการอภัยโทษให้แก่พวกเขาด้วย ต่อจากนั้นท่าน(อ)ก็จะปลดปล่อยแต่ละคนให้ได้รับอิสระและตอบแทนรางวัลให้อีกด้วย และท่าน(อ)ไม่เคยใช้งานใครจนเกินกำลัง(๘)

(๘) อะอฺยูบานฺ-ชีอะฮฺ เล่ม ๔, หน้า ๔๑๗

## วิถีชีวิตที่ ๑๐

ปรากฏว่าท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)กับท่านสะอ์น บุตรของท่านอิมามสะอ์น(อ)ผู้เป็นลูกผู้ที่มีเรื่องไม่เข้าใจกันประการหนึ่ง ดังนั้นท่านสะอ์นจึงมาหาท่านอิมาม(อ)ที่มีสติญิดซึ่งท่าน(อ)กำลังอยู่กับสหายหลายคนท่านสะอ์นเข้าไปต่อว่าอย่างเสีย ๆ หาย ๆ โดยไม่ลดละแต่ประการใดซึ่งท่าน(อ)ได้แต่นิ่งเงียบไม่แสดงอาการตอบโต้ จนท่านสะอ์นเดินกลับ ครั้นพอตกเวลากลางคืนท่าน(อ) ก็ไปหาท่านสะอ์นที่บ้าน แล้วเคาะประตูเรียก ท่านสะอ์นก็ออกมาพบท่านอิมามอะลี (อ) ได้กล่าวว่า:

“ข้าแต่ท่านผู้เป็นพี่ชาย ถ้าหากเรื่องที่ท่านพูดเป็นความจริงแล้วไซร้ก็ให้อัลลอฮ์(ซ.บ.)อภัยโทษให้ข้าด้วย แต่ถ้าหากท่านเป็นคนกล่าวเท็จก็ขออัลลอฮ์(ซ.บ.)อภัยโทษแก่ท่านด้วย

ขอให้อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ประทานความสุขและความเมตตาแก่ท่านด้วย”  
จากนั้นก็หันหลังกลับ ท่านสะอื้นถึงกับออกเดินตามท่านไปและขี้อยู่ด  
ท่านไว้ แล้วร้องไห้จนน้ำตาเปียกโชกพลางกล่าวว่า :

“ขอสาบานด้วยพระนามแห่งอัลลอฮฺ ข้าฯจะไม่หวนกลับไปทำสิ่งที่  
ท่านไม่พอใจอีกแล้ว”

ท่านอิมามอะลี(อ) กล่าวว่า :

“ขอให้ท่านได้รับสภาพตามที่ฉันได้กล่าวไปแล้วเถิด ” (๕)

(๕) ศิพะตุศ-ศ็ือฟะฮฺ เล่ม ๒, หน้า ๕๓. กัซฟูล-ญุมมะฮฺ หน้า ๑๕๘.

มะญลิสฟูซุซซุล เล่ม ๒, หน้า ๔๓.

### วิถีชีวิตที่ ๑๑

ท่านอับรอฮีม บินชะฮัด กล่าวว่า : ครั้งหนึ่งท่านอะลี บินฮุเซน(อ)ได้ยื่น  
เสียงร้องอย่างตื่นตระหนกที่บ้านของท่าน(อ) ในขณะที่คนกลุ่มหนึ่งนั่งอยู่  
กับท่าน(อ)ดังนั้นท่าน(อ)จึงถูกออกไปที่บ้าน จากนั้นก็กลับมาที่ประชุมต่อมี  
คนหนึ่งถามท่าน(อ)ว่า :

“มีใครเป็นอะไรบ้างหรือ ถึงได้มีเสียงตื่นตระหนกอย่างนั้น ?”

ท่าน(อ) ตอบว่า “ใช่”

เขาเหล่านั้นรู้สึกขย่งและมีความประทับใจในความอดทนของท่าน(อ)  
ยิ่งนัก ท่าน(อ)จึงกล่าวว่า :

“แท้จริง บรรดาอะฮ์ลุลบัยตุ้น พวกเราเคารพเชื่อฟังอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ใน  
กรณีต่างๆ ที่พระองค์ทรงรัก และเราจะศุคดีพระองค์ในกรณีใด ๆ ที่เราไม่  
พอใจ ” (๑๐)

(๑๐) อัล-มะนากีบ เล่ม ๒, หน้า ๒๖๒. บิฮารุล-อันวาร เล่ม ๑๑, หน้า ๒๗.

## วิถีชีวิตที่ ๑๒

มีชายคนหนึ่งมาต่อว่าต่อขานท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) แต่ท่าน(อ)ก็ทำเป็นไม่สนใจ พอชายคนนั้นกล่าวว่า :

“ เจ้าจงระวังการจับตาของข้าให้ดี ”

ท่านอะลี บินฮุเซน(อ)จึงกล่าวตอบว่า :

“ ข้าจะลดสายตาจากเจ้า ” (๑๑)

(11) กัชฟูล-มุหมมะฮฺ หน้า ๒๐๖

## วิถีชีวิตที่ ๑๓

ท่านอิมามศอดิก(อ) ได้เล่าว่า : ท่านอะลี บินฮุเซน(อ)มักจะออกเดินทางกับกลุ่มคนที่ไม่รู้จักท่านเสมอไม่เคยเว้น โดยที่ท่าน(อ)เสนอตัวเป็นผู้รับใช้คนในกลุ่มนั้นๆ ได้ทุกอย่างตามที่พวกเขาต้องการจะใช้ท่าน(อ)ต่อมาท่าน(อ)ได้เดินทางร่วมกับคนพวกหนึ่ง ปรากฏว่ามีคน ๑ คนรู้จักท่าน(อ)เข้าพอดี ชายคนนั้นจึงถามพวกเขาเหล่านั้นว่า :

“ พวกท่านรู้หรือเปล่าว่า บุคคลผู้นี้เป็นใคร ? ”

พวกเขาพากันตอบว่า “ไม่รู้ซี ”

ชายคนนั้นจึงบอกว่า “นี่แหละคือ อะลี บินฮุเซน ”

คนเหล่านั้นต่างพากันวิ่งไปหาท่าน(อ)แล้วก้มลงจูบท่าน(อ)พลางคร่ำครวญว่า :

“ ข้าแต่บุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ท่านต้องการให้พวกเราเข้านรกอันร้อนแรงกระนั้นหรือ ”

หากแม้ว่าเรากระทบกระทั่งท่านด้วยมือและด้วยวาจาของเราแล้ว เมื่อ  
นั้นพวกเราจะต้องประสบกับความวิบัติในยามอวสานอย่างแน่นอน อะไร  
เป็นเหตุให้ท่านต้องทำอย่างนี้?”

ท่านอิมาม(อ) ตอบว่า :

“ ครึ่งหนึ่งข้าเดินทางกับคนพวกหนึ่งที่พวกเขารู้จักข้าดี ครั้นแล้วพวก  
เขาก็ปฏิบัติต่อข้าเหมือนกับปฏิบัติต่อท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ซึ่งข้าไม่มี  
สิทธิถึงขนาดนั้น ข้าจึงเกรงว่า พวกเข่าจะปฏิบัติเช่นนั้นต่อข้าอีกข้าจึงพอใจ  
ที่จะปกปิดตัวของข้าเอง ” (๑๒)

(12) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๒๑

## การบำเพ็ญคุณธรรมและความเผื่อแผ่ของอิมามที่ ๔

ไม่ว่าจะเป็นนักปราชญ์คนใด ถ้าเขียนเรื่องของท่านอิมามอะลี  
ซัยนุลอาบิดีน(อ)แล้ว

จะต้องกล่าวถึงเรื่องการทำงาน และการบำเพ็ญความดีต่อคนยากจน  
แน่นอนความเมตตาและความเผื่อแผ่ของท่าน(อ)มีแก่คนทั่วไป รวมทั้งคนที่  
ปฏิเสธและขัดแย้งในเรื่องสิทธิของท่าน(อ)

เราได้รวบรวมบุคลิกภาพของท่าน(อ) ให้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมอัน  
สูงส่งไว้ในบทนี้ซึ่งเป็นเพียงตัวอย่างเล็กๆ น้อยๆ ที่บรรดานักปราชญ์  
อธิบายไว้

-๑-

ท่านอิมามบาเกียร์(อ)ได้กล่าวว่า : สิ่งที่ท่าน(อ)ชอบที่สุดคือ การนำอาหาร  
ไปมอบแก่เด็กกำพร้า คนที่ได้รับความเดือดร้อนตกทุกข์ได้ยากและคนที่  
ขัดสนทั่วไปที่ไม่มีทางออกในชีวิต

ท่าน(อ) มอบของให้คนเหล่านั้นด้วยมือของท่าน (อ) เอ ง คนใดที่มี  
ครอบครัวท่าน (อ) จะนำอาหารไปมอบให้แก่คนในครอบครัวของคนๆ นั้น  
ด้วย ท่าน (อ) จะไม่รับประทานอาหารใดๆจนกว่าจะได้เริ่มต้นด้วยการ  
บริจจาคอาหารในส่วนนั้นๆ ไปด้วย (๑)

(1) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๒๐, หน้า ๑๑

-๒-

คราใดที่มีคนขอรับบริจาคมาหาท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)จะกล่าวว่า :

“ ยินดีต้อนรับ บุคคลที่ถือเสบียงของเช้าวันปรโลก ” (๒)

(2) ตัซกีเราะตุล-ค่อวัศ หน้า ๑๘๔

-๓-

ท่านอิมามอะลี(อ)เคยบริจาคถั่ว มัน และน้ำตาล จนมีคนถามท่าน(อ)  
เกี่ยวกับเรื่องนี้ ท่าน(อ) ตอบด้วยการอ่านโองการในอัล-กุรอานว่า:

“ ผู้เจ้าจะไม่บรรลุดังคุณธรรมจนกว่าจะบริจาคของที่ผู้เจ้ารัก ”

(อาลี-อิมรอน: ๙๒)

ซึ่งของพวกนี้เป็นที่ชื่นชอบของท่าน(อ)(๓)

(3) อะอฺยานุช-ชีอะฮฺ ๔ กอฟ ๔๖๔/๑

-๔-

ท่านอิมามศอดิก(อ) ได้กล่าวว่า : ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) เคยออก  
จากบ้านในยามค่ำคืน

พร้อมทั้งแบกถุงใส่เงินทั้ง دينارและดิรฮัม จนเมื่อไปถึงประตูบ้านๆ หนึ่ง  
แล้วท่าน(อ)ก็เคาะประตู

จากนั้นท่าน(อ)ก็ยื่นให้โดยหลบหน้าออกจากคนที่มารับของจากท่าน(อ) ครั้นพอท่าน(อ)ถึงแก่การวายชนม์ คนทั้งหลายก็ไม่พบกับเหตุการณ์เช่นนี้อีก เมื่อนั้นแหละคนทั้งหลายจึงรู้ว่า ที่แท้ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)นี่เองที่เป็น คนทำเช่นนั้น (๔)

(4) อุศุล-กาฟี เล่ม ๑, หน้า ๔๖๘.

-๕-

ท่านอิมามบาเกียร์(อ)กล่าวว่า : เมื่อมัยยัด(ศพ)ของท่านอิมามอะลี(อ)ถูก วางลงเพื่อรับการอาบน้ำ พวกเขาก็มองเห็นที่แผ่นหลังของท่าน(อ)เป็นรอย คล้ายรอยหลังอุฐที่ถูกขี้อันเกิดมาจากการที่ท่าน(อ)ได้เบกอาหารไปให้แก่ คนยากจนอยู่เสมอ(๕)

(5) อัล-กิสซอด หน้า ๕๑๗.

-๖-

ท่านอิมามศอดิก(อ)ได้เล่าว่า : ครั้งหนึ่งในวันที่ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน (อ)ถือศีลอด ท่าน(อ) ได้สั่งให้คนใช้แ่งแพะให้หนึ่งตัว ครั้นพอตกเย็นท่าน (อ) ก็ออกเดินไปรอบๆ บริเวณบ้านเพื่อพิสูจน์ดูกลิ่นแ่งแพะที่บ้านของท่าน (อ) ว่า ส่งกลิ่นไปถึงไหน แล้วท่าน (อ) ก็สั่งให้คนนำไปมอบให้บ้านนั้นๆ จนถึงบ้านหลังสุดท้ายที่หมดเขต จากนั้นท่านนำขนมปังและอินทผลัมมา รับประทานเป็นอาหารค่ำของท่าน (๖)

(6) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๒๒-๒๕.

-๓-

ท่านอิมามซัยนุลอับดีน(อ)ได้ไปหาบุตรชายของลุงของท่าน(อ)คนหนึ่ง  
ในยามกลางคืน แล้วมอบเงินคืนารูให้ไปเป็นจำนวนมาก

เขากล่าวกับท่าน(อ)ว่า

“อะลี บินฮุเซนไม่เคยผิดต่อสัมพันธ์กับข้าพเจ้าเลย ขออย่าให้อัลลอฮ์  
(ช.บ.)ตอบแทนความดีให้แก่เขาเลย ”

เมื่อท่าน(อ)ได้ฟังดังนั้นก็รู้สึกสะเทือนใจแต่อดกลั้นไว้ เพราะเขาไม่รู้จัก  
ท่าน(อ) ครั้นเมื่อท่าน(อ)ถึงแก่การวายชนม์ การกระทำดังกล่าวก็หายไปด้วย  
เขาจึงได้รู้ว่าที่แท้คนๆ นั้นก็คือ ท่านอะลี บินฮุเซน(อ) นั่นเอง

แล้วเขาก็มาขึ้นร้องไห้คร่ำครวญที่สุสานของท่าน(อ)(๗)

(7) อ้างเล่มเดิม

-8-

ท่านอิมามศอดิก(อ)ได้กล่าวอีกว่า : ท่านอะลี บินฮุเซน(อ) โปรดปรานลูก  
อรุณมาก วันหนึ่ง

มีอรุณพันธุ์ดีที่สุดถูกนำมาเข้ามาในนครมะดีนะฮ์ ภรรยาของท่าน(อ)จึงซื้อ  
มาฝากท่าน(อ)เพื่อเป็น

อาหารสำหรับละศีลอด ซึ่งท่าน(อ)ก็พอใจมาก แต่พอท่าน(อ)ทำท่าจะ  
เอื้อมมือไปรับเท่านั้นเอง ก็

ปรากฏว่ามีคนมาขอรับบริจาคมาขึ้นอยู่ที่หน้าประตูบ้านพอดี

ท่าน(อ)จึงกล่าวกับภรรยาว่า :

“ มอบให้เขาไปเถอะ ”

ภรรยาของท่าน(อ)กล่าวว่า :

“ โอ้ ท่านผู้เป็นนาย ให้เพียงบางส่วนก็พอแล้ว ”

ท่าน(อ)กล่าวว่า “ไม่ได้ ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ให้เขาไป  
ทั้งหมดนั้นแหละ ”

วันรุ่งขึ้นนางก็ไปซื้อมาให้ท่าน(อ)อีก                      คนขอรับบริจาคตก็มาขึ้นขอ  
เหมือนเดิม และท่าน(อ)ก็

ทำอย่างนั้นอีก นางก็ไปซื้อมาให้ท่าน(อ)อีกเป็นคืนที่สาม ปรากฏว่าคราว  
นี้ไม่มีคนขอรับบริจาคต

ท่าน(อ)จึงได้รับประทาน

แล้วท่าน(อ)ก็กล่าวว่า :

“ขอสรรเสริญต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)ที่ไม่มีสิ่งใดขาดหายไปจากเรา ” (๘)

(8) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๒๖.

-๘-

ท่านซุฟยาน บินอุยยีนะฮฺได้กล่าวว่า : กล่าวท่านซุฮรีได้เห็นท่านอะลี  
บินฮูเซน(อ) ในคืนวันหนึ่งมีหิมะอันหนาวเหน็บตกลงมาอย่างหนัก และที่  
หลังของท่านมีสัมภาระอยู่ด้วยในขณะที่ท่านเดิน เขาจึงกล่าวขึ้นว่า :

“ข้าแต่ผู้เป็นบุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ของเหล่านี้เป็น  
อะไร ?”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า “ฉันต้องการเดินทาง ฉันเตรียมของพวกนี้เป็น  
เสบียงที่ต้องนำไปจนถึงที่หมาย ณ ป้อมปราการนอกเมือง ”

เขากล่าวว่า “ขออนุญาตให้คนรับใช้คนนี้ของข้าพเจ้าแบกให้ท่านเอง ”

แต่ท่าน(อ)ปฏิเสธ และเขากล่าวอีกว่า :

“ถ้าเช่นนั้น ข้าพเจ้าจะขอแบกเองเพื่อแบ่งเบาภาระของท่าน ”

ท่านอะลี(อ)กล่าวว่า “แต่ฉันจะไม่เอาของที่จะทำให้ฉันปลอดภัยในการ  
เดินทางออกไปจากตัวฉัน น้ำดื่มของฉันที่ดีที่สุดได้แก่ น้ำดื่มที่ฉันนำมาเอง  
ฉันขอรับรองท่านโดยอ้างถึงสิทธิของอัลลอฮฺว่า ให้ท่านดูแลหน้าที่ที่จำเป็น  
สำหรับตัวท่านเองและอย่าได้สนใจเรื่องของฉัน ”

ครั้นเวลาผ่านไปหลายวัน เขาได้กล่าวแก่ท่าน(อ)ว่า :

“ข้าแต่บุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ข้าพเจ้ายังไม่เห็นด้วยกับถ้อยคำใดๆ ที่ท่านพูดเมื่อตอนเดินทางในคราวนั้น ”

ท่าน(อ)กล่าวว่า “ถูกแล้ว ชุฮรีเอีย ความจริงมันมิได้เป็นอย่างที่ท่านคิดหรอก แต่ทว่าความตายนั้นคือ สิ่งที่ท่านต้องเตรียมตัว อันว่าการเตรียมตัวรับความตายนั้นคือ การหลีกเลี่ยงจากสิ่งต้องห้ามทั้งปวง และเสียสละในส่วนที่คิดว่าดีที่สุด ” (๙)

๙) อะฮฺยานุช-ชีอะฮฺ เล่ม ๔, หน้า ๔๖๔.บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๒๐.

-๑๐-

ท่านอับนุอาอิชะฮฺได้กล่าวว่า : ข้าพเจ้าได้ฟังชาวเมืองมะดีนะฮฺพูดกันว่า “พวกเราได้รับการบริจาคอย่างล้นๆ อยู่ไม่เคยขาด นอกจากในช่วงหลังที่ท่านอะลี บินฮุเซน (อ) ได้วายชนม์ไปแล้ว ” (๑๐)

(๑๐) ศิพะตุศ-ศ็อฟพะฮฺ เล่ม ๒, หน้า ๕๔. นูรุล-อับศ็อร หน้า ๑๒๗.

กัซฟุล-ญุมมะฮฺหน้า ๑๕๕.

-๑๑-

ท่านอะบูฮัมซะฮฺ อัย-ฮฺมาลี(ร.ฎ.) กล่าวว่า : ท่านซัยนุลอาบิดีน(อ)จะนำถุงขนมปังจากแป้งข้าวสาลีแบกบนหลังในยามค่ำคืน แล้วเอาไปแจกจ่ายเสมอ

ท่านอิมาม(อ)กล่าวว่า

“แท้จริงการทำกุศลกรรมโดยลับนั้น จะเป็นการดับความกริ้วของพระผู้อภิบาลได้” (๑๑)

(11) มะฎอลิบุช-ซุอูล เล่ม ๒, หน้า ๔๘. กัซฟูล-ญุมมะฮฺ หน้า ๒๐๐.

ศิฟะตุศ-ศ็อฟะฮฺ เล่ม ๒, หน้า ๕๖. บิดายะตุวัน-นิฮายะฮฺ เล่ม ๕, หน้า ๑๐๕.

-๑๒-

ท่านมุฮัมมัด บินอิซฮาก (ร.ฎ.)กล่าวว่า : ชาวเมืองมะดีนะฮ์กลุ่มหนึ่งมีชีวิตอยู่โดยไม่รู้ว่าเครื่องยังชีพของพวกเขาจากที่ไหนแต่เมื่อท่านอะลี บินสุเซน(อ)วายชนม์ พวกเขาก็สูญเสียสิ่งที่เขาเคยได้รับในยามกำค้นไป (๑๒)

(๑๒) นูรุล-อับศ็อร หน้า ๑๒๗. กัซฟูล-ญุมมะฮฺหน้า ๑๐๐, มะฎอลิบุช-ซุอูล เล่ม ๒ หน้า ๔๕.

-๑๓-

เมื่อครั้งที่มุสลิม บินอูตบะฮฺเข้าล้อมเมืองมะดีนะฮ์ ปรากฏว่าท่านซัยนุลอาบิดีน(ร.ฎ.) ได้อุปการะสุภาพสตรีจำนวนมากถึง ๔๐๐ คน รวมทั้งเด็กๆ และสัมภาระต่างๆ ของพวกนาง ท่าน(อ)ได้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูคนเหล่านี้ จนกระทั่งอิบน์อูตบะฮ์ถอยออกไปจากเมืองมะดีนะฮ์

สุภาพสตรีแต่ละคนต่างสาบานด้วยความจริงใจว่า :

พวกเธอไม่เคยพบบรรยากาศที่อบอุ่น และมีความสุขความสบายจากบ้าน บิดารมารดาของตนให้ เท่ากับที่ได้มาพบเห็นในบ้านของท่านอะลี บินสุเซน (ร.ฎ.)เลย(๑๓)

(13) อิมามซัยนุลอาบิดีน โดยอะฮฺมัด ฟะฮฺมี มุฮัมมัด หน้า ๖๔

-๑๔-

เมื่อท่านอิมามซัจญาด(อ)ถึงแก่การวายชนม์ ประชาชนก็เข้ามาอาบน้ำ  
มัยยัตของท่าน(อ)เขาเหล่านั้นได้เห็นรอยบางอย่างปรากฏที่บริเวณแผ่นหลัง  
แล้วพากันถามว่า “นี่เป็นรอยอะไร ”

มีคนบอกว่า “เขาแบกเป้งข้าวสารในยามกลางคืนเพื่อนำไปแจกจ่ายแก่  
คนยากจนในเมืองมะดีนะฮ์อย่างลับๆ เสมอ ” (๑๔)

(14) กัซฟูล-ฆุมมะฮฺ หน้า ๑๕๕. มะฆูอฺลิบฺซ-ซุฮูล เล่ม ๒, หน้า ๔๕.

นุรุล-อับศ็อร หน้า ๑๒๗.

-๑๕-

เมื่อท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)จากไป ชาวมะดีนะฮ์จำนวนนับร้อย  
ครอบครัวถึงรู้ว่า ท่าน(อ) นี่เองที่ให้การเลี้ยงดูพวกเขา และนำสิ่งที่พวกเขา  
ต้องการไปให้ (๑๕)

(15) นุรุล-อับศ็อร หน้า ๑๒๗. กัซฟูล-ฆุมมะฮฺ หน้า ๑๕๔.

ศิฟะตุศ-ศ็อฟวะฮฺ หน้า ๒, หน้า ๕๔.

### **ปลดปล่อยทาสสร้างสัมพันธ์มนุษย์**

ศาสนาอิสลามได้อุบัติขึ้น ในขณะที่โลกนี้เต็มไปด้วยระบบทาส ดังนั้นจึง  
ได้มีการพยายามทุกวิถีทางเพื่อปลดปล่อยไซ้ตรวนที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อ  
ผูกสายสัมพันธ์เพื่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันประการแรกที่อิสลามดำเนินการก็คือ  
ปิดประตูการสำนึกในการตกเป็นทาส เพราะไม่บังควรที่มนุษย์จะยอมตก  
เป็นบ่าวของเพื่อนมนุษย์

ต่อจากนั้นก็ดำเนินวิธีการแก้ไขปัญหาของทาส และหาวิธีการในการปลดปล่อยทาส โดยชี้ให้เห็นว่า การปลดปล่อยทาสคือ การบำเพ็ญคุณงามความดีอย่างสูงสำหรับอัลลอฮฺ(ซ.บ.)และเป็นงานที่พระองค์ทรงให้ความรักความโปรดปรานเป็นยิ่งนัก ในขั้นต่อมา อิสลามถือว่า เรื่องนี้เป็นข้อบังคับประการหนึ่งและการปลดปล่อยทาสคือการปลดเปลื้องความบาปได้ เช่น ความบาปเนื่องจากเจตนาไม่ถือศีลอดในเดือนรอมฎอน และอื่นๆ

แนวทางในการปลดปล่อยทาสของอิสลามได้ดำเนินเรื่อยมา ในลักษณะนี้ จนถึงสมัยของท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) ท่าน(อ)ได้ทำการปลดปล่อยทาสไปจำนวนนับพันคน

-----๑-----

ท่านชัยคุอะฮฺได้กล่าวว่า : ท่านอิมามชัยนุลอาบิดีน(อ)ซื้อทาสแต่มีได้มุ่งหวังอะไรจากทาสเลย ทว่าท่าน(อ)ซื้อมาเพื่อปลดปล่อยเขาเหล่านั้น พวกเขากล่าวว่า

“ท่านได้ปลดปล่อยทาสจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน ” (๑)

(1) อัล-อิมามชัยนุลอาบิดีน ของชัยคุอะฮฺ หน้า ๗

-----๒-----

ในยามที่พวกทาสทำความผิด ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) จะปลดปล่อยพวกเขาทันที และได้วางหลักไว้ว่า

“การปลดปล่อยทาสคือ ผลตอบแทนสำหรับความผิดนั้น ๆ ” (๒)

(2) โปรดดูรายละเอียดในบทวิถีชีวิตของท่านจากหนังสือเล่มนี้อีกครั้ง

-----๓-----

ท่านชัยยิด อัล-อามิน ( ขอให้ท่านได้รับความเมตตาจากอัลลอฮฺ) ได้กล่าวว่า :

ทุกปีเมื่อถึงปลายเดือนรอมะฎอน ท่าน(อ)จะต้องปล่อยทาสเป็นอิสระราวๆ ไม่ต่ำกว่า ๒๐คนเสมอ

ท่านอิมาม(อ)กล่าวว่า

“แท้จริงทุกคืนของเดือนรอมะฎอน ณ อัลลอฮฺ(ช.บ.) จะมีการปลดปล่อยชาวกรอกออกมาถึง๗๐,๐๐๐ คน ทั้งๆที่ทุกคนล้วนมีความผิดต้องตกนรกคังนั้นเมื่อถึงวันสุดท้ายของเดือนรอมะฎอน

ฉันก็จะปล่อยทาสเช่นกันเพราะฉันชอบที่จะให้อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงประจักษ์ว่า ฉันได้ปลดปล่อยทาสในครอบครองของฉันในโลกนี้แล้ว เพื่อพระองค์จะกรุณาปล่อยฉันให้พ้นจากนรก ”

ท่านชัยยิด อัล-อะมิน(ร.ฮ.)กล่าวว่า :

ท่าน(อ)ไม่เคยให้คนใช้ทำงานเกินกำลัง ถ้าหากท่าน(อ)ครอบครองทาสคนใดมาตั้งแต่ต้นปีหรือกลางปี ครั้นพอถึงวันออกฮิจ์ ท่าน(อ)จะปลดปล่อยทันทีและจะทำอย่างนี้อีกในปีที่ ๒ แล้วท่าน(อ) ก็จะปล่อยอีกท่าน (อ) ทำอย่างนี้จนถึงวาระคืนกลับสู่อัลลอฮฺ (ช.บ.) พวกเขาให้เป็นอิสระทันทีและมอบทรัพย์สินเพื่อเป็นรางวัลแก่คนเหล่านั้นอีกด้วย (๓)

(3) อะอฺยฺฮฺ-ชีอะฮฺ เล่ม ๔, หน้า ๔๖๘.

-----๔

ท่านอุซตฺาซชัยยิดุลอะฮฺลิ ได้กล่าวว่า :

เมื่อบรรดาทาสทั้งหลายรู้เรื่องนี้ต่างก็พากันเสนอตัวขายให้แก่ท่าน(อ) และต่างพากันเลือกท่าน(อ)เป็นนาย ต่างพากันออกจากการปกครองของเจ้านายเดิมเพื่อก้าวมาอยู่กับท่าน(อ)

เพราะท่าน(อ)ให้ความสะดวก ครั้นเวลาผ่านไปท่านอิมามชัยนุลอาบิดีน (อ)ก็ปลดปล่อยทาสเป็นประจำทุกๆ ปีทุกๆ เดือนและทุกวันในทุกครั้งที่ทาส ทำความผิด จนกระทั่งในเมืองมะดีนะฮ์เต็มไปด้วยอิสระชน

ทุกคนอยู่ในความดูแลของท่านอิมามชัยนุลอาบิดีน(อ)คนเหล่านั้นมี จำนวนมากถึง ๕๐,๐๐๐ คน หรือมากกว่านั้น(๔)

(4) ชัยนุลอาบิดีน ของ ท่านชัยยิดุลอะฮฺลี หน้า ๔๗.

### คำเทศนาของอิมามชัยนุลอาบิดีน (อ)

อัลลอฮฺ(ซ.บ.) ทรงให้การลงโทษอย่างสาสมกับพฤติกรรมของพวกวงศ์อุมัยยะฮ์และอับบาซียะฮ์ที่ก่อกรรมทำเข็ญกับบรรดาอะฮฺลุลบัยตุ(อ) ความชั่วร้ายเลวทรามเหล่านั้นไม่เพียงแต่จะกระทบต่อบรรดาอิมาม(อ)ฝ่ายเดียว หากแต่ยังเกิดขึ้นกับสังคมของประชาชาติอิสลามอีกด้วย โดยสกัดกั้นมิให้มวลมุสลิมได้รับการชี้นำและคำสั่งสอนของบรรดาอิมาม(อ) อีกทั้งยังได้ขวางกั้นมิให้ยอมรับฐานะภาพอันสำคัญที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงประสงค์ให้แก่วงศ์เขาเป็นการเฉพาะ จึงทำให้บรรดาอิมาม(อ)ดำเนินงานสอนศาสนาโดยซ่อนเร้น และต้องปกป้องตนเองต้องคอยระมัดระวังตัวอยู่เสมอในการทำงาน แต่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ก็ทรงให้การสนับสนุนงานสอนศาสนาในลักษณะนี้แพร่หลายในท่ามกลางหมู่ประชาชน

เนื้อหาของคำเทศนามีจุดมุ่งหมายในเรื่องเสรีภาพทางการเผยแผ่และการปฏิบัติภารกิจ สิ่งนี้เองที่บรรดาอิมาม(อ) ได้รับการสกัดกั้นคำเทศนาของบรรดาอิมาม(อ)นั้นสามารถทำได้แต่เพียงส่วนน้อยตามความเหมาะสม ในบทนี้จะมีการนำเสนอคำเทศนาของท่านอิมามชัยนุลอาบิดีน(อ) เพียงบางตอนเท่านั้น

## คำเทศนาบทที่ 1

### ที่เมืองกูพะฮู

หลังจากที่ท่านหญิงอุมมูกุลซุม(อ)กล่าวคำปราศรัยแล้ว

ท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)ก็พยุ่กายขึ้นกล่าวต่อหน้าประชาชนชาวกูพะฮู  
ทั้งหลายว่า

“ท่านทั้งหลายจงเจียบ จงเจียบ ”

เมื่อท่าน(อ)ขึ้นตรงได้แล้วก็กล่าวสวดดี สรรเสริญต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.)และ  
รำลึกถึงท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ)ต่อจากนั้นท่าน(อ)ก็ได้กล่าวว่า

“ประชาชนทั้งหลายใครที่รู้จักข้า ก็ย่อมรู้จักข้าดีแล้ว แต่สำหรับคนที่  
ยังไม่รู้จักก็ขอให้ทราบว่ ข้าคือ อะลี บินฮุเซน บินอะลี บินอะบีฏอลิบ ข้าคือ  
บุตรของคนที่ถูกเชือดคอที่ริมแม่น้ำอัล-ฟะรอต โดยมีได้มีการแก้แค้นข้าคือ  
บุตรของผู้ที่ได้รับการเหยียบย่ำศักดิ์ศรี ถูกริบสมบัติ ถูกช่วงทรัพย์สินและ  
ครอบครัวยกจับเป็นเชลย ข้าคือบุตรของนักต่อสู้ที่ทรหด ผู้มีความภาคภูมิใจ  
ในเรื่องนี้มากที่สุด ประชาชนทั้งหลาย ข้าขอให้อัลลอฮฺ(ซ.บ.) เป็นพยาน  
พวกเจ้ารู้ไหมว่า พวกเจ้าเขียนจดหมายไปหลอกลวงบิดาของข้าพวกเจ้าเอา  
ตัวเองยืนย่นรับรองกับท่าน ด้วยข้อผูกพันสัญญา แต่แล้วพวกเจ้าก็ร่วมกัน  
ต่อสู้อยู่และทำลายท่าน ดังนั้นความพินาศจึงตกอยู่กับพวกเจ้าเพราะสิ่งที่พวก  
เจ้ากระทำไป ด้วยเจตนาที่ชั่วร้ายของพวกเจ้า พวกเจ้ามีความคิดเห็นอย่างไร  
กับคำพูดของท่านศาสดานูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ที่เคยกล่าวกับพวกเจ้าว่า :

“ถ้าพวกเจ้าฆ่าเชื้อสายของข้า และเหยียบย่ำศักดิ์ศรีของข้า พวกเจ้าก็  
หาใช่ประชาชาติของข้าไม่ว่”

ถึงตอนนั้นประชาชนทั้งหลายต่างก็พากันร้องไห้ระงมไปหมดขณะที่บางคนก็เปรยแก่กันว่า

“พวกเจ้าพินาศแล้ว แต่ไม่รู้ตัวกันเอง ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวต่อไปว่า

“ขอให้อัลลอฮฺ(ช.บ.)เมตตากับคนที่ยอมรับคำเตือนของข้า และรักษาคำสั่งสอนของข้าในเรื่องของอัลลอฮฺ ของศาสนทูตของพระองค์ และของอะสุลุลบัยตุของท่าน แท้จริงแล้วสำหรับเรานั้น มีแบบอย่างที่ดีงามอยู่ที่ตัวของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)”

“ขอให้อัลลอฮฺ(ช.บ.)เมตตากับคนที่ยอมรับคำเตือนของข้าและรักษาคำสั่งสอนของข้าในเรื่องของอัลลอฮฺ ของศาสนทูตของพระองค์ และของอะสุลุลบัยตุของท่าน แท้จริงแล้วสำหรับเรานั้น มีแบบอย่างที่ดีงามอยู่ที่ตัวของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)”

พวกเขากล่าวพร้อมกันทั้งหมดว่า

“ข้าแต่บุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) พวกเราเป็นผู้เคารพเชื่อฟัง และจะให้การพิทักษ์เกียรติของท่าน จะไม่ผละจากท่านไป และจะไม่ชิงชังท่านต่อไป ดังนั้นขอให้ท่านดำเนินการกับพวกเราได้เลย ขอให้อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงเมตตาท่าน พวกเราจะต่อสู้กับท่าน พวกเราจะให้สันติภาพกับคนที่ให้ความสันติแก่ท่าน เพื่อเราจะได้อยู่ร่วมกับท่าน ไม่ว่าในยามที่ท่านได้รับความไม่เป็นธรรม หรือในยามที่เราได้รับความไม่เป็นธรรม ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวว่า

“ข้าก่อน เหล่าบรรดาคนหลงเอ๋ย อารมณ์ดำของพวกเจ้าครอบงำจิตใจของพวกเจ้าเองเสียสิ้นแล้ว พวกเจ้าต้องการที่จะทำกับข้าเหมือนอย่างที่ทำกับบิดาของข้ากระนั้นหรือ ? มิได้หรือ

พวกเจ้าบิดาของข้าและสมาชิกครอบครัวของท่านไปเมื่อวาน ข้ายังไม่  
ลืมเลื่อนการดูใบไม้ของศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ของบิดาของข้า และของ  
บุตรหลานของบิดาข้าที่ข้าเคยพบในยามที่ข้าวิ่งเล่นและยังไม่ลืมการ  
ระแวงระวังดูแลที่ท่านมีต่อการพะเน้าพะนอเคลียของข้า และในยามที่  
ข้าใช้ออกชอกซอนบนที่นอน จุดประสงค์ของข้าก็คือ ถ้าไม่เป็นพวกของเรา  
ขออย่าเป็นศัตรูกับเราเลย”

## คำเทศนาบทที่ 2

### ที่เมืองฮาม

ยะซิดได้สั่งให้คนกล่าวปราศรัยประมาณเหยียดหยาบท่านอิมามสุเซน(อ)  
และผู้เป็นบิดา เมื่อผู้กล่าวปราศรัยขึ้นบนมิมบร์แล้ว เขาก็กล่าวสรรเสริญ  
ศดุอิอัลลอฮฺ(ช.บ.)ก่อน ต่อจากนั้นก็ได้อ่านประมาณท่านอะลี  
อะมีร์ลุมินี(อ) และท่านอิมามสุเซน(อ)อย่างรุนแรง และได้ยกย่องชมเชย  
มูอาวิยะฮฺกับยะซิดอย่างไพเราะเพราะพริ้ง

ท่านอิมามอะลี บินสุเซน(อ) ได้ตะโกนด้วยเสียงอันดังว่า

“ความวิบัติจะได้แก่เจ้า โอ้ นักพูด ในฐานะที่เจ้าเอาความพอใจของผู้  
ถูกสร้างแลกเปลี่ยนกับความชิงชังของผู้สร้าง ดังนั้นขอให้เจ้าเตรียมที่นั่งไว้  
ในไฟนรกเถิด”

ต่อจากนั้นท่านอิมาม(อ)ได้อ่านอีกว่า

“ยะซิดเอ๋ย เจ้าจะอนุญาตให้ข้าขึ้นบทแทนปราศรัยนี้ได้ไหมเพื่อที่ข้า  
จะได้กล่าวถึงถ้อยคำต่างๆ อันเป็นที่พอพระทัยของอัลลอฮฺ(ช.บ.)เพื่อผู้ฟัง  
ทั้งหลายจะได้รับรางวัลและผลบุญ”

แต่ยะซิดกลับปฏิเสธ ประชาชนทั้งหลายกล่าวว่า

“ข้าแต่จะมีรุลมุมินีน อนุญาตให้เขาขึ้นกล่าวคำปราศรัยบนแท่น  
ปราศรัยเถิด เพื่อพวกเราจะได้รับฟังอะไรบางอย่าง ”

เขากล่าวว่า “ถ้าหากปล่อยให้เขาขึ้นกล่าวคำปราศรัยแล้ว เขาจะไม่ยอมลง  
มาจนกว่าจะได้สบประมาทข้า และสบประมาทบรรดาวงศ์วานของอะบีซุฟ  
ยานก่อน ”

มีคนถามว่า “อะไรทำให้เขามีความสามารถได้อย่างนี้?”

เขาตอบว่า “พวกอะฮ์ลุลบัยตุได้รับการฟุฎกทางวิชาการอย่างเต็มที่ ”

ต่อมาไม่ทันไรเขาก็อนุญาตให้ท่าน(อ.)ขึ้นกล่าวคำปราศรัย หลังจากที่ได้  
สรรเสริญสดุคืออัลลอฮฺ(ช.บ.)แล้ว ท่าน(อ.)ก็ได้กล่าวคำปราศรัยด้วยน้ำตานอง  
หน้า และสะเทือนใจอย่างรุนแรง

ท่าน(อ.)กล่าวว่า

“ประชาชนทั้งหลาย พวกเราได้รับพร 6 ประการ และได้รับความดีเด่น  
7 ประการ กล่าวคือ พวกเราได้รับความรู้ ความมีน้ำใจอารี ความมีเกียรติ  
ความสันตติทางวาจา ความกล้าหาญ และความรักในจิตใจของผู้ศรัทธา พวก  
เราได้รับเกียรติสูงก็เพราะว่าคนในหมู่พวกเราได้รับการคัดเลือกให้เป็นนบี  
นั่นคือ มุฮัมมัด (ศ)

คนของเรามีผู้ได้รับฉายานามว่า

“เจ้าแห่งความซื่อสัตย์” (ในอัล-กุรอ่านกล่าวถึงท่านอิมามอะลี(อ.)ว่า  
เป็น อัศ-ศอดิก) “ผู้ที่มีปีก” (เหมือนมะลาอิกะฮ์-หมายถึง ท่านญะอฺฟัร  
บินอะบีฏอลิบ(ร.ฎ.)) “ราชสีห์ของอัลลอฮ์และราชสีห์ของศาสนทูต”  
(หมายถึง ท่านฮัมซะฮ์ บินอับดุลมุฏฏอลิบ(ร.ฎ.))

“ประมุขแห่งสตรีทั้งมวลโลกในสากลโลก” (หมายถึง ท่านหญิง  
ฟาฏิมะฮฺ(อ))

“ทายาทของศาสดาแห่งประชาชาติ” (หมายถึงท่านอะฮ์ซัน(อ)และ  
ท่านฮุเซน(อ))

ใครรู้จักข้าก็ย่อมรู้ดี แต่ใครที่ยังไม่รู้จัก ข้าก็จะบอกให้รู้ในฐานะภาพของ  
ข้าเท่าที่ข้ามี

ประชาชนทั้งหลาย

ข้าคือ บุตรแห่งนครมักกะฮฺและมินา(1)

ข้าคือ บุตรแห่งซัมซัมและศ่อฟา(2)

ข้าคือ บุตรของหิน โคง์ที่อยู่ริมเชิงฮัร-ร่อดา(3)

ข้าคือ บุตรของคนที่ดีที่สุดในหมู่ผู้สวมใส่ชุดเสื้อผ้า(4)

ข้าคือ บุตรของคนที่ดีที่สุดในหมู่ผู้ที่สวมรองเท้า(5)

ข้าคือ บุตรของคนที่ดีที่สุดในหมู่ผู้ที่เวียนภู่อวาฟและเดินชะแอ(6)

ข้าคือ บุตรของผู้ที่ดีที่สุดในหมู่ผู้บำเพ็ญฮัจญ์ และกล่าว “ลับบัยกุ” ต่อ  
พระผู้เป็นเจ้า (7)

ข้าคือ บุตรของผู้ที่ขี่ม้าอัล-นุรอกุในห้วงอากาศ(8)

ข้าคือ บุตรของผู้ที่เดินทางในยามค่ำคืนจากมัสนัดอัล-ฮะรออมสู่อัล-อักศอ  
(9)

ข้าคือ บุตรของคนที่เข้าถึงญิบรออีล ณ ซิดเราะตุล-มุนตะฮา(10)

ข้าคือ บุตรของผู้ที่ถูกเรียกหาและขานรับอย่างใกล้ชิดประมาณปลายคัน  
ธนูหรือยิ่งกว่านั้น(11)

ข้าคือ บุตรของผู้ที่ขึ้นมาพร้อมกับมะลาอิกะฮฺแห่งชั้นฟ้า(12)

ข้าคือ บุตรของผู้ที่ได้รับสภาวะอัล-วะฮยูอันประเสริฐยิ่ง(13)

ข้าคือ บุตรของมุฮัมมัด อัล-มุศฏ็อฟา

ข้าคือ บุตรของมุฮัมมัด อัล-มุศฏ็อฟา

ข้าคือ บุตรของอะลี อัล-มูตะฎอ

ข้าคือ บุตรของผู้มีสิทธิประหารชีวิตคน จนกว่าเขาจะกล่าวปฎิญาณว่า  
ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์

ข้าคือ บุตรของผู้ที่สามารถใช้ดาบคู่และใช้หอกคู่ในการรบต่อหน้า  
ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)

ข้าคือ บุตรของผู้ที่อพยพถึงสองครั้งให้สัตยาบันสองครั้ง ต่อสู้ทั้ง  
ในบะดร์และฮุนัยน์ ไม่เคยบิดเบือนต่ออัลลอฮ์ แม้แต่ในชั่วพริบตา

ข้าคือ บุตรของผู้ทรงธรรมในหมู่บรรดาผู้ศรัทธาและทายาทของบรรดา  
นบี ศัตรูของผู้ทรยศ หัวหน้าที่ของมวลมุสลิม เป็นรัศมีของบรรดานักสู้เป็น  
เครื่องประดับแห่งปวงบ่าวผู้ก่ดี เป็นมงกุฎของคนหลังน้ำตาเพื่อพระผู้เป็น  
เจ้า เป็นคนมีความซนียดอดทนเป็นเลิศ เป็นผู้ที่ดำรงมาฆที่ประเสริฐที่สุดใน  
บรรดางศ์วานของยาซีนศาสนทูตของอัลลอฮ์ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก

ข้าคือ บุตรของผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากญิบรออี เป็นผู้ได้รับการ  
ช่วยเหลือจากมีกาอิล

(1)-(13) คำกล่าวที่อ้างถึงฐานะภาพของท่านศาสดามุฮัมมัด (ศ)

ข้าคือ บุตรของคนปกป้องเกียรติภูมิของมวลมุสลิม ผู้พิฆาตคนทรยศ  
และตระบัดสัตย์และต่อสู้กับศัตรูทุกคน อีกทั้งเป็นผู้ยังความภูมิใจในบรรดา  
ชาวกูเรชทั้งมวลเมื่ออย่างไร้ที่ใด เป็นคนแรกที่ยอมรับและให้การตอบสนอง  
ข้อเรียกร้องของอัลลอฮ์และศาสนทูตของพระองค์ ท่ามกลางบรรดาผู้ศรัทธา  
ทั้งหลาย เป็นผู้บำเพ็ญคุณธรรมล้ำนาคันทั้งปวง เป็นผู้ทำลายบรรดาคนที่  
ขัดขวางสัจธรรม ผู้ทำลายล้างพวกตั้งภาคี และร่วมในการขว้างบรรดาผู้กลับ  
กลอกต่ออัลลอฮ์(ช.บ.) เป็นผู้มิวาจาที่ให้อภัยปัญหาแก่ปวงบ่าวของพระผู้  
เป็นเจ้า และเป็นผู้ช่วยส่งเสริมศาสนาของพระผู้เป็นเจ้า

เป็นผู้รับมอบหมายในการทำงานของอัลลอฮฺ(ช.บ.) เป็นผู้มีล้นอันคงไว้ซึ่งปัญญาญาณของอัลลอฮฺ(ช.บ.) และคลังแห่งวิชาความรู้ของพระองค์ เป็นผู้ที่มีจิตใจโอบอ้อมอารี เป็นผู้มีไหวพริบอันชาญฉลาด เป็นผู้ให้การอุปการะคุณอย่างชื่นชมยินดี เป็นผู้อดทนต่อความทุกข์ยาก เป็นผู้ขัดเกลาจิตใจของหมู่คณะเป็นผู้ทำลายการรวมตัวของก๊กต่างๆ เป็นผู้ผูกพันคนทั้งหลายด้วยการให้ความช่วยเหลือและยืนยันในเรื่องของสวรรค์ และมอบเกียรติยศให้แก่คนเหล่านั้น เป็นคนที่โดดเด่นที่สุดในการออกรบในสมรภูมิเขาคือบิดาแห่งทายาทสองคนอันได้แก่ สะฮันและสุเซน และนี่ก็คืออะลี บินอะบีฏอลิบ ปู่ของข้าเอง.....”

“ข้าคือ บุตรของฟาฏิมะฮฺ อัซซะฮฺรอฮฺ

ข้าคือ บุตรของประมุขแห่งมวลสตรี....”

ไม่ว่าครั้งใด ที่ท่าน(อ)กล่าวคำว่า ข้าคือ.....ข้าคือ.....ประชาชนเป็นต้องร้องห่มร้องไ้ให้ระงมกันไปหมด

ชะฮีดเกรงว่าจะเกิดความยุ่งยากจึงสั่งให้มุฮัมมัดซิน(ทำหน้าที่ประกาศเวลานมาซ) ลุกขึ้นประกาศว่า

“อัลลอฮฺอักบร อัลลอฮฺอักบร ”

ท่านอิมามอะลี(อ) กล่าวว่า

“ไม่มีอะไรยิ่งใหญ่กว่าอัลลอฮฺ”

ครั้นพอเขากล่าวว่า “อัซซะฮฺดุอัน ลาอิลาฮะ อี้ลอัลลอฮฺ (ขอขอบปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ)

ท่านอิมามอะลี บินสุเซน(อ) ก็กล่าวตอบว่า

“เส้นผมและร่างกาย ตลอดทั้งเลือดและเนื้อของข้า ปฏิญาณอยู่แล้ว”

ครั้นมูฮัมหมัดกล่าวว่า “อัชชะคุอันนะ มุฮัมมัดร ร่อซูลุลลอฮฺ (ข้าขอ  
ปฎิญาณว่า มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮฺ)”

ท่านอิมามอะลี(อ)ก็เหลียวมามองทางยะซีดที่นั่งอยู่บนแท่น แล้วกล่าวว่า  
“มุฮัมมัดคนนั้น เป็นทวดของข้าหรือทวดของเจ้า ? ถ้าเจ้ากล่าวว่าเป็น  
ทวดของเจ้าก็เท่ากับเจ้าบิดเบือนความจริง และมีมิัจนาทิฎฐิ แต่ถ้าหากเจ้า  
บอกว่า เป็นทวดของข้า แล้วทำไมเจ้าถึงได้สังหารเชื้อสายของเขา?”

### คำเทศนาบทที่ 3

#### ที่เมืองมะดีนะฮฺ

ครั้นเมื่อท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)เดินทางถึงเมืองมะดีนะฮฺ หลังจากที  
ผ่านเหตุการณ์ที่กัรบะลาฮ์แล้ว ชาวเมืองต่างก็พากันออกมาต้อนรับด้วยการ  
ร้องห่มร้องไห้อย่างโศกเศร้า

ท่านอิมาม(อ)ได้ขอร้องให้ประชาชนอยู่ในความสงบ

แล้วท่าน(อ)ก็กล่าวคำปราศรัยว่า

“มวลการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลกผู้ทรง  
กรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาอยู่เป็นนิจรันดร์ ผู้ทรงเป็นเจ้าแห่งวันตอบแทนผู้ทรง  
บริสุทธิ์หลุดพ้นจากการครหาทั้งปวง

พระองค์ทรงดำรงอยู่ห่างไกลที่สุดจึงสามารถยกขึ้นฟ้าให้อยู่เบื้องสูงได้  
และพระองค์ทรงดำรงอยู่ใกล้ที่สุดจึงทรงสามารถประจักษ์แจ้งกับเสียง  
กระซิบได้ เราขอสรรเสริญต่อพระองค์เนื่องในสาระแห่งภารกิจอันแสนจะ  
ยิ่งใหญ่ ในทุกขัณอันแสนสาหัสและความเจ็บปวดรวดร้าวในโศก  
นาฏกรรมอันใหญ่หลวง และในการประสพเภทภัยอันหนักหน่วง

อะบู อับดุลลอฮ์ อัล-สุเซน(อ)และเชื้อสายแห่งท่านได้ถูกสังหารเสียแล้ว สตรีและเด็กเล็กๆ ต้องตกเป็นเชลย เขาเหล่านั้นนำศีรษะของท่านแห่ไปตาม เมืองต่างๆ ศพนี้จึงไม่เหมือนกับศพใดๆ

โอ้ประชาชนทั้งหลาย มีบุรุษคนใดบ้างในหมู่พวกท่านที่คัดค้านใจ หลังจากที่ท่านอิมามสุเซน(อ) ถูกฆ่าแล้ว หรือว่ามีใครบ้างที่ไม่เสียอกเสียใจ ในเรื่องของท่าน หรือว่ายังมีดวงตาของใครที่สามารถกลืนน้ำตาอยู่ได้อีก แน่นอนที่สุด แม้แต่ราชสีห์ที่องอาจยังต้องร้องไห้ในการตายของท่าน

ห้วงสมุทรทั้งหลายอันมากด้วยคลื่นลม ยังต้องร้องไห้ ท้องฟ้าต่างๆ ที่มี รากฐานแข็งแกร่งโลกทั้งๆ ที่มีรากฐานอันมั่นคง พกุกยานานาพันธุ์ ทั้งๆ ที่ สมบูรณ์ไปด้วยกิ่งก้านสาขา เหล่ามัจฉาน้อยใหญ่ที่แหวกว่ายอาศัยในธารา มวลมะลาอิกะฮ์ผู้มีฐานะภาพอันใกล้ชิดกับพระองค์ และเหล่าบรรดาผู้ที่ สถิตอยู่บนชั้นฟ้าทั้งหลายยังต้องร้องไห้ด้วยโศกาอาดูร เนื่องในการจากไป ของท่าน

“โอ้ประชาชนทั้งหลาย ยังมีดวงใจของใครบ้างที่ยังไม่ตื่นเต้นไปกับการที่ท่านถูกสังหารหรือว่ายังมีดวงจิตใจบ้างที่ไม่รู้สึกล้ออาทร มีหูของใครบ้าง ที่ยังไม่ได้ยิน บัดนี้พวกเราต้องกลายเป็นผู้ถูกเนรเทศ ถูกจับไล่ไสส่งให้พลัด พรากจากบ้านเกิดเมืองนอนแห่งตน เปรียบพวกเราเหมือนดังเช่นเด็กเล็กๆ และลูกอูฐที่ถูกทอดทิ้ง โดยที่พวกเรามิได้ก่อกรรมทำชั่วประการใดเลย พวกเราไม่เคยบั่นทอนกิจการใดๆ ของอิสลามเลย ในรูปแบบนี้เราไม่เคย ได้ยินได้ฟังมาก่อนเลยแม้ในบรรพบุรุษของเรา รูปแบบนี้ล้วนเป็นเรื่องเท็จ

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ว่า ถ้าหาก मैं ท่านนบี(ศ)ได้เสนอให้พวกเขาได้ทำการสังหารพวกเรา คงเดียวกับที่ท่านได้เสนอให้พวกเขายึดถือพวกเราเป็นทาสแล้วไซ้ แน่อนพวกเขาจะไม่ทำอะไรกันเลยมากนักหรอก แน่อนพวกเราเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ และแท้จริงเราก็คือผู้คืนกลับสู่พระองค์ อาจมิได้ประสบกับทุกขภัยที่ยิ่งใหญ่อันแสนทรมาณ และเจ็บปวดรวดร้าวใดๆ เลยก็เป็นได้ เราจึงขอคำนวณทุกขภัย ณ อัลลอฮ์ จนเหมาะสมกับฐานะภาพของเรา เพราะพระองค์คือผู้ทรงเกริกเกียรติ ทรงเข้มงวดในการลงโทษตอบแทน....”

และแล้วศุฮาน บินเศาะอฺเศาะอะฮ์ บินศุฮาน ซึ่งเป็นคนพิการได้ลุกเข้ามาขอร้องต่อท่าน(อ)ในฐานะที่ตนเป็นคนทุพพลภาพ ไม่อาจให้ความช่วยเหลือใดๆ ต่อทุกขภัยของท่าน(อ)ได้ ซึ่งท่านอิมาม(อ)ก็ยอมรับการขอมาด้วยด้วยจิตสำนึกอันแสนดีและแสดงความขอบคุณ และขอคุฮารี้ให้แก่บิดาของเขาด้วย

ต่อจากนั้นท่าน(อ)ก็ได้เข้าสู่นครมะดีนะฮ์ พร้อมด้วยสมาชิกครอบครัวและเหล่าสตรีทั้งหลาย(14)

(14) ชัยนุลอุบิไดน์ ของ อัล-มุกรร็อม หน้า 360

## พินัยกรรม :

### ข้อชี้แนะประชาชาติสู่ความเจริญก้าวหน้า

ลื่อนำประการหนึ่งที่บรรดาอิมาม(อ)ของเราได้นำมาปฏิบัติในการดำเนินงานด้านการต่อสู้เพื่อสังคม นั่นคือ บรรดาพินัยกรรมอันมากมาย นั่นเองซึ่งล้วนแต่เป็นข้อชี้แนะและนำประชาชาติให้เจริญก้าวหน้าทั้งสิ้น และถ้าหากคำพินัยกรรมต่างๆ เหล่านี้ได้ถูกรวบรวมให้เป็นเล่มต่างหากแล้ว ไซ้ร้แน่นอนที่สุด มันจะต้องเป็นหนังสือที่เล่มใหญ่ที่สุดเล่มหนึ่งในบรรดาหนังสือที่เกี่ยวกับจริยธรรมทั้งหลาย เนื่องจากว่าในพินัยกรรม(คำสั่งเสีย) เหล่านี้ได้เต็มไปด้วยสาระทางด้านคำสั่งสอน การตัดสินใจที่ดีความ การเรียกร้องเชิญชวนให้ทำความดี และเกียรตินคุณให้ด้านต่างๆในบทนี้ เราจะได้นำพินัยกรรม(คำสั่งเสีย)ของท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) บางตอน มาเสนอ

### พินัยกรรมฉบับที่ ๑

เป็นส่วนหนึ่งจากพินัยกรรมของท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) ที่ให้ไว้กับท่านอิมามบาเกร์(อ) ผู้เป็นบุตรมีดังนี้

“ลูกเอ๋ย จงสังเกตบุคคล ๕ จำพวกไว้ให้ดี แล้วลูกจงอย่าคบหาเป็นเพื่อน อย่าสนทนาด้วยและอย่าเป็นมิตรในยามเดินทางด้วยเสมอ”

ผู้เป็นบุตรถามว่า “ข้าแต่ท่านพ่อ บุคคลเหล่านี้ มีใครบ้าง โปรดแจ้งให้ฉันทราบด้วยเถิด?”

ท่าน(อ) ตอบว่า

“จงอย่าเป็นเพื่อนกับคนมุสา เพราะเขาจะเป็นเสมือนภาพลวงตา จะทำให้เห็นว่าของไกลอยู่ใกล้

จงอย่าคบกับคนฟาสิก(คนหลอกลวง) เพราะเขาจะขายเจ้าในราคาเท่ากับอาหารมื้อหนึ่งหรือน้อยกว่านั้นก็ได้

จงอย่าคบคนตระหนี่ เพราะจะทำให้ทรัพย์สินของเจ้าพร่องไปหาเขาเสมอ  
จงอย่าคบกับคนโง่ เพราะถึงแม้เขาต้องการจะช่วยเหลือ แต่ไม่วยที่จะเป็นการให้โทษแก่เจ้าอยู่ดี

จงอย่าคบคนที่ตัดญาติขาดมิตร เพราะเจ้าก็ได้พบในคัมภีร์ของพระเจ้าเป็นผู้เป็นเจ้าแล้วว่า คนประเภทนั้นเป็นคนที่ได้รับการสาปแช่งใน ๓ แห่งด้วยกัน

ดังซูเราะฮ์ มุฮัมมัด โองการที่ ๒๒ ว่า :

“พวกเจ้ายังมีความหวังอีกหรือทั้ง ๆ ที่ปฏิเสธหลักธรรมแล้วก่อความเสียหายในหน้าแผ่นดินและญาติขาดมิตรของพวกเจ้า บุคคลเหล่านี้เป็นพวกที่อัลลอฮ์ทรงให้การสาปแช่งและทรงบันดาลให้พวกเขาหุนหันและตาบอด”

อีกทั้งในซูเราะฮ์อัล-เราะอฺดู โองการที่ ๒๕ ยังตรัสอีกว่า :

“เหล่าบรรดาผู้ที่ลิครอนพันธะสัญญาของอัลลอฮ์หลังจากให้คำมั่นกับพระองค์แล้ว และตัดขาดในสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงบัญชาให้เขาเชื่อมสัมพันธ์ไว้ และก่อความเสียหายในแผ่นดินเหล่านี้คือพวกที่ได้รับซึ่งการสาปแช่ง และมีสถานพำนักอันแสนเลว”

และทรงมีโองการในซูเราะฮ์อัล-บะกะเราะฮ์ โองการที่ ๒๗ ว่า :

“บรรดาผู้ที่บันทึกพันธสัญญาของอัลลอฮ์หลังจากที่ได้ให้คำมั่นต่อพระองค์แล้ว และตัดขาดในสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงบัญชาให้เขาเชื่อมสัมพันธไว้ และก่อความเสียหายในหน้าแผ่นดินเหล่านี้คือพวกขาดทุน ” (๑)

(1) อุศูล-กาฟี เล่ม ๒ หน้า ๖๔๑, ศิพะตุศ-ศือฟะฮ์ เล่ม ๒ หน้า ๕๖

## พินัยกรรมฉบับที่ ๒

เป็นพินัยกรรมที่ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)มีไว้สำหรับบรรดามิตรสหายของท่าน(อ)มีดังนี้

ท่านอะบูฮัมซะฮ์ ฮัย-มุมาลี(ร.ฎ.) กล่าวว่า :

ท่านอะลี บินฮุเซน(อ)กล่าวกับบรรดามิตรสหายของท่าน(อ)ว่าของพวกท่าน งานที่อัลลอฮ์(ซ.บ.) ให้เกียรติมากที่สุดคือ งานที่พวกท่านให้เกียรติในงานนั้น ๆ เพื่อมุ่งหวังให้ความโปรดปรานของพระองค์ งานที่ทำให้พวกท่านปลอดภัยจากการลงโทษของอัลลอฮ์ (ซ.บ.) ได้แก่ ความยำเกรงอย่างยิ่งที่พวกท่านมีต่อพระองค์ สิ่งที่ทำให้พวกท่านใกล้ชิดต่ออัลลอฮ์ (ซ.บ.) มากที่สุด ได้แก่ จริยธรรมในด้านการเผื่อแผ่ของพวกท่าน สิ่งที่อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ทรงพอพระทัยมากที่สุดในหมู่พวกท่าน ได้แก่ การมีความเกื้อกูลต่อคนในครอบครัว และคนที่มีความเกื้อกูลต่ออัลลอฮ์ (ซ.บ.) คือคนที่มีความยำเกรงมากที่สุดในหมู่พวกท่าน ” (๒)

(2) ซัยนุลอาบีดีน ของ อัล-มุกีรร็อม หน้า ๑๔๑.

### พินัยกรรมฉบับที่ ๓

เป็นพินัยกรรมที่ท่านอิมาม(อ)มอบแก่ ท่านซุฮรี(ร.ฎ.)มีดังนี้

ท่านอิมามบาเกร์(อ)กล่าวว่า : มุฮัมมัด บินมุสลิม บินซิยาบ อัซซุฮรี(ร.ฎ.)  
ได้เข้าพบท่านอะลี บินสุเซน(อ) ในอาการของคนมีความทุกข์

ท่าน(อ)ได้ถามท่าน

“อะไรทำให้ท่านเป็นทุกข์อย่างนี้ ?”

เขาตอบว่า “ข้าแต่ผู้เป็นบุตรของศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) ความระทม  
ทุกข์และความกลุ้มอกกลุ้มใจมาเร้ารุมเข้า ก็เนื่องด้วยข้าได้รับการทดสอบ  
ในเรื่องของผู้พิจารณาต่อสิ่งที่เป็นความดีงามของข้า และคนที่อยากได้ใน  
ของๆ ข้า และในเรื่องของคนที่ข้าหวังดีด้วย แต่เขาขัดต่อเจตนาดีของข้า ”

ท่านอะลี บินสุเซน(อ)จึงกล่าวว่า “ท่านจงรักษาลิ้นของท่านไว้ให้จงดี  
แล้วท่านจะสามารถไข่มั่นควบคุมมิตรสหายของท่านได้”

ท่านซุฮรี(ร.ฎ.)กล่าวว่า “ข้าแต่ผู้เป็นบุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์  
(ศ) ข้าพุดดีกับพวกเขาเสมอ ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวว่า “ซ้ำก่อน ซ้ำก่อน ท่านต้องระวังในการที่หัวใจจะ  
พึงพอใจในสิ่งดังกล่าว ท่านต้องระวังการพุดที่ก่อให้เกิดการปฏิเสธในหัวใจ  
ทั้งหลาย ถึงแม้ท่านมีความจำเป็นก็ตาม กล่าวคือ ใ้ว่าทุกอย่างที่ท่านได้ยื่น  
มาจะเป็นความชั่วร้ายไปเสียทั้งหมดก็หามิได้ ท่านจำเป็นต้องทำใจกว้างด้วย  
การผ่อนปรนให้กับสิ่งนั้นๆ

ซุฮรีเอ๋ย คนใดที่ไม่มีความคิดอ่านอย่างสมบูรณ์พร้อมจริงๆ ย่อมประสบ  
ความหายนะด้วยเหตุเพียงง่าย ๆ

ชุสุริเอย์ หน้าทีของท่านคือ จะต้องทำให้มุสลิมทั่วไปเป็นเสมือนหนึ่ง  
ครอบครัวของท่าน กล่าวคือ จงถือว่าคนที่อาวุโสกว่าอยู่ในฐานะเสมอบิดา  
และจงถือว่า คนที่เล็กกว่าอยู่ในฐานะเสมอบุตร ส่วนกับคนรุ่นราวคราว  
เดียวกันก็จงถือเสมอพี่น้อง แล้วยังมีใครอีกที่ท่านจะขุดคุ้ยความลับ และ  
แท้จริงการที่อับลิซซึ่งอัลลอฮฺ(ซ.บ.)สาปแช่ง หันหลังให้ท่านก็เพราะท่านมี  
ความดีเด่นกว่าคนใดในหมู่ชาวกิบละฮฺ(พวกที่ยึดถือศาสนาต่อปฏิเศรทายาท  
ของท่านศาสดา) ดังนั้นจงดูให้ดี ถ้าหากใครอาวุโสกว่าท่าน ท่านก็จงกล่าว  
ว่า :

“แน่นอน เรามีศรัทธาและมีผลงานที่ดีมาก่อนข้า ข้ายอมประเสริฐกว่า  
ข้า”

แต่ถ้าหากใครเป็นผู้ร่น้อยกว่า ท่านก็จงกล่าวว่า :

“แน่นอนความผิดพลาดและความบาปต่างๆ นั้น ข้ายอมพานพบมา  
ก่อนเขา ดังนั้นข้ายอมประเสริฐกว่าข้า”

แต่ถ้าหากคนรุ่นเดียวกัน ท่านก็จงกล่าวว่า :

“ข้ามั่นใจในส่วนที่เป็นความบาปของข้า แต่ยังไม่แน่ใจในส่วนที่เป็น  
ของเขา ฉะนั้นข้าจึงไม่ควรละวางของที่ข้ามั่นใจไปวุ่นวายกับของที่ข้ายัง  
สงสัย”

หากท่านเห็นมุสลิมให้เกียรติยกย่องท่าน ก็จงพูดเถิดว่า :

“อันนี้คือความดีงามที่ท่านต้องรับมันเอง”

แต่ถ้าหากท่านเห็นความกระด้างการเคื่องของพวกเขา ก็จงกล่าวว่า

“นี่คือความผิดที่ข้าก่อขึ้นเอง”

ถ้าหากท่านทำได้อย่างนี้ อัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะทรงให้การดำเนินชีวิตของท่าน  
สะดวกและท่านจะมีเพื่อนฝูงมาก ศัตรูของท่านจะน้อยลง และท่านจะเป็น  
สุขเพราะความดีของพวกเขา จะไม่ได้รับความเสียใจจากความหยาบกระด้าง  
ของพวกเขาอีกเลย

จงสังวรไว้ว่า คนที่มีเกียรติกว่าใครทั้งหมด จะต้องเป็นคนที่มีความดีมากกว่าใครทั้งหมดด้วย และคนเหล่านั้นจะต้องมีความเอื้อเฟื้อ มีจิตใจอ่อนปรน และคนที่มีความดียิ่งไปกว่านั้นอีก ก็คือ คนที่ให้ความอ่อนปรนเสมอ แม้ในยามที่ตนมีความจำเป็นก็ตาม คนใดไม่รบกวนประชาชนในสิ่งที่พวกเขาถืออยู่ จะได้ชื่อว่าเป็นคนมีเกียรติ คนใดไม่รบกวนประชาชนในเรื่องดังกล่าวแล้วยังช่วยเสริมให้พวกเขาไปอีกบางส่วน จะได้ชื่อว่ามีเกียรติที่สุดเพื่อแผ่นดิน ” (๓)

(3) อัล-อิฮ์ติญาจ เล่ม ๒ หน้า ๕๒

#### พินัยกรรมฉบับที่ ๔

เป็นพินัยกรรมที่ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) ให้ไว้กับสหายของท่าน(อ) ดังนี้

ท่านอะบีฮัมซะฮฺ อัย-ฮุมาลี(ร.ฎ.) กล่าวว่า :

ท่านอะลี บินฮุเซน(อ) ได้พูดกับสหายของท่าน(อ)ว่า

“พี่น้องของฉัน ฉันจะส่งเสียพวกท่านในเรื่องปรภพ แต่จะไม่ส่งเสียพวกท่านเกี่ยวกับเรื่องชีวิตทางโลก เพราะสิ่งนี้พวกท่านปรารถนา และยึดมั่นกันอยู่แล้ว คำพูดตอนหนึ่งของท่านนบีอิซา(อ) บุตรของท่านหญิงมัรยัม (ร.ฎ.) ที่ให้ไว้กับบรรดาสาวก พวกท่านเคยรับทราบแล้วหรือยัง? ท่านกล่าวว่า

“พวกท่านแต่ละคนล้วนสร้างบ้านอยู่ในกระแสน้ำในทะเล นั่นคือบ้านแห่งชีวิตทางโลกดังนั้นจงอย่าถือว่ามันเป็นบ้านถาวร ” (๔)

(4) ซัยนุลอูบาดีน ของ มุกีร์รอม หน้า ๑๗๖.

## พินัยกรรมฉบับที่ ๕

ท่านอิมามบาเกียร์(อ) กล่าวว่า : ท่านอะลี บินฮุเซน(อ)ได้พูดกับบุตรชายของท่าน(อ)ว่า

“ จงระมัดระวังเรื่องการโกหก ไม่ว่าเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ ไม่ว่าจะเรื่องหนักหรือเรื่องเบา เพราะคนถ้าโกหกในตอนที่เด็ก ก็จะติดตัวจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ พวกท่านรู้หรือไม่ว่า ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้กล่าวไว้ว่า

“ ถ้าบ่าวของพระองค์คนใดพูดความจริงอยู่เสมอ ไม่แค่ว่าที่อัลลอฮฺ (ช.บ.)จะบันทึกว่า เขาคือคนมีสัจจะ แต่ถ้าบ่าวคนใดพูดโกหกอยู่ประจำก็ไม่วายที่พระองค์จะบันทึกว่าเขา คือ คนโกหก ” (๕)

(5) อิรชาดุล-กุลือบ เล่ม ๑, หน้า ๑๗๘.

## พินัยกรรมฉบับที่ ๖

เป็นพินัยกรรมที่ท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)มีไว้ต่อบรรดาชายและพรรคพวก(ชีอะฮฺ)ของท่าน(อ) ทุกวันศุกร์ มีดังนี้

“ ประชาชนทั้งหลาย จงยำเกรงต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.)และจงสังวรว่า พวกท่านจะต้องคืนกลับสู่พระองค์ และทุกชีวิตจะต้องพบกับผลงานของตนที่ได้ประกอบไว้ หากเป็นความดี มันก็จะมาปรากฏทันที และอันใดที่เป็นผลงานความชั่ว แต่ละชีวิตก็อยากให้มันออกห่างไปจากตนให้ไกลแสนไกลอัลลอฮฺ (ช.บ.)ทรงเตือนให้พวกท่านระแวดระวังพระองค์ บุตรของอาดัมผู้หลงลืม แต่ไม่เคยถูกลืม ความพินาศจะได้แก่พวกท่าน แท้จริงวาระสุดท้ายของท่านก็คือ สิ่งที่จะประสบแก่ท่านอย่างรวดเร็วที่สุด

มันจะมุ่งหมายมาหาท่านอย่างเฉียบพลัน มันคอยแต่จับจ้องท่านให้ทัน ดังนั้น ในเมื่อวาระสุดท้ายของท่านมาถึงแล้ว มะลาอิกะฮ์ก็จะมาดึงวิญญาณของท่าน และท่านจะถูกนำไปอยู่ในสุสานของท่านแต่ผู้เดียว บัดนั้นวิญญาณของท่านก็จะถูกนำกลับมาสู่ท่าน จะมีมะลาอิกะฮ์สองท่านมาหาก่อน นั่นคือ มุกันร์และนากีร์เพื่อสอบถามท่าน อันเป็นการสอบสวนที่รุนแรง ท่านรู้ใช่ไหมว่า

ข้อแรกที่พวกเขาจะถามท่านก็คือ เรื่องของพระผู้อภิบาลของท่านที่ท่านเคารพภักดี และเรื่องของนบีของท่านที่พระองค์ทรงส่งมาเพื่อท่าน และเรื่องศาสนาที่ท่านนับถือ และเรื่องคัมภีร์ที่ท่านอ่าน และเรื่องอิมามที่ท่านยอมรับในความเป็นผู้นำ และเรื่องอายุขัยที่ท่านทำให้สูญเสียชีวิต และเรื่องทรัพย์สินที่ท่านหามาจากทางใดและจ่ายไปในทางใด ดังนั้นจงระวังให้ดี จงพิจารณาตัวของท่าน และจงเตรียมคำตอบก่อนจะมีคำถามและการสอบสวนแต่ถ้าท่านเป็นคนที่มีความเชื่อมั่น รู้แจ้งในศาสนาของท่านจริงเป็นคนปฏิบัติตามเหล่าบรรดาผู้มีศักดิ์จริง เป็นผู้ให้การยอมรับในการเป็นผู้นำของบรรดาเหล่าอาลีฮฺ (บรรดาอิมามอะฮฺลุลบัยตฺทั้งหลาย)จริง อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ก็จะทรงบันดาลให้ท่านได้พบข้อพิสูจน์ของท่าน และลิ้นของท่านก็จะตอบได้อย่างถูกต้องคำตอบของท่านก็จะเต็มไปด้วยดี ท่านจะได้รับการแจ้งข่าวดีในเรื่องสวรรค์และความปิติชื่นชมจากอัลลอฮฺ(ซ.บ.) มวลมะลาอิกะฮ์จะนำท่านไปพบกับดวงวิญญาณอันใสสะอาดบริสุทธิ์ผุดผ่อง แต่ถ้าไม่เป็นอย่างนั้น ลิ้นของท่านจะระรัว ข้อพิสูจน์ของท่านจะไม่มีคำตอบ จะผิดพลาด และท่านจะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงเรื่องนรก มะลาอิกะฮ์จะรับท่านไปพบกับการลงโทษในนรกอันเดือดพล่าน ท่านจะต้องเข้านรกอันร้อนแรง

บุตรของอาดัมเอ๋ย จงสังวรไว้ว่า สิ่งที่มาทีหลังจากนี้ อันเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ และตื่นตระหนกแก่ดวงใจทั้งหลาย ก็คือ วันฟื้นคืนชีพ

วันนั้น จะเป็นวันที่มนุษยชาติทั้งหลายจะรวมเข้ามาอยู่ด้วยกัน และนั่น คือวันที่ได้รับการยืนยัน ในวันที่นั้นอัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะทรงรวบรวมทุกคนยุคแรกและยุคสุดท้าย และวันนั้นสังข์แห่งสัญญาณจะถูกเป่าลงไป

สุสานทั้งหลายจะถูกเปิดเผย และวันนั้นดวงวิญญาณทั้งหลายจะต้องทน กล้ากลืน นั่นคือวันที่จะไม่มีคำพูดที่เหลวไหลอีกแล้ว สิ่งทดแทนใดๆ จาก ใครจะไม่ใช่ที่ถูกยอมรับอีกต่อไป คำอุทธรณ์ใดๆ ของใครที่จะไม่ใช่ที่ถูก ยอมรับการขอโทษอันใดของใครก็จะเป็นที่ไม่ถูกยอมรับ สิ่งใดๆ ย่อมไม่มี นอกจากการตอบแทนความดีทั้งหลาย และการตอบแทนความชั่วทั้งหลาย ดังนั้นผู้ใดเป็นคนเชื่อมั่นประกอบความดีบนโลกนี้ แม้เพียงรูทีหนึ่ง เขาก็จะ พบเห็น ผู้เชื่อมั่นคนใดที่ประกอบความชั่วแม้เพียงรูทีหนึ่ง เขาก็จะพบเห็น ประชาชนทั้งหลาย จงระวังในเรื่องความบาปที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงห้ามพวก ท่านไว้ในคัมภีร์อันคงความสัจจะ และคำอธิบายนั่นทรงไว้ ซึ่งเหตุผลพวก ท่านจะไม่ได้ได้รับความปลอดภัยจากแผนการของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) และการ ทำลายล้างพระองค์ ในขณะที่ชัยฏอนเชิญชวนพวกท่านไปสู่ความชั่วร้าย และความเอรีออดร่อยในชีวิตทางโลก

แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงมีโอองการว่า :

“บรรดาพวกที่ย่ำเกรงเหล่านั้น ในเมื่อพวกชัยฏอนมาแผ้วพาน พวกเขาก็คะรำลึกได้ บัดนั้นพวกเขาย่อมเป็นพวกที่มีสายตามองเห็น ”

(อัล-อะอฺรอฟ: 201)

จงปลุกหัวใจของพวกท่านให้รู้สึกเกรงกลัวอัลลอฮฺ(ช.บ.)และสำนึก  
ใคร่ครวญถึงสัญญาณในการกลับคืนสู่พระองค์ พร้อมด้วยการตอบแทนอัน  
แสนดีงาม ขณะเดียวกันก็จงกลัวต่อการลงโทษอันร้ายแรง เพราะคนเราถ้า  
กลัวสิ่งใดก็จะระวังสิ่งนั้น เมื่อระวังสิ่งใดก็จะสลัดสิ่งนั้นได้  
จงอย่าเป็นผู้ผลอผลลิมเลื่อนไปกับความเพริศแพร้วของโลกซึ่งพวกเขา  
วางแผนร้าย

อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงมีโอองการว่า :

“บรรดาผู้ที่วางแผนการชั่ว จะปลอดภัยจากการที่อัลลอฮฺจะให้แผ่นดิน  
สูบพวกเขาไปหรือ หรือทำให้รอดพ้นจากการลงโทษที่จะมายังพวกเขาโดยที่  
พวกเขาไม่รู้ตัว หรือจะลงโทษพวกเขาให้ตกอยู่ในความสับสน แล้วพวกเขา  
มีอาจะมีชัย(เหนือพละานุภาพของพระองค์) ไค”

(อัน-นะฮฺลุ: ๔๕-๔๖)

บางที่พระองค์จะลงโทษพวกเขาด้วยความกลัว ดังนั้นพวกท่านจงระวัง  
ในสิ่งที่อัลลอฮฺ(ช.บ.) ทรงเตือนให้ระวังเรื่อง “ความอธรรม”

ตามที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอานของพระองค์ เพราะพวกท่านจะไม่  
ปลอดภัยจากการลงโทษบางประการที่พระองค์สัญญาไว้กับบรรดาผู้อธรรม  
ตามข้อความในคัมภีร์ของพระองค์ แน่นอน อัลลอฮฺ (ช.บ.) ทรงเตือนพวก  
ท่านด้วยการกล่าวถึงคนอื่น และแท้จริงผู้ได้รับความผาสุก คือ ผู้ที่ถูก  
ตักเตือนด้วยบุคคลอื่น แน่นอนพวกท่านได้ฟังข้อความที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)ตรัส  
ไว้ในคัมภีร์เกี่ยวกับเรื่องที่พระองค์จะทรงกระทำต่อบรรดาผู้อธรรมในเมือง  
ต่างๆ ก่อน สมัยของพวกท่าน

โดยพระองค์ตรัสว่า :

“และเราได้สร้างคนกลุ่มอื่นหลังจากชาวเมืองนั้น ๆ อีก”

(อัล-อันบิยาฮ์: ๑๑)

และทรงกล่าวว่า :

“ครั้นเมื่อเขาเหล่านั้นสัมผัสการลงโทษของเรา พวกเขาก็รีบวิ่งหนี”

(อัล-อันบิยาฮ์: ๑๒)

ทรงกล่าวอีกว่า :

“จงอย่าวิ่งหลบหนีไป แต่จงกลับไปหาสิ่งที่คุณเจ้าทำความเสียหายไว้ และจงกลับไปสู่สถานที่พำนักของคุณเจ้าเพื่อคุณเจ้า จะได้รับการสอบสวน”

(อัล-อันบิยาฮ์: 13)

ครั้นเมื่อการลงโทษได้มายังพวกเขาแล้ว พระองค์ก็ทรงกล่าวว่า :

“เขาเหล่านั้นกล่าวว่า : โอ้ความวิบัติของเราแท้จริงพวกเราคือผู้อธรรม”

(อัล-อันบิยาฮ์: 14)

ประชาชนเอ๋ย ถ้าพวกท่านกล่าวว่า นี่มันหมายถึงพวกตั้งภาคีละก็จะถูกต้องได้อย่างไรในเมื่อพระองค์ตรัสว่า :

“และเราได้วางตราหุ้ทั้งหลายอันที่เที่ยงธรรมในวันฟื้นคืนชีพ ดังนั้นไม่มีชีวิตใดได้รับความอธรรมแม้แต่ประการเดียว ถึงแม้จะมีน้ำหนักเท่ากับเมล็ดผักกาด เราก็จะนำมาให้ปรากฏเพียงพอแล้วในการที่เราเป็นผู้สอบสวนเอง”

(อัล-อันบิยาฮ์: 47)

จงรู้ไว้ว่าปวงบ่าวของอัลลอฮฺ(ช.บ.)ที่ตั้งภาคินั้น จะไม่ได้รับการ  
สอบสวนด้วยตราฐ และจะไม่มีบัญชีถูกกางแผ่ พวกเขาเพียงแค่ถูกนำไปสู่  
นรกเป็นหมวดหมู่อย่างเดียวเท่านั้น ส่วนพวกที่ถูกนำขึ้นตราฐ และได้รับ  
บัญชีกางแผ่ย่อมได้แก่พวกมุสลิม ดังนั้นจงยำเกรงอัลลอฮฺ(ช.บ.)เถิด  
ปวงบ่าวของอัลลอฮฺ(ช.บ.)ทั้งหลาย และจงรู้ไว้ว่า อัลลอฮฺ(ช.บ.)ไม่ได้  
ต้องการที่จะให้ความเฟริดแพรวใน โลกนี้บังเกิดแก่เอาลิยาอ์ของพระองค์เลย  
แม้แต่คนเดียวอัลลอฮฺ(ช.บ.)ไม่ทรงปรารถนาให้คนเหล่านั้นอยู่กับสิ่งนั้น  
และสัมผัสกับความฉาบฉวยของความเฟริดแพรวเหล่านั้น  
แท้จริงแล้ว พระองค์ทรงสร้างโลกและชาวโลกขึ้นมาเพื่อทรงทดสอบดูว่า  
งานในปรภพของบุคคลใดจะดีเลิศที่สุด

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ(ช.บ.)แน่นอนอุทาหรณ์ต่างๆ ใน  
คัมภีร์ ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเปรียบเทียบกับพวกท่านแล้ว และโอองการแล้ว  
ต่างๆ ได้ถูกสาธยายแก่เหล่าบรรดาผู้มีสติปัญญาพร้อมมูลแล้ว บรรดาผู้  
เชื่อมั่นทั้งหลาย จงเป็นพวกที่มีปัญญาเถิด ไม่มีพลังและอำนาจใดๆ นอกจาก  
โดยอัลลอฮฺ(ช.บ.) และจงมีสมณะไปตามที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงประทานไว้ใน  
โลกอันฉาบฉวยแห่งนี้เถิด

แท้จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.)ตรัสไว้แล้ว อันเป็นคำตรัสที่ทรงสัจจะยิ่งกว่า :

“อันที่จริงชีวิตในโลกนี้ เปรียบได้เสมือนน้ำจากฟากฟ้าที่เราประทาน  
มา แล้วมันคลุกเคล้ากับพืชพันธุ์ของแผ่นดิน อันเป็นสิ่งที่มนุษย์และสัตว์  
บริโภค จนกระทั่งแผ่นดินได้รับความสวยงามของมัน (เช่น พืชพันธุ์ไม้  
ต่างๆ) และตกแต่งตัวมันด้วยความลุ่มหลงในคุณยา ผู้ที่อาศัยอยู่(มนุษย์) ใน  
มันคิดว่า พวกเขามีความสามารถมากมายเหมือนกัน

คำสั่งของเราได้มีมาถึงในตอนกลางวันหรือกลางคืน ดังนั้นเราจะได้ทำให้มันเป็นฟางแห้ง เหมือนหนึ่งว่าไม่มีอันใดปรากฏอยู่เลย เมื่อวันวาน โดยนัยยะเดียวกันนี้เราจึงได้สาธยายโองการต่างๆ ของเราแก่ปวงชนผู้ที่ใช้ความคิด ”

(ยูนุส: ๒๔)

ดังนั้นจึงเป็นบ่าวของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ที่ใช้ความคิดพิจารณาเถิดและจงอย่าได้โน้มน้าวเข้าหาความลุ่มหลงในคุณชา

แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ตรัสกับท่านนบีมุฮัมมัด(ศ)ว่า :

“ จงอย่าโน้มน้าวไปหาพวกอธรรมเพราะไฟนรกจะสัมผัสเจ้า ”

(ฮุด: 113)

จงอย่าโน้มน้าวเข้าไปหาโลกนี้ และสิ่งต่างๆในโลกนี้ เหมือนคนที่ยึดมั่นเป็นเรื่องถาวรและเป็นถิ่นฐานบ้านช่องอันไม่สลาย เพราะมันเป็นเพียงบ้านที่จะต้องถูกถอดถอน เป็นบ้านแห่งการทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ ดังนั้นจงทำงานที่ดีเป็นเสบียงก่อนถึงวันที่จะต้องจากมันไป และก่อนถึงวันที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะอนุมัติให้มันสลายไป เพราะผู้ที่ทำการสลายมันนั้น ก็คือผู้ที่ทำนุบำรุงมันขึ้นมาในวันแรก และพระองค์คือผู้รับมรดกของมัน

ข้าขอวิงวอนจากอัลลอฮฺ(ซ.บ.) เพื่อเราและพวกท่านในการเพิ่มพูนเสบียงแห่งการสำรวมตน และความสมถะในโลกนี้ ขอให้อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงบันดาลให้เราและพวกท่านเป็นผู้มีสมถะในชีวิตอันฉาบฉวยของโลกนี้โดยเป็นผู้มุ่งหวังแห่งปรกพ เพราะเราอยู่เพื่อพระองค์และเป็นของพระองค์

วัสลาม ” (๖)

(6) ตะฮัฟฟุล-อุฎูด หน้า ๑๘๒

## ศาสนาคำคัญ

### พลังเกื้อหนุนต่ออิสลาม

ทุกชีวิตของบรรดาอิสลามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)นั้นล้วนเป็นการเรียกร้องเชิญชวนสู่อัลลอฮ์(ซ.บ.)และเทิดทูนพรजारลของพระองค์ให้เป็นที่โดดเด่น ดังนั้น ท่าน (อ)จึงใช้วิธีการทุกรูปแบบเพื่อการชี้นำประชาชาติมุสลิมให้ไปสู่ทิศทางที่ถูกต้องศาสนในวาระต่างๆ ของท่าน(อ)ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งโดยเฉพาะนั้นคือบางฉบับของศาสนเหล่านี้ได้ทำหน้าที่รับใช้ประชาชาติในการชี้นำและเผยแผ่

บุคคลใดก็ตามหากได้ตรวจสอบศาสนเหล่านี้จะพบว่า มันคือพลังเกื้อหนุนงานอบรมสั่งสอนอิสลาม อันเต็มไปด้วยคำเตือน ปัญญาญาณ และจริยธรรมอันประเสริฐ

เราจะขอกล่าวถึงศาสนบางฉบับของท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)

### ศาสนฉบับที่ 1

เป็นศาสนที่เขียนถึง “อับดุลมาลิก บินมรวาน” เพื่อเป็นการตอบจดหมายฉบับหนึ่งที่เขาเขียนถึงท่านอิมาม (อ) ก่อนหน้าที่ ความว่า:

“จดหมายของเจ้าได้ถึงข้าแล้ว เจ้าดำเนินข้าที่ข้าแต่งงานกับหญิงรับใช้ของข้า เจ้าอ้างว่า

“สตรีชาวกูเรชนั้นเป็นคู่สมรสที่ประเสริฐสุด และจะให้กำเนิดบุตรชายที่ยอดเยี่ยมที่สุด”

ถึงอย่างไร ก็ไม่มีใครเกินท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ในแง่ของความ  
ประเสริฐ และไม่มีใครเหนือกว่าท่านในแง่ของความมีเกียรติ ความจริงข้า  
ทาสได้รับอิสรภาพ พ้นจากการปกครองของข้า ตามความประสงค์  
ของอัลลอฮ์(ช.บ.)แล้ว ในเรื่องนี้ข้ากระทำไปเพื่อแสวงหารางวัลจาก  
พระองค์

ต่อจากนั้นข้าได้นำนางกลับมาตามหลักการ อันเป็นกฎเกณฑ์แห่ง  
บทบัญญัติของพระองค์ บุคคลใดที่มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาของ  
อัลลอฮ์(ช.บ.) ก็จะมีได้รับความบกพร่องใดๆ จากบัญชาของพระองค์  
แน่นอนอัลลอฮ์(ช.บ.)จะทรงยกย่องสิ่งที่ตกต่ำให้สูงส่งได้ด้วยอิสลาม และ  
จำทำให้สิ่งที่บกพร่องอยู่สมบูรณ์ได้ด้วยอิสลาม และทรงกำจัดสิ่งที่น่าตำหนิ  
ให้หมดสิ้นไป จึงไม่เป็นข้อตำหนิใดๆ สำหรับมุสลิมหากจะยังเป็นข้อตำหนิ  
ที่น่าตำหนิสำหรับพวกมมายเท่านั้น

วัสลาม

อะลี บินฮุเซน(อ)

เมื่ออับดุลมาลิกอ่านสาส์นฉบับนั้นจบแล้ว ก็โยนไปให้สุลัยมานผู้เป็น  
บุตร เมื่อสุลัยมานอ่านจบแล้วก็กล่าวว่า

“ข้าแต่จะมีรุลมุมินิน, อะลี บินฮุเซนออกจะถือดีต่อท่านหนักไปแล้ว”  
อับดุลมาลิกกล่าวว่า

“ลูกเอ๋ย จงอย่าพูดอย่างนั้น นี่คือโอรสของชาวบะนีฮาซิม ลูกเอ๋ยอะลี  
บินฮุเซน เขายกย่องคนที่ประชาชาชนทั้งหลายทำให้ตกต่ำ”

ต่อจากนั้น อับดุลมาลิกก็ได้หันไปทางเสนาอำมาตย์ของตน แล้วกล่าวว่า

“จงบอกข้ามาว่า ผู้ใดบ้างที่ถ้าหากว่า ประชาชาทำการลดเกียรติเขา  
แล้ว เขายังมีเกียรติเพิ่มมากขึ้นอีก?”

พวกเขาบอกว่า “คนนั้นก็คือ ท่านอะมีรุลมูมินีนั่นเอง ”  
เขาบอกว่า “ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ข้าว่าไม่ใช่ ”  
พวกเขาบอกว่า “เราไม่รู้หรอก นอกจากท่านอะมีรุลมูมินีน ”  
อับดุลมาลิกกล่าวว่า “หามิได้ ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์หา  
ไซอะมีรุลมูมินีนคนนี้ไม่ หากแต่เขาคือ อะลี บินฮุเซน ” (1)  
(1) ชัยนุลอาบิตีน ของชัยยิดุล อะฮฺลี หน้า 60

## ศาสนฉบับที่ 2

เมื่ออับดุลมาลิกทราบว่ คาบของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)อยู่ที่  
ท่านอะลี บินฮุเซน(อ) เขาจึงส่งคนไปหาเพื่อข่มขู่ และเรียกร้องในสิ่งที่คน  
ต้องการ ท่านอิมาม (อ)ปฏิเสธ ต่อมาอับดุลมาลิกก็เขียนจดหมายถึงท่าน(อ)  
ฉบับหนึ่ง เพื่อเป็นการข่มขู่และแจ้งให้รู้ว่า เขาจะตัดรายได้ที่เป็นส่วน  
ของท่าน(อ)จากเงินกองคลัง

ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)ได้เขียนสาส์นตอบไปว่า

“ .....แท้จริงอัลลอฮ์(ช.บ.)ทรงให้การรับรองแก่บรรดาผู้ที่มีความ  
สำรวมว่า จะให้ทางออกจากกรณีต่าง ๆ ที่เขารังเกียจ และจะประทานเครื่อง  
ยังชีพ ให้ด้วยวิธีการที่พวกเขาไม่คาดคิด

พระองค์ตรัสว่า :

“แท้จริงอัลลอฮ์ไม่ทรงรักบรรดาคนถ้อยคำผู้ปฏิเสธ ” (อัล-ฮัจญ์ : 38)  
จงพิจารณาเถิดว่า ระหว่างเราทั้งสอง ใครกันแน่ที่เหมาะสมกับโองการนี้ ”  
วัลسلام

อะลี บินฮุเซน(อ) (2)

(2) บิฮารุล-อันวาร เล่ม 11, หน้า 27 อะอฺยานุช-ชีอะฮ์ เล่ม 4, หน้า 481

### สาส์นฉบับที่ 3

เป็นสาส์นของท่านอิมามชัยนุลอาบิดีน(อ.)เขียนถึงท่านมุฮัมมัด บิน  
มุสลิม อัซ-ซุฮรี(ร.ฎ.)เพื่อเป็นข้อเตือนใจว่า :

“อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงให้การทดสอบทั้งเราและท่านจนเป็นที่เพียงพอ  
แล้ว และทรงเมตตาท่านให้พ้นจากไฟนรก แน่แน่นอนที่สุดความโปรดปราน  
ของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) ที่ให้สุขภาพท่านสมบูรณ์และอายุของท่านยืนยาวนั้นถือ  
ว่าสำคัญยิ่งที่สุดสำหรับท่านแล้ว และเมื่อข้อกำหนดต่างๆ ของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)  
ปรากฏแก่ท่านแล้ว ท่านก็สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วน ความเข้าใจที่ท่านมีต่อ  
ศาสนาของพระองค์ และการรู้จักของท่านที่มีต่อแบบแผนของมุฮัมมัด(ศ)  
นบีของพระองค์ มันคือความโปรดปรานทุกข้อที่ทรงประทานให้แก่ท่าน ใน  
การบำเพ็ญฮัจญ์ทุกครั้งที่ท่านทรงมอบหมายให้ท่านกระทำนั้น  
ไม่มีหน้าที่อื่นใดสำหรับท่านนอกจากจะขอบคุณพระองค์ในเรื่องนี้ในฐานะ  
ที่ทรงประทานเกียรติยศของพระองค์ให้แก่ท่าน

ดังโองการที่ว่า :

“แน่อน ถ้าหากพวกเจ้าขอบคุณ ข้าก็จะเพิ่มพูนแก่พวกเจ้า แต่ถ้าหาก  
พวกเจ้าเณรคุณ แท้จริงการลงโทษของข้าช่างร้ายแรงเป็นแน่แท้”

(บทอิบรอฮีม: 7)

จงพิจารณาดูเถิด ท่านจะเป็นคนประเภทใด ถ้าในวันพรุ่งนี้ท่านจะต้องยืน  
ต่อหน้าอัลลอฮฺ(ซ.บ.) แล้วจะทรงถามท่านเกี่ยวกับการโปรดปรานของ  
พระองค์ที่ประทานให้แก่ท่านว่า ท่านได้ดูแลเอาใจใส่อย่างไรเกี่ยวกับ  
ข้อกำหนดต่างๆ ที่ทรงมอบหมายให้ท่าน ท่านได้ปฏิบัติลุล่วงไปอย่างไร

จงอย่าคิดโดยเด็ดขาดว่า อัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะยอมรับการหลอกลวงของท่าน และอย่าคิดว่าพระองค์จะทรงพอพระทัยในความบกพร่องของท่านซ้ำก่อน ซ้ำก่อน จะเป็นอย่างนั้นมิได้ พระองค์ทรงดำเนินการกับบรรดาผู้รู้ตามที่ปรากฏในคัมภีร์ของพระองค์ว่า :

“เพื่อเจ้าจะได้อธิบายให้ชัดแจ้งแก่ประชาชนและเจ้าอย่าได้ปิดบังซ่อนเร้นสิ่งใด ๆ เลย ”

(บทอาลิอิมรอน: 187)

จงรู้ไว้ว่า สิ่งใดที่ท่านปกปิด ย่อมจะได้รับการเปิดเผยออกมาและนั่นหวั่นใจว่า ท่านจะเคยชินอยู่กับความเลวของพวกอธรรม และท่านจะคล้อยตามแนวทางที่หลงผิด ด้วยความเหลวไหลเอาแต่ใจตัวเอง ซึ่งท่านจะขานรับเสมอในยามที่ถูกเขาเรียก สิ่งที่น่ากลัวก็คือ วันพรุ่งนี้ ท่านจะตกอยู่ที่นั่งเดียวกับคนคดโกงเพราะความบาปของท่านและท่านจะได้รับการสอบสวนในเรื่องที่จิตใจของท่านเน้นหนักอยู่กับความอธรรมอันมีคมิด เพราะท่านได้ไปรับเอาของที่ไม่มีผู้ใดมอบให้แก่ท่าน

ท่านจึงได้ไปยอมรับต่อคนที่มีได้คืนสิทธิอันใดให้แก่ใครเลย และท่านมิได้ปฏิเสธความผิดพลาดในยามที่ท่านคล้อยตามเขาไป ท่านรักชอบกับศัตรูของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)เพราะการเรียกร้องของเขาใช่ไหม? ที่ท่านต้องตกเป็นเครื่องมือที่หนุนตามแกนอันอธรรมของพวกเขา เหล่านั้นจึงถือว่า ท่านคือเหยื่อแห่งความเหลวไหลและความหลงผิดของพวกเขา อันเป็นการเชิญชวนและนำไปสู่วิถีทางแห่งความลุ่มหลงถึงขั้นที่ชักนำท่านให้หากระแวงบรรดาผู้รู้ และปลุกฝังท่านไว้กับหัวใจที่หลงผิดของพวกเขา ถึงกระนั้นก็ยังไม่ถึงระดับของการเป็นแนวร่วม และสมัครพรรคพวกของเขาอย่างเต็มที่

นอกจากท่านจะต้องไม่แสดงความคิดเห็นเพื่อการแก้ไขความผิดพลาดของ  
พวกเขา และจะต้องไม่มีข้อแตกต่างกัน ทั้งในเรื่องส่วนตัวและเรื่องทั่วไป  
กับพวกเขาอย่างน้อยที่สุด พวกเขาจะมอบให้ท่านในประมาณที่พอกันกับที่  
พวกเขาเอาไปจากท่าน พวกเขาจะควบคุมวิธีการดำเนินชีวิตของท่าน  
โดยสะดวก แล้วจะไม่ทำลายท่านได้อย่างไร ดังนั้นจงพิจารณาเพื่อตัวของ  
ท่านเอง

เพราะมันจะมีได้รับการพิจารณาโดยบุคคลอื่นและจะสอบสวนกับชีวิต  
ของตัวเองเหมือนคนที่ถูกสอบสวน

จงพิจารณาว่า ท่านได้ขอบคุณผู้ที่ให้ความโปรดปรานใหญ่น้อยแก่ท่าน  
อย่างไรบ้าง ฉันทกล่าวว่า ท่านจะเป็นเหมือนกับที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงตรัสไว้ใน  
คัมภีร์ของพระองค์ ในโองการที่ว่า :

“หลังจากนั้น มีผู้รับช่วงการปกครองสืบต่อจากพวกเขา ได้รับมรดก  
แห่งคัมภีร์ ( แล้วล่อมพระผู้เป็นเจ้าและโลกหน้า) แสวงหาประโยชน์อันต่ำ  
ด้อยของโลกนี้(เมื่อเขาได้กระทำบาปทุกอย่างแล้ว) พวกเขากล่าวว่า เราจะ  
ได้รับการอภัยโทษ ”

(อัล-อะฮรอฟ: 169)

ท่านมิได้อาศัยอยู่ในเรือนพักอันถาวร แต่เจ้าอยู่ในเรือนที่จำต้องเดินทางไป  
ต่อไป ฉะนั้นคนๆ หนึ่ง จะมีอะไรเหลืออยู่เล่า นอกจากส่วนประกอบ  
แห่งการงานของเขา คนที่มีความสุขอย่างแท้จริง คือคนที่อยู่ในโลกนี้ด้วย  
ความยำเกรง ส่วนคนที่มีความทุกข์ที่สุด ได้แก่ คนที่ตายไปขณะที่ความบาป  
ยังอยู่เบื้องหลัง

จงระวังไว้ บัดนี้ฉันได้เตือนท่านแล้ว จงเตรียมตัวให้พร้อม บัดนี้กาลเวลาของท่านได้มาถึงแล้ว แท้จริงท่านมิได้ปฏิบัติหน้าที่กับผู้ที่ไม่วู้อะไรและผู้ที่ดูแลท่านอยู่นั้นไม่เคยลืมเลือน จงเตรียมพร้อม เพราะการเดินทางไกลมาถึงท่านแล้ว และจงบำบัตริรักษาความผิดพลาด เพราะมันจะนำไปสู่โลกอันร้ายแรง จงอย่าคิดว่าฉันต้องการคุณค่า คุณหมั่นเหยียดหยามท่านเลย แต่ฉันต้องการให้อัลลอฮฺ(ช.บ.)เสริมความคิดของท่านที่ขาดหายไป และให้พระองค์นำสิ่งที่หลุดหายไปจากศาสนาของท่านคืนกลับมาให้ท่าน และฉันจะกล่าวถึงโองการของพระองค์ที่ว่า

“จงตักเตือนกันเถิด เพราะการตักเตือนย่อมให้ประโยชน์แก่บรรดาผู้มีความเชื่อมั่นในพระเจ้า”

(อิซ-ซุริยาต: 55)

หรือท่านลืมนึกถึงคนในยุคก่อน ๆ ที่ผ่านไปแล้วหลายศตวรรษแล้วในอดีต ซึ่งท่านเป็นคนรุ่นหลังเขานั้น จงพิจารณาดูซิว่า พวกเขาได้รับการทดสอบด้วยเกณฑ์เช่นเดียวกับท่านหรือไม่ พวกเขาตกที่นั่งในสภาพเช่นเดียวกับท่านหรือไม่ ท่านพอนึกออกบ้างไหมว่า ที่พวกเขาอยู่อยู่นั้น อะไรบ้างที่เป็นความดี และอะไรบ้างที่ท่านรู้ แต่พวกท่านไม่รู้ ยิ่งกว่านั้น ท่านยังโชคดีที่สามารถแก้ไขสภาพการณ์ต่างๆ ของท่านในหมู่ประชาชาติคนทั่วไปที่มอบอำนาจให้แก่ท่าน หากในกรณีที่พวกเขากระทำตามนโยบายของท่านและทำตามคำสั่งของท่าน เช่น ถ้าท่านอนุญาตพวกเขาจะทำ แต่ถ้าท่านห้ามพวกเขาจะหยุด แต่สิ่งนี้จะไม่มีความสำคัญสำหรับท่าน แต่ถ้าหากเขาเหล่านั้นแสดงออกซึ่งความปรารถนาในสิ่งที่ท่านมีอยู่ ผู้รู้จะหมดไปจากพวกเขา ความโง่จะครอบงำทั้งท่านและพวกเขา

ความชอบในตำแหน่งผู้นำ และการเสาะแสวงหาผลประโยชน์ทางโลก จะมีด้วยกันทั้งจากตัวท่านและคนเหล่านั้น แล้วท่านเห็นไหมว่า ท่านตกอยู่ในความโง่เขลาเบาปัญญาแค่ไหน และคนทั่วไปตกอยู่ในภัยกับติดอันยิ่งใหญ่แค่ไหน แน่نونพวกเขาได้รับภัยพิบัติ เพราะการหมกมุ่นอยู่กับการเสาะแสวงหา

แต่ในสิ่งที่พวกเขาได้เห็น จิตใจของพวกเขาซ่อนเร้นเกินกว่าที่ความรู้ เช่นท่านจะเข้าถึง พวกเขาจะผลจากท่านตกลงสู่ทะเลที่ลึกเกินจะหยั่งถึง และต้องอยู่ในห้วงแห่งภพภัยอันไม่อาจประมาณได้จึงขอวิงวอนช่วยเหลือต่อจากนี้ไป ท่านจงหันห่างออกจากทุกอย่างที่ท่านเคยเป็นเพื่อท่านจะได้อยู่ร่วมกับบรรดาผู้ที่มีคุณธรรม อันได้รับการฝังร่างลงในสุสานที่มีความสัมพันธ์อย่างแน่นแน่นระหว่างวิญญาณด้านในกับอัฐมายนอกของพวกเขาซึ่งระหว่างพวกเขากับอัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะไม่มีม่านกีดกันเลย ชีวิตทางโลกมิได้ร่วกับพวกเขา และพวกเขามิได้สร้างความเสียหายใดๆ ให้แก่โลก

พวกเขาปรารถนาจึงได้มีการแสวงหา ต่อมาไม่นานพวกเขาก็ได้พบ ในเมื่อโลกได้มาเป็นที่รู้จัก สำหรับท่านเอาเมื่อตอนที่ท่านแก่ชราลง และมีความรู้แตกฉานอีกทั้งถึงวาระสุดท้ายเช่นนี้แล้ว คนที่ยังหนุ่ม คนที่ยังโง่ คนที่ยังไม่ประเทืองปัญญา จะยอมรับได้อย่างไรว่า แท้จริงเราเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) และเราต้องคืนกลับสู่พระองค์ ทั้งคนที่ได้รับการยกย่อง และคนที่ได้รับการตำหนิ ? เราขออุทิศแด่อัลลอฮฺ(ซ.บ.) ทั้งที่เราได้เปิดเผยและที่เราได้พบเห็นในตัวท่านโดยเราได้คิดคำนวณนับความทุกข์ของเราที่มีต่อท่าน ณ อัลลอฮฺ (ซ.บ.)

จงพิจารณาว่า ท่านได้ขอบคุณผู้ที่ให้ความโปรดปรานใหญ่น้อยแก่ท่าน  
อย่างไรบ้าง ท่านให้เกียรติกับผู้ที่ทำให้ท่านมีความดีงาม จนเป็นเลิศในหมู่  
ประชาชน ด้วยศาสนาของพระองค์ อย่างไรบ้าง ท่านได้ปกป้องรักษา  
อารมณ์ของผู้ที่ให้อารมณ์ปกปิดท่ามกลางคนทั้งหลายอย่างไรบ้าง

ท่านได้ทำตัวใกล้ชิดและห่างไกลแค่ไหนกับผู้สั่งท่านว่า ให้ทำตัว  
ใกล้ชิด และถ่อมตนกับพระองค์อย่างที่สุด ทำไมท่านไม่ปลุกคนที่เคลิ้ม  
หลับไหลให้ตื่นขึ้นมาและทำไมท่านไม่ปลุกตัวให้พ้นจากคนที่เคลิ้ม  
หลับไหลให้ตื่นขึ้นมาและทำไมท่านไม่ปลุกตัวให้พ้นจากคนที่ทำตัว  
ผิดพลาด ? แล้วกล่าวว่า

“ ขอสาบานด้วยพระนามอัลลอฮฺ ข้ามิได้ยื่นนัสการต่อพระองค์อัลลอ  
ฮฺ(ช.บ.)เพียงผู้เดียวตามคำฟั่ง ข้าได้ใช้ชีวิตแก่ศาสนาด้วยการยืนหยัดนี้เพื่อ  
พระองค์และทำลายสิ่งโมฆะนี้ด้วยการยืนหยัดดังกล่าวก็เพื่อพระองค์ ”

สิ่งนี้ผู้ที่ให้ท่านรับภาระได้ขอบใจท่านแล้ว สิ่งที่ทำให้ฉันกล่าวก็คือ  
ท่านจะได้เป็นเหมือนบุคคลที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)กล่าวไว้ในคัมภีร์ของ  
พระองค์ว่า :

“ เขาเหล่านั้นทำการดูแลตน(ไม่ใส่ใจ)ต่อการมาฆและปฏิบัติตาม  
อารมณ์ใฝ่ต่ำ ดังนั้น พวกเขาจะได้รับการตอบแทนจากการหลงผิดนั้น ”

(มรยัม: 59)

คัมภีร์ของพระองค์ไม่ได้ให้เจ้าแบกรับภาระ และความรอบรู้ของ  
พระองค์ฝากให้แก่ท่านแล้วท่านก็ดูแลตนมัน เราขอสรรเสริญต่ออัลลอฮฺ ผู้  
ทรงบันดาลให้เราคลาดแคล้วจากเภทภัยที่ประสบแก่ท่าน ” (3)

วัสลาม

อะลี บินฮุเซน (อ)

(3) ตะฮ์ฟุล-อูกูล หน้า 200

## ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

### มรดกล้ำค่าของอิสลาม

ส่วนหนึ่งจากมรดกอันล้ำค่าของอิสลาม และที่ถือว่าเป็นชีวิตชีวาสำหรับห้องสมุดภาษาอาหรับนั้นได้แก่ หนังสือ “ริชาละตุล-สุกุก (สารว่าด้วยสิทธิมนุษยชน)” ของท่านอิมามซัยนุดดีน (อ) ในหนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงสิทธิต่างๆ ที่เป็นหน้าที่ของมุสลิม 50 ประการ นับตั้งแต่สิทธิของอัลลอฮ์, สิทธิของชีวิตและอวัยวะต่างๆ สิทธิของบทบัญญัติภาคบังคับ, สิทธิของสังคมส่วนรวม และสิทธิอื่นๆ อันอาจเรียกรวมได้ว่า “สิทธิมนุษยชน”

บรรดานักปราชญ์ ผู้คงแก่เรียนเป็นจำนวนมากได้ทำการอธิบายหนังสือเล่มนี้ เช่น

ท่านซัยยิดฮะซัน อัลกุอบานี ซึ่งได้อธิบายออกมาเป็นสองภาคใหญ่ๆ ในบทนี้เราจะกล่าวถึงแต่เพียงข้อบัญญัติในตัวบทเท่านั้น ส่วนผู้ใดประสงค์จะศึกษาเพิ่มเติมก็ทำอ่านได้จากหนังสืออธิบาย “ริชาละตุล-สุกุก” ฉบับต่างๆ

ท่านอะบูฮัมซะฮ์ ฮัย-มุมาลี (ร.ฎ.) ได้กล่าวว่า สารของท่านอะลี บินฮุเซน (อ) ที่ส่งไปถึงสหายบางคน มีใจความว่า :

จงรู้ไว้ว่า อัลลอฮ์(ซ.บ.)ทรงมีสิทธิต่อท่านนานัปการ ในอิริยาบถใดก็ตามไม่ว่าท่านจะเคลื่อนไหว หยุดนิ่ง เปลี่ยนอิริยาบถ หรือว่าหยุดพักไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ไม่ว่าจะเป็นอวัยวะส่วนใด หรือเครื่องมือใด ๆ ที่ท่านใช้สอยสิทธิของอัลลอฮ์(ซ.บ.)ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดสำหรับท่าน

ได้แก่

สิ่งที่กำหนดมายังท่านเกี่ยวกับสิทธิของพระองค์เอง ซึ่งเป็นพื้นฐานของสิทธิทั้งปวง

ต่อจากนั้น อัลลอฮฺ(ช.บ.) ได้ทรงกำหนดหน้าที่เกี่ยวกับตัวของท่านเอง นับจากศีรษะถึงปลายเท้า รวมทั้งอวัยวะในส่วนต่างๆ แห่งร่างกายของท่าน กล่าวคือ

ทรงกำหนดให้ “ลิ้น” ของท่านมีสิทธิประการหนึ่งสำหรับท่าน

ทรงกำหนดให้ “หู” ของท่านมีสิทธิประการหนึ่งสำหรับท่าน

ทรงกำหนดให้ “ตา” ของท่านมีสิทธิประการหนึ่งสำหรับท่าน

ทรงกำหนดให้ “มือ” ของท่านมีสิทธิประการหนึ่งสำหรับท่าน

ทรงกำหนดให้ “เท้า” ของท่านมีสิทธิประการหนึ่งสำหรับท่าน

ทรงกำหนดให้ “ท้อง” ของท่านมีสิทธิประการหนึ่งสำหรับท่าน

ดังนั้นอวัยวะต่างๆ ทั้งหมดนี้ เป็นสิ่งที่ท่านนำมาประพฤติดิปฏิบัติ ต่อจากนั้นพระองค์ก็ยัง

กำหนดให้การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดของท่านมีสิทธิต่อท่านอีก กล่าวคือ พระองค์ทรงกำหนดให้การนมาซของท่าน มีสิทธิประการหนึ่งสำหรับท่าน และยังสามารถกำหนดให้การถือศีลอดของท่านมีสิทธิต่อตัวท่านเอง อีกด้วย และทรงกำหนดให้การทำทานของท่านมีสิทธิต่อท่านทรงกำหนดให้ การเชือดสัตว์เพื่อเป็นกุศลทานของท่านมีสิทธิต่อตัวท่านและกำหนดให้ ความประพฤดิของท่านมีสิทธิหลายๆ ประการสำหรับท่าน

ต่อมาสิทธิในด้านต่างๆ จะผ่านจากตัวท่านไปสู่บุคคลอื่น อันเป็นผู้มีสิทธิ ต่อท่านอีกหลายประการ กล่าวคือ พระองค์ทรงกำหนดให้บรรดาอิมามมี สิทธิหลายประการต่อตัวท่าน

จากนั้นก็จะเป็นเรื่องของสิทธิในตัวของผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่าน และ  
ญาติมิตรของท่านโดยที่สิทธิต่างๆเหล่านี้ยังถูกแยกออกไปเป็นสิทธิว่าด้วย  
ประการต่างๆ อีก กล่าวคือ :

สิทธิของบรรดาอิมามมี 3 ประการ ที่พระองค์อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ทรงกำหนด  
ไว้สำหรับท่าน ได้แก่

สิทธิในการควบคุมท่านด้วยอำนาจ

สิทธิในการควบคุมท่านด้วยความรู้

สิทธิในการควบคุมท่านด้วยการปกครอง

และทุกอย่างนี้ ผู้ควบคุมคือ “อิมาม”

สิทธิของผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่านมี 3 ประการ พระองค์ทรง  
กำหนดให้สิทธิของผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่านมีสิทธิต่อท่านในฐานะท่าน  
เป็น “ผู้มีอำนาจ”

สิทธิของผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่าน ในฐานะท่านเป็น “ผู้มีความรู้”

สิทธิของผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่านในฐานะที่ท่านเป็น “ผู้ปกครอง”

อันได้แก่ คู่ครองและผู้ที่ตกอยู่ภายใต้เงื้อมมือแห่งอำนาจของท่านและสิทธิ  
ของผู้ที่อยู่ในความดูแลยังมีอีกมาก เช่น การติดต่อสัมพันธ์อย่างเต็ม  
ความสามารถกับญาติพี่น้อง และพระองค์ทรงกำหนดให้เป็นหน้าที่สำหรับ  
ท่านซึ่งสิทธิแห่งมารดาของท่าน ต่อมาจึงเป็นสิทธิของบิดา สิทธิของบุตร  
สิทธิของพี่น้อง สิทธิของเครือญาติที่ใกล้ชิดที่สุดย่อมมีสิทธิที่สุด  
สิทธิของผู้ปกครองที่ให้การดูแลท่าน สิทธิของบริวารที่ท่านต้องให้การดูแล  
สิทธิของคนที่ทำความดีต่อท่าน สิทธิของผู้ประกาศเวรลानมาฆ(มุฮัซซิน)  
สิทธิของอิมามในนามาฆของท่าน สิทธิของสมาชิกในที่ชุมชนของท่าน

สิทธิของคนข้างเคียงสิทธิของเพื่อนฝูง สิทธิของคนร่วมงาน สิทธิของ  
ทรัพย์สิน สิทธิของกลุ่มที่เขาเป็นฝ่ายเสนอ สิทธิของกลุ่มที่ท่านเป็นฝ่าย  
เสนอ สิทธิของผู้เป็นแนวร่วม สิทธิของกลุ่มปกป้องที่เขาเป็นฝ่ายเสนอ  
สิทธิของกลุ่มปกป้องที่ท่านเป็นฝ่ายเสนอ สิทธิของผู้ขอคำปรึกษา สิทธิของ  
ผู้ให้คำปรึกษา สิทธิของผู้ขอคำเตือน สิทธิของผู้ตักเตือน สิทธิของผู้มีวุฒิ  
สูงกว่า สิทธิของผู้อ่อนวัยกว่า สิทธิของผู้มาขอ สิทธิของผู้ที่ท่านขอ สิทธิ  
ของผู้ที่ให้แก่โทษแก่ท่านทั้งโดยวาจาและพฤติกรรม จะโดยเจตนาก็ตาม  
สิทธิของพลเมืองร่วมศาสนาและสิทธิของคนต่างศาสนา สิทธิของคนรับใช้  
อันขึ้นอยู่กับปริมาณมากน้อยแห่งเหตุและผลตามสภาพความเป็นไป

ความสุขจะเป็นของคนที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)ให้ความช่วยเหลือจนสามารถทำ  
หน้าที่ในสิทธิต่างๆ ของตนให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และพระองค์ทรงให้ความ  
สมประสงค์ และสนับสนุนเขาเพราะเหตุนี้สิทธิของอัลลอฮฺ (ช.บ.)อัน  
ยิ่งใหญ่สำหรับท่านคือ ท่านจะต้องเคารพบนอบพระองค์จะต้องไม่ตั้งภาคี  
ต่อพระองค์ด้วยสิ่งใดๆ ดังนั้นถ้าหากท่านกระทำด้วยความจริงใจ พระองค์  
จะทรงบันดาลให้ท่านได้รับความสำเร็จทั้งในโลกนี้และปรภพ

สิทธิในตัวของท่านสำหรับท่านเอง คือท่านจะต้องใช้งานมันไปด้วยการ  
เคารพเชื่อฟังอัลลอฮฺ(ช.บ.)

สิทธิของลิ้น คือจะต้องให้มันได้รับเกียรติโดยพ้นจากการพูดปด และ  
จะต้องควบคุมให้มันอยู่ในความดีงาม งดเว้นการพูดจาตึกะนอง ซึ่งหา  
ประโยชน์อันใดมิได้ และต้องมีคุณธรรมต่อคนทั่วไป อีกทั้งมีวาจาดีกับคน  
เหล่านั้น

สิทธิของหู ก็จะต้องให้มันปลอดพ้นจากการรับฟังการนิเทศ และรับฟังในสิ่งที่ไม่อนุญาตให้ฟัง

สิทธิของสายตา ก็จะต้องลดละจากการมองสิ่งที่ไม่อนุญาต และจะต้องมีการพิจารณาด้วยการไตร่ตรอง

สิทธิของมือ ก็จะต้องไม่เอื้อมมือไปยังของที่ไม่ได้รับการอนุญาต

สิทธิของเท้า ก็จะต้องไม่นำมันเดินไปในที่ที่ไม่อนุญาต เพราะท่านจะต้องอาศัยมันทั้งสองข้างยืนบนอัศ-ศิโรฏฐ(สะพานหนึ่งในวันแห่งการตอบแทน) ดังนั้นจงพิจารณาให้ดี เพื่อมันจะไม่ทำให้ท่านพลัดลงสู่ไฟนรก

สิทธิของท้อง ก็จะต้องไม่ทำให้มันเป็นที่เก็บของต้องห้าม และจะต้องไม่เต็มอะไรขณะที่ยังอึดอยู่

สิทธิของอวัยวะเพศ ก็จะต้องรักษามันให้พ้นจากการล่วงประเพณี และรักษามันไว้ให้พ้นจากการถูกมอง

สิทธิของการนมาซ ก็จะต้องรู้ว่า มันคือการเข้าเฝ้าอัลลอฮฺ(ช.บ.) และท่านกำลังยืนต่อหน้าพระองค์ เมื่อท่านรู้แบบนี้ ท่านจะต้องยืนตรงเยี่ยงการยืนตรงของบ่าวผู้ต่ำต้อยด้อยค่า ที่แสวงหาความหวังอย่างยิ่งในฐานะผู้เกรงกลัวที่ยอมสยบบนบอบอย่างยิ่งต่อผู้ที่อยู่เบื้องหน้าตน ด้วยอาการสงบเสงี่ยมเจียมตัวและจะต้องยอมรับสิ่งเหล่านี้ด้วยหัวใจของท่าน และดำรงรักษามันไว้ตามข้อกำหนดและสิทธิของมัน

สิทธิของการบำเพ็ญฮัจญ์ คือท่านจะต้องรู้ว่า มันหมายถึงการเข้า  
เฝ้าอัลลอฮฺ(ซ.บ.) พระผู้อภิบาลของท่าน ความบาปของท่านจะต้องสลัดพ้น  
ไป และจะทรงยอมรับการกลับตัวของท่าน และเป็นการทำหน้าที่ตาม  
ข้อบังคับที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงกำหนดให้แก่ท่านได้ล่วงหน้าแล้ว

สิทธิของการถือศีลอดคือท่านจะต้องรู้ว่า มันคือม่านกันที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)  
ทรงวางไว้แก่ ลึน หู ตา ท้องและอวัยวะเพศของท่าน เพื่อปกป้องท่านให้พ้น  
จากไฟนรก หากท่านไม่ถือศีลอด อัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะทรงถอดถอนสิ่งกำบัง  
ของท่านออกไป

สิทธิของการทำงาน คือท่านจะต้องรู้ว่า “ทาน” หมายถึงเสบียงของท่าน  
ที่อยู่ ณ อัลลอฮฺ (ซ.บ.)และเป็นสมบัติส่วนตัวของท่านที่ไม่จำเป็นต้องให้  
ใครมองเห็น เมื่อท่านรู้อย่างนี้แล้ว ท่านจะต้องเสียสละทานอย่างลับๆ อันจะ  
มีน้ำหนักแก่ท่านยิ่งกว่าการบริจาคอย่างเปิดเผย และท่านจะต้องรู้ว่า มันจะ  
ช่วยสกัดกั้นภพภยและความเจ็บปวดในโลกนี้ได้ และจะปกป้องท่านให้พ้น  
จากไฟนรกในปรโลก

สิทธิของสัตว์ที่ฟลิเป็นกุศลทาน คือท่านจะต้องมีความประสงค์ในการ  
มอบหมายมันแด่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)เท่านั้น และมีได้มีความประสงค์เพื่อมวล  
มนุษย์ และท่านจะต้องไม่มี ความประสงค์อื่นใด นอกจากเพื่อวิญญานของ  
ท่านจะได้รับความเมตตา ของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)และความปลอดภัยในวันที่ท่าน  
เข้าพบพระองค์

สิทธิของผู้มีอำนาจ คือท่านจะต้องรู้ว่า ท่านจะต้องประสบกับความชั่วร้ายของเขา แท้จริงเขาคือผู้ที่ก่อภัยพิบัติให้เกิดขึ้นแก่ท่านได้ ตามที่อัลลอฮ์ (ช.บ.)ทรงบันดาลให้เขาเป็นผู้มีอำนาจครอบครองท่าน และท่านจะต้องไม่ทำลายเขาด้วยการยื่นมือของท่านไปสู่ความเสียหาย และอย่าได้เป็นร่วมงานกับเขาในอันที่จะนำความเลวร้ายมาสู่ท่าน

สิทธิของผู้ที่ควบคุมท่านด้วยวิชาความรู้ คือจะต้องให้เกียรติและยกย่องในการเข้าร่วมงานกับเขา และจะต้องให้การเชื่อฟังแต่โดยดี

และต้องให้การยอมรับ จะต้องไม่ขึ้นเสียงกับเขาและจะต้องไม่ตอบคำถามของคนใดที่ถามเขา ไม่ว่าในเรื่องอันใดก็ตามจนกว่าเขาจะเป็นคนตอบเอง จงอย่าพูดกับคนใดในขณะที่ประชุมร่วมกับเขา จงอย่าตำหนิคนใดในขณะที่อยู่กับเขา จะต้องปกป้องเขาในขณะที่มีใครกล่าวถึงเขาในแง่ร้าย จะต้องปกปิดข้อตำหนิของเขา จะต้องเปิดเผยเกียรติคุณของเขาจงอย่าร่วมในการเป็นศัตรูกับเขา จงอย่าขัดแย้งฐานะความเป็นผู้ปกครองของเขา ถ้าท่านทำอย่างนี้มะลาอิกะฮ์ของอัลลอฮ์(ช.บ.)จะทรงเป็นพยานว่า ท่านปรารถนาดีต่อเขา และรำเรียนจากเขาเพื่ออัลลอฮ์(ช.บ.)มิใช่เพื่อนมนุษย์

สิทธิของผู้ที่ควบคุมท่านในฐานะผู้ปกครอง คือท่านจะต้องเคารพ เชื่อฟัง และอย่าขัดขึ้น นอกจากกรณีที่เป็นการทรยศต่ออัลลอฮ์(ช.บ.)

เพราะไม่มีการเคารพเชื่อฟังใดๆ แก่ผู้ถูกสร้างที่อยู่ในการทรยศต่อพระผู้สร้างสิทธิของผู้อยู่ในความดูแลของท่าน

โดยท่านเป็นผู้มีอำนาจ คือท่านจะต้องรู้ว่า พวกเขาเป็นผู้อยู่ในความดูแลของท่าน เพราะความอ่อนแอของพวกเขาและเพราะอำนาจของท่านจึงจำเป็นที่ท่านจะต้องให้ความยุติธรรม และจงปฏิบัติต่อพวกเขาเสมือน

บิดาของผู้มีความเมตตาสงสารบุตรของตน จงอภัยในความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ของพวกเขา จงอย่าริบลงโทษ แต่จงขอบคุณอัลลอฮฺ(ช.บ.) ในฐานะที่ทรงมอบอำนาจให้ท่านครอบครองพวกเขาเหล่านั้น

สิทธิของผู้ที่อยู่ในความดูแลของท่าน โดยท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ คือ ท่านจะต้องรู้ว่า อัลลอฮฺ(ช.บ.) ทรงกำหนดให้ท่านเป็นคุลยธรรมสำหรับพวกเขา โดยความรู้ที่ทรงประทานให้แก่ท่าน และทรงเผยคลับ(แห่งความรู้)ต่างๆ ของพระองค์ให้แก่ท่าน ดังนั้น ถ้าหากท่านมีความดีงามในการสอนคนทั้งหลาย และไม่ทำลาย ไม่บั่นทอนพวกเขา อัลลอฮฺ(ช.บ.)ก็จะทรงเพิ่มความดีงามของพระองค์ให้แก่ท่าน แต่หากท่านขัดขึ้นในการให้ความรู้แก่คนทั้งหลายหรือทำลายความต้องการของพวกเขาในยามที่พวกเขาแสวงหาความรู้จากท่าน ก็เป็นสิทธิของอัลลอฮฺ(ช.บ.)จะทรงลบเลือนความรู้และรัศมีของพระองค์ออกไปจากท่าน และฐานะของท่านก็เป็นอันตกไปจากหัวใจของคนทั่วไป

สิทธิของภรรยาของท่าน คือจงรู้ไว้ว่า อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงกำหนดมาให้ท่านเป็นที่สงบจิตใจและอบอุ่นใจแก่ท่าน

กล่าวคือ ท่านจะต้องรู้ว่า นี่คือการโปรดยุคอย่างหนึ่งจากอัลลอฮฺ(ช.บ.)ที่มีต่อท่าน ดังนั้น ท่านจงให้เกียรติและมีไมตรีจิตต่อนางถึงแม้สิทธิของท่านที่มีต่อนางนั้นสำคัญกว่าก็ตาม แต่สิทธิของนางที่มีต่อท่านก็คือ ท่านจะต้องเมตตานาง เพราะนางเป็นเสมือนเชลยของท่าน และท่านจงให้อาหารแก่นาง เครื่องนุ่งห่มแก่นาง และหากนางรู้เท่าไม่ถึงการณ์ท่านจงอภัยนาง

สิทธิของข้าทาสของท่าน คือท่านจงรู้ว่า เขาคือมนุษย์ที่อัลลอฮฺ(ช.บ.) ทรงสร้างมาเป็นเสมือนบุตรของบิดามารดาท่านเช่นกัน เป็นเสมือนเนื้อและเลือดของท่านท่านมิได้ครอบครองเขาเพียงแค่ลำพังโดยไม่มีอัลลอฮฺ(ช.บ.) ท่านมิได้สร้างอวัยวะส่วนใดของเขาขึ้นมาเลย และท่านมิได้นำเครื่องยังชีพใดๆ มามอบให้แก่เขาเลย แต่ทว่าในเรื่องนี้ เป็นหน้าที่ของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ที่ทรงประทานแก่ท่านอย่างครบครัน

ต่อจากนั้นพระองค์ทรงมอบเขามาให้ท่านควบคุมและทรงฝากฝังเขาไว้กับท่าน และให้ท่านทำหน้าที่ดูแลเขาไว้เพื่อพระองค์จงรักษาไว้ซึ่งความดีงามใดๆ ก็ตามที่ท่านนำมามอบแก่เขา ดังนั้น จงทำความดีต่อเขาเหมือนดังที่อัลลอฮฺ(ช.บ.) ทำดีต่อท่าน หากท่านไม่พอใจก็จงเปลี่ยนเอาคนใหม่ แต่อย่าลงโทษคนที่อัลลอฮฺ(ช.บ.) ทรงสร้างมาเลย

“ไม่มีพลังและอำนาจใด ๆ นอกจากโดยอัลลอฮฺ(ช.บ.)”

สิทธิแห่งมารดาของท่าน คือท่านจงรู้ว่า นางอุ้มท้องท่านมา อย่างชนิดที่ไม่เคยมีใครอุ้มมาอย่างนั้น และนางมอบให้แก่ท่านซึ่งผลไม้อาจจิตใจของนาง(หมายถึงเลือดที่กลั่นออกมาเป็นน้ำนม) อย่างชนิดที่ไม่เคยมีใครมอบให้ท่านอย่างนั้นเลยสักคน อวัยวะทุกส่วนในเรือนร่างของนางให้ความสัมพันธ์กับท่าน นางไม่เคยอาทรกับความหิวในขณะที่ให้อาหารแก่ท่าน ไม่อาทรกับความกระหายในขณะที่ให้ท่านดื่ม ไม่อาทรกับความเปลือยเปล่าในขณะที่ให้ท่านสวมใส่ขอมอดหลับนอนเพียงเพื่อท่าน ปกป้องความร้อนความหนาวแก่ท่านเสมอเพื่อท่านได้อยู่กับนาง ฉะนั้นท่านไม่อาจขอบคุณนางให้เหมาะสมได้นอกจากด้วยความช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ(ช.บ.) และความประสงค์จากพระองค์

สิทธิของบิดาของท่าน คือท่านจะต้องรู้ว่า เขาคือรากฐานที่มาของท่าน หากไม่มีเขา ท่านย่อมไม่มี ดังนั้นอันใดที่ท่านพบว่า ในตัวของท่านมีสิ่งที่เขาพอใจ ก็จงรู้ไว้ว่าบิดาของท่านคือรากเหง้าแห่งความโปรดปรานที่มีต่อท่านในเรื่องนั้น ดังนั้นจงสรรเสริญอัลลอฮฺ(ซ.บ.) และทดแทนคุณเขาให้สุดความสามารถ

“ไม่มีพลังใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮฺ(ซ.บ.)”

สิทธิของผู้เป็นบุตรของท่าน คือท่านต้องรู้ว่า เขามาจากท่าน เป็นอีกส่วนหนึ่งของชีวิตทางโลกที่เพิ่มพูนให้แก่ท่าน ทั้งในส่วนที่ดีและส่วนที่เลวของเขา ท่านจะต้องถูกสอบสวนเกี่ยวกับการควบคุมดูแลมารยาทของเขาให้ดีงาม ต้องเป็นผู้ส่งเสริมและสนับสนุนเขา ดังนั้น จงปฏิบัติต่อเขาในฐานะเช่นการปฏิบัติของคนที่คุณรู้ว่าเขาคือตัวนำรางวัลอันดีงามมาสู่ตน อีกทั้งเป็นตัวนำการลงโทษอันแสนเลวมาสู่ตนด้วยเช่นกัน

สิทธิของพี่น้องของท่าน คือ ท่านจะต้องรู้ว่าเขา คือมือ คือเกียรติยศ คือพลังของท่าน ดังนั้นจงอย่าเอาเขามาเป็นอาวุธในการทรยศต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) และก่อความอธรรมแก่สรรพสิ่งทั้งหลายของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) อย่าปล่อยให้การช่วยเหลือของเขาไปสนับสนุนฝ่ายศัตรู และต้องมีการตัดเตือนแก่เขา หากว่าเขาเคารพเชื่อฟังอัลลอฮฺ(ซ.บ.) ถ้าไม่เป็นเช่นนั้นอัลลอฮฺ(ซ.บ.) ก็ทรงมีเกียรติเหมือนท่านมากกว่าเขา

“ไม่มีพลังใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮฺ(ซ.บ.)”

สิทธิของผู้ปกครองที่สร้างควมดีให้แก่ท่าน คือท่านจะต้องรู้ว่า เขานำทรัพย์สินของเขามาใช้จ่ายเพื่อท่านและนำท่านออกจากความต่ำต้อย และเร้นแค้นไปสู่เกียรติยศอันเป็นความอิสระ และปลดปล่อยท่านให้พ้นจากสภาพของเชลยให้พ้นจากความเป็นข้าทาส ให้พ้นจากสภาพที่อยู่ในคุกอันกักขังหน่วงเหนี่ยวท่านจากการเคารพภักดีต่อพระผู้อภิบาล ท่านจะต้องรู้ว่า เขาคือคนสำคัญที่สุดในความเป็นและความตายของท่าน ความช่วยเหลือที่เขามีต่อท่านนั้น เป็นหน้าที่สำหรับตัวท่าน เมื่อเวลาที่เขาต้องการความช่วยเหลือจากท่าน

“ไม่มีพลังใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮฺ(ช.บ.)”

สิทธิของคนรับใช้ที่ท่านมีบุญคุณต่อเขา คือท่านจะต้องรู้ว่า อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงถือว่า การที่ท่านปลดปล่อยให้เขาพ้นจากความเป็นทาสนั้น คือสื่อสัมพันธ์สำหรับพระองค์ และเป็นม่านกั้นท่านให้พ้นจากนรก และมรดกของเขาในโลกนี้คือ รางวัลอันหนึ่งสำหรับท่าน ถ้าหากเขาไม่มีญาติคนใดทดแทนค่าเลี้ยงดูที่ท่านจ่ายให้เขาไปรางวัลของท่านในปรภพคือ “สวรรค์”

สิทธิของผู้มีคุณงามความดีต่อท่าน คือท่านจะต้องทดแทนบุญคุณของเขา และจะต้องนึกถึงความดีงามของเขาเสมอ และต้องพยายามพูดจากับเขาด้วยวาจาที่ดี จงวิงวอนขอจากอัลลอฮฺ(ช.บ.)เพื่อเขาด้วยความจริงใจ เพราะถ้าท่านทำให้อย่างนี้ก็เท่ากับท่านได้ตอบแทนบุญคุณเขาทั้งในยามเร้นลับและในยามเปิดเผย ต่อจากนั้น ถ้าวันใดท่านมีความสามารถในการตอบแทนให้สมบูรณ์ได้ก็จงตอบแทนเขา

สิทธิของผู้ทำหน้าที่ประกาศเวลานมาซ(มูฮัซซิน) คือท่านจะต้องรู้ว่า เขา  
คือคนที่เตือนท่านให้รำลึกถึงพระผู้อภิบาลของท่าน และเชิญชวนไปสู่โชค  
ลาภอันมหาศาล เป็นผู้ชวนทำหน้าที่ปลดเปลื้องภาระหน้าที่ที่จำเป็นจะต้องมี  
ต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.) ให้สำเร็จลุล่วงได้ ดังนั้น จงขอบคุนเขาผู้นี้ในฐานะผู้  
บำเพ็ญคุณงามความดีให้

สิทธิของผู้ที่เป็นอิมามในนมาซ คือท่านจะต้องรู้ว่าเขาคือ ผู้เป็นสื่อนำ  
ระหว่างท่านกับพระผู้อภิบาลเขามีสิทธิพูดแทนท่าน

เขาวิงวอนขอให้แก่ท่านโดยที่ท่านไม่ต้องวิงวอนขอเพื่อเขา ท่านเพียงแค่  
ทำหน้าที่ยืนตรงต่อหน้าอัลลอฮฺ(ช.บ.)ก็พอแล้ว หากเขามีความบกพร่องก็  
เป็นความบกพร่องของเขาเองไม่เกี่ยวกับท่าน

แต่ถ้าหากเขาทำถูกต้องสมบูรณ์ ท่านก็คือคนหนึ่งที่เป็นส่วนร่วมของเขา  
และเชื่อว่าเขาจะได้รับอะไรพิเศษมากกว่าท่านก็หาไม่ ( ในฐานะผู้นำมาซ)ตัว  
ของท่านถูกปกป้อง(ให้พ้นจากความผิดพลาดในนมาซ)ด้วยตัวของเขา  
นมาซของท่านถูกปกป้อง(จากความไม่สมบูรณ์)ด้วยนมาซของเขา ดังนั้น  
จงตอบแทนบุญคุณของเขาให้สุดความสามารถ

สิทธิของสมาชิกในที่ชุมชนของท่าน คือท่านจะต้องสุภาพ อ่อนโยน จง  
ให้ความเป็นธรรมกับเขาในการได้รับอนุญาตให้พูด และอย่าออกจากที่  
ประชุม นอกจากเขาจะให้อนุญาตและใครที่จะนั่งร่วมกับท่าน ก็อนุญาตให้  
เขาออกไปได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากท่าน ท่านจะต้องลืมข้อผิดพลาดของ  
เขา และจดจำข้อดีทั้งหลายของเขาและอย่าให้เขาได้ยินอะไร  
นอกจากสิ่งที่ดี ๆ

สิทธิของเพื่อนบ้านของท่าน คือจงปกป้องเขาในยามที่เขาไม่อยู่ และจงให้เกียรติในยามที่เขาอยู่ต้องช่วยเหลือเขาในยามที่เขาได้รับความไม่เป็นธรรม อย่าช่วยทำให้เขาได้รับความอับอาย กล่าวคือ ถ้าหากท่านรู้ว่า เขามีความบกพร่องน่ารังเกียจ ก็จงปิดบังไว้ หากท่านรู้ว่า เขายอมรับคำตักเตือนของท่าน ท่านก็ตักเตือนเขาสองต่อสองจงอย่าฟังพียงยามที่เขาเตือนร้อน และจงแก้ปัญหาความยุ่งยากให้แก่เขาจนขอการอภัยโทษแก่ความผิดพลาดของเขา และจงสันถวไมตรีกับเขาด้วยไมตรีจิตอันดีงาม

“ไม่มีพลังใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮฺ(ช.บ.)”

สิทธิของเพื่อนฝูงของท่าน คือท่านจงคบเขาด้วยการให้เกียรติ และมีความเสมอภาค ต้องให้เกียรติต่อเขา เช่นเดียวกับที่เขาให้เกียรติท่าน และจงมีไมตรีจิตต่อเขาอีกทั้งจะต้องไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่เขา

“ไม่มีพลังใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮฺ(ช.บ.)”

สิทธิของผู้ร่วมงานของท่าน คือถึงแม้เขาจะไม่อยู่ แต่ท่านก็ต้องทำหน้าที่ให้เขาอย่างสมบูรณ์หากเขาอยู่ต้องให้ความดูแลเขา จงอย่าตัดสินความใดๆ ที่มีได้ใช้หลักเกณฑ์ของเขา จงอย่าทำงานตามความคิดของท่านโดยไม่มีข้อเสนอแนะของเขาจนจรรยาบรรณสันของเขา และจงอย่าทรยศต่อเขาในยามที่เขาไม่อ่านาจหรือไม่ให้เกียรติในคำสั่งของเขา(ไม่ปฏิบัติตาม) แท้จริงพลังของอัลลอฮฺ(ช.บ.)จะสถิตย์อยู่กับคนสองฝ่ายที่ร่วมกันทำงานเสมอ ตราบใดที่คนทั้งสองไม่ทรยศต่อกัน ไม่มีพลังใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮฺ(ช.บ.)”

สิทธิในทรัพย์สินของท่าน คือท่านจะต้องไม่หามาจากทางใด นอกจาก  
ทางที่ได้รับอนุญาตและจงอย่าให้จ่ายออกไปนอกจากในทางที่ถูกต้อง  
จงอย่าให้มันสร้างผลกระทบแก่ตัวท่านโดยคนที่ไม่ได้ให้เกียรติแก่ท่าน  
ดังนั้น จงทำมันไปทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเคารพเชื่อฟังอัลลอฮ์ (ช.บ.)จงอย่า  
ตระหนี่เพราะมันจะก่อให้เกิดความสูญเสียและเป็นทุกข์ทั้งๆ ที่มันั่งอยู่

“ไม่มีพลังอำนาจใด ๆ นอกจากโดยอัลลอฮ์(ช.บ.)”

สิทธิของคู่กรณีที่เขาเป็นฝ่ายเรียกร้องจากท่าน คือ(เช่น การชดเชย หรือ  
การจ่ายค่าทำขวัญ ฯลฯ) ถ้าท่านเป็นคนมีความสะดวกก็จงให้เขาไป แต่ถ้า  
หากท่านเป็นคนลำบาก ท่านจะต้องเต็มใจในการพูดด้วยวาจาที่ดี และจะต้อง  
โน้มน้าวให้เขาลွှ่ยตามท่านด้วยความอ่อนโยน ละเมียดละมัย

สิทธิของผู้เป็นแนวร่วมของท่าน คือท่านอย่าหลอกลวง อย่าฉ้อฉล และ  
อย่าปลิ้นปล้อนเขา และท่านจงสำรวมตนต่ออัลลอฮ์(ช.บ.) ในข้อที่สิทธิของ  
คู่ปรปักษ์ที่เขาเป็นโจทก์คือ ถ้าหากข้อกล่าวหาที่มีต่อท่านเป็นมูลความจริง  
ท่านก็จงเป็นพยานต่อตัวท่านเองเพื่อเขาและอย่าได้ฉ้อธรรมต่อเขา และต้อง  
ทำหน้าที่สนองตอบในสิทธิของเขาให้สมบูรณ์ แต่ถ้าหากข้อกล่าวหาของเขา  
ผิดพลาดท่านก็ต้องมีไมตรีต่อเขา และจะต้องไม่ดำเนินการใดๆ ต่อเขา  
นอกจากด้วยวิถีทางแห่งการมีไมตรีจิต และอย่าละเมิดพระผู้อภิบาลของท่าน  
ในข้อนี้

“ไม่มีพลังใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮ์(ช.บ.)”

สิทธิของกลุ่มที่ท่านเป็นฝ่ายโจทก์ คือ ถ้าหากข้อกล่าวหาของท่านเป็นความจริง ท่านจะต้องใช้วาจาที่สุภาพที่สุดต่อเขา และอย่าเบียดบังสิทธิของเขา แต่ถ้าหากท่านตั้งข้อกล่าวหาผิดพลาด ก็จงยำเกรงต่ออัลลอฮ์(ช.บ.) ขอโทษต่อเขาและเลิกกิจการตั้งข้อกล่าวหา

สิทธิของผู้ขอคำปรึกษา คือหากท่านรู้ถึงแนวคิดใดๆ เพื่อเขา ท่านก็ต้องชี้แนะเขาทันทีแต่ถ้าหากท่านไม่รู้ก็จงแนะนำให้เขาไปหาคนที่รู้ในเรื่องนั้นๆ

สิทธิของผู้ให้คำปรึกษาแก่ท่าน คือท่านจงอย่ากล่าวหาเขา ถ้าหากว่าแนวความคิดที่เขาเสนอไม่เป็นที่สัมฤทธิ์ผลแก่ท่าน แต่ถ้าหากเป็นที่สัมฤทธิ์ผล ท่านก็ต้องสรรเสริญอัลลอฮ์(ช.บ.)

สิทธิของผู้ขอคำตัดเตือนจากท่าน คือท่านจะต้องทำหน้าที่ให้คำตัดเตือนแก่เขา และจะต้องให้แนวทางของท่านที่มอบให้เขานั้น เป็นความเมตตากรุณา

สิทธิของผู้ให้คำตัดเตือนแก่ท่าน คือท่านจะต้องอ่อนโยน และจงตั้งใจในการรับฟังให้จงดี กล่าวคือถ้าหากเขาทำงานซึ่งความถูกต้อง ก็จงสรรเสริญต่ออัลลอฮ์(ช.บ.) และถ้าหากไม่ถูกต้อง ท่านก็ต้องมีเมตตาต่อเขา และอย่าว่ากล่าวเขา และจะต้องรู้ว่านั่นคือข้อผิดพลาด และท่านอย่าถือสาหาความใดๆ เลย นอกจากเขาอยู่ในฐานะที่จะต้องตั้งข้อหา แต่ถึงกระนั้นก็อย่าฟังได้กระทำการใดในทันทีทันควัน

“ไม่มีพลังอำนาจใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮ์(ช.บ.)”

สิทธิของผู้สูงวัย คือท่านจะต้องให้เกียรติในวัยวุฒิของเขา ต้องยกย่องเขา ในฐานะที่เขาเข้ามาอยู่ในอิสลาม ก่อนหน้าท่าน และจงงดเว้นจากการ เหยียดหน้ากับเขาในฐานะคู่อริ อย่าเดินล้ำหน้าไปก่อนเขา และอย่าหาว่าเขา ไม่ทันท่าน(โง่)หากเขาว่าท่านไม่ฉลาด ก็จงถือซะว่าเป็นเรื่องธรรมดา และให้เกียรติแก่เขาโดยสิทธิในอิสลามและศักดิ์ศรีของเขา

สิทธิของคนที่ย่อหน้ากว่า คือท่านจะต้องมีความเมตตาต่อเขา ในการ อบรมสั่งสอนและผ่อนปรนแต่โดยดี ช่วยปกปิดความลับให้แก่เขา และ จะต้องเป็นมิตรให้แก่เขาอีกทั้งต้องสนับสนุนช่วยเหลือเขา

สิทธิของผู้ขอ คือ ท่านจะต้องให้เขาตามปริมาณความจำเป็นของเขา

สิทธิของผู้ที่ถูกขอ ( คือท่านอยู่ในฐานะผู้ขอจากเขา)คือ ถ้าหากเขาให้อะไรก็จงรับจากเขาด้วยการขอบคุณ และมีกตัญญูต่อบุญคุณนั้นๆ แต่ถ้าเขาขัดข้องก็จงยอมรับความขัดข้องของเขา

สิทธิของผู้ที่ช่วยปกป้องท่าน คือ ท่านจะต้องสรรเสริญอัลลอฮฺ(ช.บ.) เป็นอันดับแรก จากนั้นก็จงขอบคุณต่อเขา

สิทธิของคนที่ทำลายท่าน คือท่านจะต้องอภัยให้แก่เขา และถ้าหากท่านรู้ว่าการให้อภัยเขานั้นอาจเป็นโทษ ท่านจงให้ความช่วยเหลือเขา

สิทธิของคนร่วมศาสนาคือท่านจะต้องให้หลักประกันในความปลอดภัย และมีเจตนาจิตจงอ่อนโยนให้กับข้อผิดพลาดของพวกเขา และจงแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น จงขอบคุณในความดีงามที่เขามี จงสะกดกั้นภัยอันตรายออกจากพวกเขา จงชอบที่จะให้ได้แก่เขาเหล่านั้น เหมือนท่านชอบที่จะให้ได้แก่ตัวของท่านเอง จงรังเกียจการที่จะให้ของที่ท่านรังเกียจเกิดขึ้นแก่เขาเหล่านั้น และจงถือว่าผู้อาวุโสในหมู่พวกเขาอยู่ในฐานะบิดาของท่านเอง ส่วนคนหนุ่มนั้น จงถือว่าอยู่ในฐานะเป็นพี่น้องของท่านเอง ส่วนสตรีสูงอายุในหมู่พวกเขา ท่านจงถือว่าอยู่ในฐานะมารดาของท่านเอง ส่วนเด็กที่อยู่ในวัยอ่อนเยาว์ ท่านก็จงถือว่าเป็นเสมือนลูกของท่านเอง

สิทธิของคนต่างศาสนา คือท่านจะต้องยอมรับพวกเขาไปตาม กรณีต่างๆ ที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ให้การยอมรับต่อพวกเขาและจงอย่าอธรรมต่อพวกเขา ในสิ่งต่างๆ ที่พวกเขาได้รับมาจากอัลลอฮฺ(ซ.บ.) โดยพันธะสัญญาของพระองค์

(1)

(1) อัล-กิซ้อล หน้า 570

## สุภาษิต :

### คำสอนอันทรงคุณค่าของอิมามที่ 4

สื่อกลางในการดำเนินงานด้านชี้แนวทางของบรรดาอิมาม(อ)อีกประการหนึ่งคือ การที่ท่านได้แนะนำสั่งสอนประชาชนรอบข้างด้วยสุภาษิตและคำตักเตือนใจที่ให้หลักการในเรื่องมารยาทและจริยธรรม ด้วยถ้อยคำสั้น ๆ เรียบง่าย จับใจและสะดวกในการจดจำ บรรดาสหายของท่านจึงนำมาประพฤติปฏิบัติและเจริญรอยตาม ในมหาสมุทรแห่งหนังสือวิชาการมีถ้อยคำนับพันๆ ถ้อยคำของบรรดาอิมาม(อ)ทั้งหลาย จนกระทั่งมีนักปราชญ์บางคนได้รวบรวมถ้อยคำสั้น ๆ ของท่านอิมามอะลี อะมีรุลมุมินีน(อ) ไว้ในหนังสือเล่มเดียวมากกว่าสองพันสุภาษิต

ในบทนี้เราจะกล่าวถึงสุภาษิตบางข้อของท่านอิมามอะลี บินอับดุลอะซีซ(อ)

### สุภาษิตที่ 1

ผู้ใดคงเว้นการสั่งสอนเรื่องคุณธรรม และห้ามปรามในสิ่งชั่วร้าย เปรียบเสมือนผู้ปฏิเสธคัมภีร์ของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) เขาจะต้องระวังให้จงหนักมีคนที่ถามว่า จะต้องระวังเรื่องอันใด ท่าน(อ)ตอบว่า

“กลัวว่าผู้ทรงอำนาจสูงสุดจะลงโทษ หรือจะก่อการใดๆ ที่เป็นการละเมิดแก่เขาอย่างร้ายแรง” (1)

(1) ตัซกีเราะตุล-ค็อวาศ หน้า 185

## สุภาษิตที่ 2

การทำงานที่เพียบพร้อมไปด้วยความยำเกรง(ตักวา)ไม่มีวันถูกทำให้ลดน้อยลง ดังนั้น การถูกขอมรับจะถูกทำให้ลดน้อยลงได้อย่างไรกัน

## สุภาษิตที่ 3

คนที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ชิงช้ามากที่สุด คือคนที่เป็นผู้นำเพราะอายุอย่างเดียวโดยมิได้เป็นเพราะผลงาน

## สุภาษิตที่ 4

คนที่ถูกกลั่นแกล้ง ทั้ง ๆ ที่พูดจาดีล้วนมีมากมาย คนที่ถูกลงทั้ง ๆ ที่ระมัดระวังตัวอย่างดีล้วนมีมากมาย(2)

(2) อัล-อิมามอะลี ของมุฮ์อนนียะฮฺ หน้า 219

## สุภาษิตที่ 5

ความสมบูรณ์ทางศาสนาของมุสลิมคนหนึ่ง ก็คือ ไม่พูดในสิ่งที่ตนไม่เห็น ออกความเห็นแต่น้อย มีใจโอบอ้อมอารีและอดกลั้น อีกทั้งมี มารยาทที่ดีงาม

## สุภาษิตที่ 6

ความปลอดภัยของคนที่เชื่อมั่นในพระเจ้ามี 3 ประการ

- 1) รักษาถิ่นของตนเองมิให้นินทาผู้อื่น
- 2) ฝึกฝนแต่ในสิ่งที่ยังประโยชน์แก่ตนเองทั้งในโลกนี้และโลกหน้า
- 3) ร้องไห้ในความผิดพลาดของตนนานๆ

## สุภาษิตที่ 7

นอกเหนือจากการรู้อัลลอฮ์(ซ.บ.)แล้ว ไม่มีอะไรเป็นที่ชื่นชอบสำหรับพระองค์ ยิ่งกว่าการปกป้องดูแลปากท้อง(ไม่ให้กินของฮะรอมและปกป้องอวัยวะเพศ(ไม่ล่วงประเพณี)

## สุภาษิตที่ 8

จงละอายต่ออัลลอฮ์(ซ.บ.)เถิด เพราะพระองค์อยู่ใกล้ตัวท่านเหลือเกิน

## สุภาษิตที่ 9

จงระวังเรื่องการนินทา เพราะมันหมายถึงการเป็นสุนัขที่ประจำในนรกตลอดกาล

## สุภาษิตที่ 10

สิ่งที่จะช่วยเพิ่มอัตราน้ำหนักรในตราฐแห่งวันพื้นถิ่นชีพ ย่อมไม่มีอะไรดี  
เลิศกว่ามารยาทที่ดีงาม(3)

(3) ชัยนูลอภินิหาร ของมุกีอรรีอม หน้า 216-220

## สุภาษิตที่ 11

คนใดที่นอนไปด้วยความอึดหน่าสำราญ แต่ปล่อยให้ผู้ศรัทธาหิวโหย  
อัลลอฮฺ(ช.บ.)จะตรัสแก่มวลมะลาอิกะฮ์ว่า :

“มะลาอิกะฮ์ของข้าเอ๋ย จงเป็นพยานต่อบ่าวของข้าคนนี้เถิด ข้ามีบัญชา  
ต่อเขา แต่เขากลับทรยศต่อข้า และเคารพเชื่อฟังคนอื่น มอบหมายการงาน  
ของตนเพื่อคนอื่น ขอสาบานด้วยเกียรติและความยิ่งใหญ่ของข้า แน่แนอนข้า  
จะไม่ให้อภัยให้แก่เขาอย่างเด็ดขาด”(4)

(4) ชัยนูลอภินิหาร ของมุกีอรรีอม หน้า 64

## สุภาษิตที่ 12

ความพอใจกับการตัดสินที่น่าวังเกียร เท่ากับเป็นการถอดถอนความ  
สูงส่งของอิหม่านโดยสิ้นเชิง(5)

(5) อะอฺยูนาซ-ฮิอะฮฺ กอฟ 1/527

### สุภาษิตที่ 13

น่าประหลาดใจแท้ สำหรับคนที่ยิ่งยะโส ที่เมื่อวานเขาเป็นเพียงอสุจิ และ  
พรุ่งนี้เขาจะเป็นซากศพ

น่าประหลาดใจเหลือแสน สำหรับคนที่สงสัยในเรื่องของอัลลอฮฺ(ช.บ.)  
ทั้งๆมองเห็นงานสร้างสรรค์ของพระองค์อยู่

น่าประหลาดใจแท้ สำหรับคนที่ปฏิเสธการเกิดใหม่ในโลกหน้าทั้งๆ ที่  
เขาประจักษ์ซึ่งการเกิดใหม่ในโลกนี้อยู่แล้ว

น่าประหลาดใจแท้ สำหรับคนที่ทำงานเพื่อโลกแห่งการดับสูญในขณะที่  
ทอดทิ้งการงานเพื่อโลกอันถาวร

### สุภาษิตที่ 14

การขอรักโทษนั้นอยู่ที่ความประพฤติและการปฏิบัติตัวเสียใหม่มิใช่อยู่ที่  
คำพูด(6)

(6) กัซฟูล-ฆุมมะฮฺ หน้า 199,206

## สุภาษิตที่ 15

อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงซ่อนเร้นของ 4 ประการไว้ใน 4 ประการนี้คือ

1) ซ่อนความชื่นชมของพระองค์ ดังนั้นจงอย่าถือว่า การเคารพเชื่อฟังพระองค์เป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เพราะบางทีมันอาจจะสอดคล้องตรงตามความชื่นชมของพระองค์ แต่ท่านไม่รู้

2) ทรงซ่อนความโกรธไว้ในกรณีที่มีความทรยศต่อพระองค์ดังนั้นจงอย่าถือว่า การทรยศต่อพระองค์ในเรื่องใดเป็นสิ่งที่เล็กๆ น้อยๆ เพราะบางทีมันอาจตรงตามที่พระองค์ทรงกริ้วอยู่แล้ว แต่ท่านยังไม่รู้ก็ได้

3) ทรงซ่อนการตอบสนองในยามที่มีการวิงวอนขอแต่พระองค์ ดังนั้นจงอย่าถือว่า การวิงวอนขอต่อพระองค์เป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เพราะบางทีคุณอาจนั้นก็ตรงกับ การตอบสนองของพระองค์พอดี แต่ท่านยังไม่รู้ก็ได้

4) ทรงซ่อนคนที่พระองค์ทรงรักไว้ในมวลบ่าวของพระองค์ ดังนั้น จงอย่าดูแคลนบ่าวคนใดของอัลลอฮฺ (ซ.บ.) เพราะบางทีเขาอาจเป็นคนที่พระองค์ทรงรักเขา แต่ท่านไม่รู้ก็ได้

## สุภาษิตที่ 16

ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) มองไปที่คนๆ หนึ่งซึ่งเพิ่งหายจากการป่วย  
ไข้ ท่านกล่าวกับเขาว่า

“ขอแสดงความยินดีที่ท่านบริสุทธิ์จากความบาป แท้จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.)  
นึกถึงท่าน ดังนั้น จงระลึกถึงพระองค์ที่ทรงให้ท่านหาย ฉะนั้นจงขอบคุณ  
ต่อพระองค์”

## สุภาษิตที่ 17

ท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ) กล่าวว่า

“คนใดที่ให้อาหารแก่ผู้ศรัทธาในพระเจ้าจนอิ่ม โดยไม่มีใครในบรรดา  
สรรพสิ่งรู้เลย ส่วนที่เป็นรางวัลสำหรับเขาในปรกพจะไม่มีใครรู้ แม้กระทั่ง  
มะลาอิกะฮฺและบรรดานบีใดๆ นอกจากพระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก”

แล้วท่าน(อ)ก็กล่าวว่า

“ข้อแม้สำหรับผู้ได้รับการอภัยโทษ คือการมอบอาหารอย่างลับๆ แก่  
มุสลิม” (7)

(7) ซันดุลอาบิดีน ของมุกีรร์อิม หน้า 191,196-197

## สุภาษิตที่ 18

บุคคลใดที่มี 4 ประการนี้อยู่ในตนเอง จะทำให้ความเป็นอิสลามของตน  
สมบูรณ์ขึ้น จะทำให้ความบาปถูกปิดกั้นจากเขา และเขาจะเข้าพบกลับ  
อัลลอฮ์ (ช.บ.) ด้วยความปิติชื่นชม นั่นคือ

- 1) คนที่ปฏิบัติตามสัญญาต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) ที่พระองค์ทรงกำหนดให้แก่  
เขากระทำสำหรับมวลมนุษย์
- 2) มีวาจาสัตย์ต่อคนทั่วไป
- 3) ละอายในทุกอย่างที่เป็นความชิงชังของอัลลอฮ์ (ช.บ.) และของคน  
ทั่วไป
- 4) มีมารยาทดีต่อสมาชิกของครอบครัว

## สุภาษิตที่ 19

วาจาดีจะทำให้ทวีทรัพย์สิน มีความเจริญด้านเครื่องยังชีพ สงบจิตใน  
วาระสุดท้าย เป็นที่รักของคนในครัวเรือนและทำให้ได้เข้าสวรรค์(8)

(8) อัล-คิซออล หน้า 222, 290, 317

สุภาษิตที่ 20

ได้มีการวางหลักประกันไว้กับพระผู้อภิบาลของท่านว่า

“คนหนึ่ง ๆ จะต้องไม่ขอในสิ่งใด ๆ นอกจากปัญหาที่เดือดร้อนจนถึงวันหนึ่งที่เขาจำเป็นต้องขอ” (9)

(9) มันทา-ยะฮูรุลสุล-พะกีฮุ เล่ม 2, หน้า 40

## ถาม~ตอบ

### ข้อมูลลึกซึ้งของอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)

บรรดานักประวัติศาสตร์ และนักบูรพาคดีของอิสลาม ต่างได้บันทึกคำสอนอันมากมายของบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ) เป็นต้นว่า พันิชกรรม คำเทศนา คำเตือนใจ สุภาษิต และอุทาหรณ์ต่างๆ ขณะเดียวกัน ท่านเหล่านั้นก็ได้บันทึกการตอบคำถามบางเรื่องที่บรรดาอิมาม(อ)ได้ตอบเพื่อคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ อันถูกนำเสนอแก่ทั้งหลาย(อ) ปัญหาเหล่านี้มีลักษณะแตกต่างกัน

บางครั้งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับการอธิบายบางโองการจากพระมหาคัมภีร์อัล-กุรอาน บางครั้งก็เกี่ยวกับบทบัญญัติศาสนา บางครั้งก็เกี่ยวกับหลักเอกภาพและความยุติธรรมของพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งในเรื่องราวเหล่านี้ ไม่มีใครทราบข้อมูลอันลึกซึ้งได้ นอกจากบรรดาอิมาม(อ)ท่านนั้น

ในตอนที่ผ่านมา เราได้กล่าวถึงการตอบคำถามของอิมามท่านอื่นๆ บางข้อไปแล้ว บัดนี้ เราจะเสนอเรื่องราวบางประการจากการตอบคำถามของท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)

## ถาม-ตอบ

### เรื่องที่ 1

ท่านอะบีฮาซิม(ร.ฎ.) กล่าวว่า ชายคนหนึ่งถามท่านอิมามซัยนุล-อาบิดีน (อ)ว่า :

“ท่านรู้จักการนมาซหรือไม่ ?”

ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธทันที แต่อิมาม(อ)กล่าวว่า

“ปล่อยเขาเถิด ฮาซิม เพราะบรรดานักปราชญ์ย่อมจะต้องมีความสุข ”  
จากนั้นท่าน(อ)ได้หันหน้าไปยังผู้ถามแล้วกล่าวว่า

“ใช่ ข้ารู้จักการนมาซดี ”

เขาจึงถามท่าน(อ)ถึงหลักปฏิบัตินมาซ ข้อห้ามในการนมาซ ข้อบังคับในการนมาซ ข้อที่เพิ่มพูนความดีในนมาซแล้วมาถึงคำถามที่ว่า

ถาม อะไร คือการเปิดประตูเข้าสู่การนมาซ ?

ตอบ การกล่าวตักบีร์ (ให้ความเกรียงไกรต่ออัลลอฮ์)

ถาม อะไร คือหลักฐานของการนมาซ ?

ตอบ การอ่าน (ฟาฏิสะฮ์และซูเราะฮ์)

ถาม อะไร คือการนอบน้อมในการนมาซ ?

ตอบ การนอบน้อมอยู่ที่การมองในตำแหน่งที่กราบ

ถาม อะไร คือเขตหวงห้ามของการนมาซ ( หมายถึงการเริ่มต้นที่จะไม่กระทำสิ่งใดที่ทำให้นมาซเป็นโมฆะ) ?

ตอบ การกล่าวตักบีร์

ถาม อะไร คือเขตอนุญาตของการนมาซ(หมายถึงหลักจากนี้จะทำสิ่งที่ทำให้นมาซเป็นโมฆะ และอื่นๆ ได้) ?

ตอบ การกล่าวสลาม (สิ้นสุดการนมาซ)

ถาม อะไร คือของมีค่าที่สุดในการนมาซ ?

ตอบ การตซิบีฮฺ (การมอบความบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺ)

ถาม อะไร คือสัญลักษณ์ของการนมาซ ?

ตอบ สัญลักษณ์ของนมาซคือ การสวดและวิงวอนขอหลังจากเสร็จจากการนมาซ

ถาม อะไร คือความสมบูรณ์ของการนมาซ ?

ตอบ ความสมบูรณ์ของการนมาซอยู่ที่การอวยพรแด่มุฮัมมัด(ศ)และวงศ์วานของมุฮัมมัด

ถาม อะไร คือเหตุผลว่าการนมาซถูกรับรอง ?

ตอบ ยอมรับในความเป็นผู้นำของเราและไม่สมคบกับศัตรูของเรา

เขากล่าวว่า “ช่างไม่มีเว้นหลักฐานสักข้อเดียว”

จากนั้นท่าน(อ) ได้ลุกขึ้นแล้วกล่าวว่า “อัลลอฮฺ (ช.บ.) ทรงรู้ดีว่า จะประทานศาสน์ของพระองค์ลง ณ ที่ใด ” (1)

(1) อัล-มะนากิบ เล่ม 1, หน้า 236

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 2

ท่านอิมามที่ 4 ถูกถามเกี่ยวกับเรื่อง “การถือฝักฝ้าย (อะเศาะบียะฮฺ)”

ท่าน(อ)ได้กล่าวว่า

“ การถือฝักฝ้ายที่เป็นเหตุให้เจ้าตัวต้องเป็นบาปนั้นคือ การที่คนๆ หนึ่งเห็นว่า ความชั่วของคนในพรรคพวกของตนดีกว่าความดีของคนในกลุ่มอื่น การที่คน ๆ หนึ่งรักชอบคนที่เป็นพวกของตนไม่นับว่าเป็นการถือฝักฝ้ายแต่ประการใด แต่การถือฝักฝ้ายหมายถึง การสนับสนุนพรรคพวกของตนเอง แม้ว่าจะเป็นฝ่ายอธรรม ” (2)

(2) กัซฟูล-มุหมะฮฺ หน้า 207

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 3

มีคนถามว่า “ใคร คือ คนที่น่ากลัวที่สุด?”

ท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)ตอบว่า

“ คนที่เห็นว่า ในโลกนี้ไม่มีอะไรน่ากลัวสำหรับตนเลย ” (3)

(3) พะฎออิลุล-อิมามอะลี ของมุหมะฮฺ หน้า 219

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 4

ท่านชะอีด บิน อัล-มุซิบ(ร.ฎ.)กล่าวไว้ว่า :

ข้าพเจ้าเคยถามท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) ถึงเรื่องของชายคนหนึ่งซึ่ง  
ตะกรรยาของตนจนเด็กในท้องแท้งตาย

ท่านอิมาม(อ)กล่าวว่า

“หากมันยังเป็นแค่อสุจิ เขาจะต้องจ่ายค่าสินไหม 20 ดินาร ถ้ามันเริ่ม  
ก่อตัวในครรภ์แล้วและจะอยู่ในสภานั้น 40 วัน และถ้ามันตกไปอยู่ใน  
ครรภ์และก่อตัวในสภานั้น 80 วัน หากแท้งออกมาในลักษณะก้อนเนื้อเขา  
จะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน 60 ดินาร และหากมันตกอยู่ในครรภ์  
และก่อตัวในสภานั้น 120 วัน หากแท้งออกมาในลักษณะมีรูปโคม  
ครบถ้วนมีเนื้อ มีกระดูก มีอวัยวะต่างๆ พร้อมมีวิญญาณ และมีชีวิตมาก่อน  
แล้วเขาจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน ครบถ้วนบริบูรณ์ทุกประการ (สำหรับ  
การฆ่าคนตาย)” (4)

(4) อัล-มะนากีบ เล่ม 2, หน้า 259

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 5

กษัตริย์แห่งโรมมีสาส์นถึงอับดุลมาลิกฉบับหนึ่ง มีใจความว่า

“ข้าได้กินเนื้ออูฐที่บิดาของเจ้าขับไล่มาจากมะดินะฮ์แล้ว แน่่อนที่สุด  
ข้าจะยกกองทัพมารบกับเจ้าด้วยกำลังทหารคราวละ 100,000 คน ”  
อับดุลมาลิกจึงเขียนส่งต่อไปให้อัชญาจนเพื่อให้ส่งต่อไปให้อิมาม  
ซัยนุลอาบิดีน(อ) ช่วยเขียนตอบ ซึ่งท่าน(อ)ได้เขียนตอบส่งกลับมาให้ว่า

“ณ อัลลอฮฺ พระองค์ทรงมีบัญชาสำหรับการพิทักษ์คุ้มครองไว้ฉบับ  
หนึ่ง(เลาสุล-มะฮฺฟูฟ) ทุกวันพระองค์จะทรงดูแล 300 ครั้ง แต่ครั้งที่ทรง  
ดูแล พระองค์จะทรงบันดาลให้มีทั้งความเป็นและความตาย บันดาลให้มี  
เกียรติและต่ำต้อย ทรงดำเนินการตามที่ประสงค์ ข้าหวังใจว่า เพียงการดูแล  
ครั้งเดียวก็พอสำหรับเจ้าแล้ว ”

อัชญาจนจึงเขียนตามนี้ส่งไปให้อับดุลมาลิก แล้วอับดุลมาลิกก็เขียนตามที่  
ส่งไปให้กษัตริย์แห่งโรม ครั้นพออ่านจบ กษัตริย์แห่งโรมก็ตรัสว่า

“อันนี้จะมาจากใครอื่นมิ ได้ นอกจากจะต้องเป็นคำพูดของท่านศาสดา ”

(5)

(5) อัล-มะนากิบ เล่ม 2, หน้า 259. บิฮารุล-อันวารุ เล่ม 11, หน้า 38.

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 6

ท่านอิมามซัจญาด(อ)ถูกถามถึงเรื่อง “วันพินกันชีพ” และได้ตอบว่า

“เมื่อถึงวันพินกันชีพ อัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะทรงรวบรวมบรรดาผู้คนในยุคแรกและในยุคสุดท้ายเข้าด้วยกัน ต่อจากนั้นมะลาอิกะฮฺจากฟ้าชั้นแรกก็จะลงมาห้อมล้อมเขาเหล่านั้นเป็นทิวแถว และจะตีสัญญาณแห่งไฟนรกรอบๆ เขาเหล่านั้น ต่อมามะลาอิกะฮฺจากฟ้าชั้นที่สองก็จะลงมา และจะตีสัญญาณแห่งไฟนรกรอบๆ เขาเหล่านั้น ต่อมามะลาอิกะฮฺจากฟ้าชั้นที่สามก็จะลงมา และจะตีสัญญาณแห่งไฟนรกรอบๆ เขาเหล่านั้น จนกระทั่งครบจำนวนของมะลาอิกะฮฺจากฟ้าทั้งเจ็ดชั้น มาทำการตีสัญญาณแห่งไฟนรก”

และมีชายคนหนึ่งลุกขึ้นมาถามท่านอิมาม(อ)ว่า

“ข้าแต่ผู้เป็นบุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(อ) แล้วอะลีและพรรคพวกของเขาอยู่ที่ไหนเล่า ?”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“อยู่บนทิพย์สถานอันบรมสุข พร้อมด้วยอาหารและเครื่องดื่ม เขาเหล่านั้นไม่มีความเศร้าโศกใดๆ เลย” (6)

(6) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม 3, หน้า 242.

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 7

ท่านอิมามซัจญาด(อ)ได้อธิบายถึงเหตุการณ์ในวันพื้นคืนชีพเกี่ยวกับการชำระโทษภัยระหว่างผู้ธรรมกับผู้ได้รับความอธรรม  
มีชายคนหนึ่ง ลูกขึ้นแล้วถามว่า

“ข้าแต่ผู้เป็นบุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ ถ้าหากคนที่เป็นผู้ศรัทธาต่อพระเจ้า มีการกระทำอันเป็นการอธรรมแก่ผู้มีมิจนาทิกฎิ์ต่อพระเจ้า(กาเฟร)เล่า จะมีการชำระโทษกันอย่างไร ในเมื่อฝ่ายหนึ่งเป็นชาวนรก ?”

ท่านอิมาม(อ) ตอบว่า

“ความชั่วต่างๆ จะออกจากตัวของผู้ศรัทธาไปตามปริมาณนั้นๆ แล้วตกแต่งแก่ผู้มีมิจนาทิกฎิ์ ดังนั้นผู้มีมิจนาทิกฎิ์จึงได้รับการลงโทษกับความผิดนั้นๆ พร้อมกันไปกับความผิดของเขาในฐานะเป็นผู้มีมิจนาทิกฎิ์”

เขาถามว่าต่ออีกว่า “แล้วถ้าหากว่า คนมุสลิมสร้างความอธรรมต่อคนมุสลิมด้วยกันเล่า การชำระโทษจะเป็นอย่างไร?”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“ความดีงามประการต่างๆ ของผู้ธรรมจะถูกนำไปมอบแก่ผู้ที่ได้รับความอธรรมนั้น ถ้าหากว่า เขาไม่มีความดีงามใด ๆ ก็จะมีการนำความผิดพลาดต่างๆ ของผู้ได้รับความอธรรมออกมามอบให้แก่ผู้ธรรม ” (7)

(7) ชัยนุลอุบัยดีน ของ มุกีร์รอม หน้า 145.

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 8

ท่านอิมามที่ 4 ถูกถามเกี่ยวกับเรื่อง “ความสมณะ” (ซุฮุด) และได้ตอบว่า

“ความสมณะมี 10 ประการ ความสมณะในขั้นสูงสุดได้แก่ ขั้นต่ำสุดของความสำรวม (วะเราะฮะฮฺ) ความสำรวมขั้นสูงสุดได้แก่ ขั้นต่ำสุดของความเชื่อมั่นทางจิตใจ (ยะกิน) ความเชื่อมั่นขั้นสูงสุด ได้แก่ ขั้นต่ำสุดของความปีติยินดีต่อพระเจ้า (ริฎอ) จงรู้ไว้ว่า ได้มีการกล่าวถึงเรื่องความสมณะไว้ในคัมภีร์ของอัลลอฮฺ (ช.บ.) อยู่แล้ว นั่นคือ

“เพื่อสุเจ้าจะไม่ระทมทุกข์กับสิ่งที่สูญเสียไปจากสุเจ้า และสุเจ้าจะไม่ปลื้มอกปลื้มใจ (จนถึงขั้นลำพองใจ) ในสิ่งที่ถูกประทานมาแก่สุเจ้า)” (8)

(อัล-ฮะดีษ: 23)

(8) อุศูลุลลughาฟียะ เล่ม 2, หน้า 128.

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 9

ท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)ถูกถามถึงว่า

“ การงานที่ดีที่สุด ณ อัลลอฮฺ(ช.บ.)มีอะไรบ้าง ?”

ท่าน(อ) ได้ตอบว่า

“ ถัดจากการรู้จักอัลลอฮฺ(ช.บ.) และการรู้จักท่านศาสนทูตแห่งพระองค์ (ศ)แล้ว งานที่ดีที่สุดก็คือ ความรู้สึกไม่ยินดีต่อโลก ในเรื่องนี้มีกรแยกแยะ ออกเป็นหลายแขนง เพราะผู้ทรงศมีหลายประเภท

ประการแรก คือการทรงศต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.)ในลักษณะหึงหึง โสอัน ได้แก่ การทรงศของอิบลิซ เมื่อครั้งที่ขัดขึ้นและเย่อหยิ่ง พร้อมกับเป็นพวก มิจนาคิฏฐิ(กาเฟร) ต่อมาคือการริษา อันเป็นการทรงศในแบบของ บุตรชายนบีอาดัม(อ) เมื่อเราริษาพี่ชายของตนเองแล้วสังหารเขาตาย สิ่ง ที่แยกออกไปจากข้อที่ได้แก่ การหลงใหลต่อสตรี หลงใหลต่อโลก หลงใหล ต่อตำแหน่งผู้นำหลงใหลต่อความสุขส่วนตัว หลงใหลต่อคำพูด หลงใหลต่อ เกียรติยศ หลงใหลในทรัพย์สินเงินทอง มันได้ก่อรูปร่างด้วยกัน 7 ประเด็น ด้วยการรวมกันเข้าอยู่ในรูปของการหลงใหลต่อโลกนี้ (คุณยา) นั่นเอง

บรรดาศาสดาและนักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวว่า

“ ความหลงใหลในคุณยาคือ ต้นเหตุแห่งความผิดพลาดทั้งมวล ” (9)

(9) ชัยนุลอาบิติน ของ มุกีร์รอม หน้า 152.

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 10

เมื่อท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) กลับถึงเมืองมะดีนะฮ์ หลังจากที่ได้ผ่านเหตุการณ์โศกนาฏกรรมในกัรบะลาฮ์

อับรอฮีม บิน ฏอลสะฮ์ บินอุบัยดิลลาฮ์ ได้ลุกขึ้นถามอย่างดูแคลนว่า

“ใครเป็นฝ่ายชนะ ?”

ท่านอิมาม(อ) ได้ตอบว่า

“ให้ถึงเวลามาฆ มีการประกาศเชิญชวน แล้วมีการยี่นมาฆก่อนเกิด แล้วเจ้าจะรู้ว่า ใครเป็นฝ่ายชนะ ” (10)

(10) ชัยนุลอุบดิน ของ มุกีรร์รอม หน้า 370.

ท่านอิมาม(อ)ต้องการจะบอกให้รู้ว่า บรรดาวงศ์วานของผู้บริสุทธิ์(อ)คือผู้มีชัยชนะ โดยอธิบายว่า

“พวกเขาเป็นประชาชาติที่มีความเป็นอมตะ ศัตรูของพวกเขาต่างหากที่เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ อันจะติดตามด้วยความบาป ความมัวหมอง และการสาปแช่งที่ไม่เลือนราง อันความชั่วเหล่านั้นจะอยู่ยงไม่มีการเลือนลบล้างร่องรอยของมันไปได้เลย ตราบชั่วนี้รันดร์....”

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 11

ท่านอิมามอะลี ชัยนุลอาบิไดน(อ)ถูกถามว่า

“ทำไมท่านนบี(ศ)จึงเป็นคนกำพร้าทั้งบิดามารดา?”

ท่าน(อ)กล่าวตอบไปว่า

“เพื่อที่ว่า ท่าน(ศ)จะไม่ต้องรับภาระในหน้าที่ว่าด้วยสิทธิของผู้ถูกสร้าง” (11)

(11) กัซฟูล-มุหมมะฮฺ หน้า 207

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 12

มีคนถามท่านอิมามซัจญาด(อ)ว่า

“ทำไมคนบางคนในตระกูลเรซจึงโหดร้ายกับบิดา ( อิมามสุเซน(อ))ของท่านเหลือเกิน ”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“เพราะคนแรกในหมู่พวกเขาต้องเข้าสู่ไฟนรก ส่วนคนสุดท้ายต้องได้รับภัยพิบัติ ” (12)

(12) อะอฺยานุช-ชีอะฮฺ 4 กอฟ 1/527 กัซฟูล-มุหมมะฮฺ หน้า 207

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ 13

มีคนถามท่านอิมามที่ 4 อะลี บิน ฮุเซน (อ) ว่า

“ความเป็นอยู่ของท่านเป็นอย่างไรบ้าง ข้าแต่ผู้เป็นบุตรแห่งท่านศาสนทูตของอัลลอฮฺ(ศ)?”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“ฉันอยู่ในฐานะผู้ได้รับการถามหาถึง 8 กรณีด้วยกันคือ  
หนึ่ง อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงถามหาฉันเกี่ยวกับบทบัญญัติภาคบังคับ  
สอง ท่านนบี(ศ) ถามหาฉันเกี่ยวกับ เรื่องกฎเกณฑ์แบบจริยวัตร  
(ซุนนะฮฺ) ของท่าน

สาม ครอบครัวถามหาอาหาร

สี่ จิตใจถามหาความต้องการทางกิเลส

ห้า ชัยฏอนถามหาถึงความเป็นบิรวาร (ต่อม้น)

หก มะลาอิกะฮฺทั้งสองถามหาการงานที่จริงใจ

เจ็ด มะลาอิกะฮฺแห่งมรณะถามหาวิญญาณ

แปด สูดานถามหาเรือนร่าง

ฉันจึงตกอยู่ในสภาพที่ถูกถามหาเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้” (13)

(13) อะอฺยูบานฺ-ชีอะฮฺ 4 กอฟ 1/534

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ ๑๔

ท่านอิมามซัยนุลอาบิดิน(อ)ได้อธิบายโองการอัล-กุรอานที่ว่า

“และในเรื่องการลงโทษนั้น สำหรับผู้เจ้าคือ ชีวิตครึ่ง โองปวงชนผู้มีสติปัญญา...”(อัล-บะกะเราะฮะฮ์: ๑๗๕)

ท่าน(อ)ได้ให้ความหมายว่า

“โอ้ ประชาชาติของมุฮัมมัด ผู้ใดครุ่นคิดถึงการฆ่า ก็จงรู้ไว้เถิดว่าเขาจะต้องได้รับการแก้แค้นอย่างสาสมกับการฆ่าในครั้งนี้ นั่นคือ ชีวิตหนึ่งจะต้องเป็นของผู้ที่ครุ่นคิดถึงการฆ่า และชีวิตของผู้เสียหายคนนั้นจำเป็นต้องมีการชดเชยด้วยการฆ่าชีวิตหนึ่งจากคนอื่นอีก ในเมื่อรู้ว่า เรื่องการฆ่ามีกฎบังคับให้แก้แค้น จึงมิได้เร่งเร้ากันในการฆ่า เนื่องจากกลัวถูกแก้แค้น” (๑๔)

(14) อัล-เอียะฮ์ฮุดัยญ์ เล่ม ๒, หน้า ๕๐

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ ๑๕

ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) ได้รับการถามเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “อัศ-เศาะมัด”

และท่าน(อ)ตอบว่า

“ทรงเป็นที่พึงโดยไม่มีภาคีใด ๆ ไม่มีการเหน็ดเหนื่อยเนื่องจากการพิทักษ์สิ่งใด ๆ และไม่บกพร่องจากสิ่งใดๆ” (๑๕)

(15) อะมาลี ของ ซัยคุ ศุคูก หน้า ๑๒๕

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ ๑๖

ท่านษาบิต บินดีนาร์(ร.ฎ.)ได้กล่าวว่า :

ข้าพเจ้าเคยถามท่านอิมามชัยนูลอาบิดีน อะลี บิน สุเซน บิน อะลี บิน อะลีฏอลิบ(อ)ในเรื่องของ “อัลลอฮฺ (ซ.บ.)”ว่า

“พระองค์จะถูกกำหนดคุณลักษณะว่า มีที่อยู่ หรือไม่ ?”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงสูงส่งเกินกว่าที่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องเช่นนี้ ”

ข้าพเจ้าถามว่า

“แล้วทำไมพระองค์ทรงนำนบีของพระองค์เสด็จขึ้นสู่ฟากฟ้าในยามเดินทาง ?”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“เพื่อให้ท่านได้เห็นบรรดามะลาอิกะฮฺแห่งชั้นฟ้าและงานสร้างสรรค์อันมหัศจรรย์ยิ่งของพระองค์ ”

ข้าพเจ้ากล่าวว่า “อัลลอฮฺ (ซ.บ.) ทรงมีโอกาสดัง

“หลังจากนั้น เขา(ศาสดามุฮัมมัด(ศ)) ก็เข้ามาใกล้แล้ว ( ะฮฺยู)ก็ถูกประทานลงมาแก่เขา

เขาอยู่ใกล้เสมือนความห่างสองช่วงปลายคันธนูหรือใกล้ยิ่งกว่านั้น ”  
(อัน-นัจญ์ : 8)

ท่าน(อ)ตอบว่า

“ท่านศาสทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ก็เป็นอย่างนั้น ท่านเข้ามาใกล้จากหลัง ม่านรัศมี แล้วท่าน(ศ)ได้แลเห็นมวลมะลาอิกะฮฺแห่งชั้นฟ้าทั้งหลาย จากนั้น ท่านศาสนทูต(ศ)ก็ได้ขยับเข้าไปใกล้ แล้วท่าน(ศ) ได้ทอดสายต ามองจาก เบื้องล่างของม่านไปยังมะลาอิกะฮฺแห่งพื้นโลก จนท่านนึกว่า ระหว่าง ท่านกับพื้นโลกใกล้กันแค่ระยะของสองปลายธนู หรือใกล้กว่านั้น ” (๑๖)

(16) อะมาลียฺ ของ ชัยคุ สอดุก หน้า ๑๒๕

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ ๑๗

ท่านซุฮรี(ร.ฎ.)ได้กล่าวว่า :

ข้าพเจ้าเคยเข้าพบท่านอะลี บินฮุเซน(อ) แล้วท่าน(อ) พูดยกับข้าพเจ้าว่า

“ซุฮรีเอ๋ย ท่านมาจากไหน ?”

ข้าพเจ้าตอบว่า

“มาจากมัสญิด ”

ท่าน(อ)ถามว่า

“พวกท่านมีอะไรกัน ?”

ข้าพเจ้าตอบว่า

“พวกเราทบทวนกันเรื่องการถือศีลอด ทั้งข้าพเจ้าและบรรดาสหายนต่าง ก็ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ว่า การถือศีลอดไม่มีอะไรเป็น ข้อบังคับอีกเลย นอกจากการถือศีลอดในเดือนรอมะฎอน ”

ท่าน(อุ)กล่าวว่า

“ซุฮรีเอีย มันมิได้เป็นเหมือนอย่างที่เราท่านพูดกันหรือ  
การถือศีลอดนั้นมียุ่ ๔๐ ประเภท มีที่เป็นข้อบังคับเหมือนศีลอดรอมะฎอน  
๑๐ ประเภท อีก ๑๐ ประเภทเป็นการถือศีลอดที่ต้องห้าม และอีก  
๑๔ ประเภทที่เจ้าตัวสามารถตัดสินใจเลือกเอาเองได้ ไม่ว่าจะเป็นการถือ  
หรือต้องการจะไม่ถือ มี ๓ ประเภทที่เป็นศีลอะที่ต้องมีการได้รับอนุญาต  
นอกจากนี้ก็เป็นศีลอดเพื่อการฝึก ศีลอดคอนุโลม ศีลอดในยามเดินทาง หรือ  
ศีลอดของผู้ป่วย ”

ข้าพเจ้ากล่าวว่า

“ขอท่านได้โปรดอธิบายให้ข้าพเจ้าทราบด้วยเถิด ”

ท่าน(อุ)เริ่มอธิบายว่า

“ สำหรับศีลอดภาคบังคับ ได้แก่

- 1) การถือศีลอดในเดือนรอมะฎอน
- 2) การถือศีลอดสองเดือนติดต่อกัน สำหรับคนที่ละศีลอดในเดือนรอมะฎอนโดยเจตนา
- 3) การถือศีลอดสองเดือนติดต่อกัน ในกรณีฆาตกรรมโดยไม่เจตนาของคนที่ไม่สามารถปลดปล่อยทาสให้เป็นอิสระ

เป็นข้อบังคับดังที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงมีโอองการว่า

“ และผู้ใดฆ่าผู้ศรัทธาคนหนึ่งตายโดยไม่เจตนาเขาจะต้องปลดปล่อยทาสให้เป็นอิสระ และส่งมอบสินไหมให้แก่ครอบครัวของผู้นั้นโดยคุณฎีดังนั้น ผู้ใดที่ไม่สามารถกระทำได้ ก็ให้ถือศีลอดสองเดือนติดต่อกัน ”

(อัน-นิซาฮ์: 92)

4) การถือศีลอดสองเดือนติดต่อกัน ในกรณีปลดเปลื้องความบาปของการสาบาน “ซิฮารุ” (เปรียบกรรข่าว่า เป็นแม่ แล้วจะไม่เกี่ยวข้องเป็นสามีกรรข่ากันอีก) ถ้าไม่สามารถปลดปล่อยทาสได้ก็เป็นข้อบังคับ

ดังที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ตรัสว่า :

“และบรรดาผู้ที่สาบาน “ซิฮารุ” กับกรรข่าของตน ต่อมาก็กลับคำพูด ดังนั้นจึงทำการปลดปล่อยทาส ให้เป็นอิสระ ก่อนจะแตะต้องตัวกัน นี่คือข้อแม้ที่สุเจ้าได้รับคำตักเตือน และอัลลอฮฺทรงตระหนักเสมอในสิ่งที่สุเจ้ากระทำ ดังนั้นผู้ใดไม่สามารถทำได้ ก็ให้ทำการถือศีลอดสองเดือนติดต่อกันก่อนจะมีการแตะต้องตัวกัน ”

(อัล-มูญาอะละฮฺ: 3)

๕) การถือศีลอด ๓ วัน เนื่องในการปลดเปลื้องความบาป กรณีที่ทำการสาบาน(เมื่อบรรลุผล แล้วไม่ปฏิบัติตามที่ได้สาบานไว้) เป็นข้อบังคับของคนที่ไม่มียี่สิบอื่น นอกจากอาหารมือเดียว

อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงมีโอองการว่า :

“ ดังนั้นคนที่ไม่มีความสามารถใด ๆ จะต้องถือศีลอด ๓ วัน นี่คือการปลดเปลื้องความบาป เนื่องในการสาบานของสุเจ้าเมื่อเจ้าออกปากสาบานแล้ว ” (อัล-มาอิดะฮฺ : 89)

ทุกประเภทนี้จะต้องถือติดต่อกันไป โดยแบ่งแยกเวลามาได้

๖) การถือศีลอดทดแทนของคนที่ไม่ได้ โอนศิรยะไม่ได้ เนื่องในพิธีฮัจญ์ (เพราะกลัวว่าอาจเป็นอันตราย) ก็เป็นข้อบังคับ

คังทีอัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงมีโอองการว่า :

“ในหมู่ผู้เจ้า ถ้าใครเป็นคนป่วยหรืออาจเป็นอันตรายต่อศีระ(หากทำการโกนศีระในพิธีฮัจญ์) ดังนั้นก็ใช้ชดเชย(พิดยะฮฺ)ด้วยการถือศีลอด หรือทำการบริจาคทาน(เศาะตะเกาะฮฺ)หรือเชือดสัตว์ (แพะ, แกะ) พลี ”

(อัล-บะกะเราะฮฺ: 196)

ในเรื่องนี้เจ้าตัวมีสิทธิในการตัดสินใจเลือกได้หากจะถือศีลอด ก็ถือ ๓ วัน

๑) การถือศีลอดในการได้โทษ(ดัม) สำหรับพิธีฮัจญ์ตะมัดตุฮฺอันเป็นข้อบังคับแก่คนที่ไม่สามารถเชือดสัตว์เป็นพลี(อัล-ฮัจญ์)ได้

คังทีอัลลอฮฺ(ช.บ.) ทรงมีโอองการว่า :

“ ดังนั้น ผู้ใดที่ย้อนกลับมาทำฮัจญ์จากการทำฮัจญ์ตะมัดตุฮฺ(ทำไม่เสร็จ) ก็ให้เขาจัดหาสัตว์ที่สะดวกเพื่อทำการเชือดเป็นพลี ส่วนผู้ใดที่ไม่สามารถทำได้ก็ให้เขาถือศีลอดเป็นเวลา ๓ วัน ในพิธีฮัจญ์ และอีก ๗ วันเมื่อได้กลับมาแล้ว นั่นก็คือ ๑๐ วัน วันบริบูรณ์ ”

(อัล-บะกะเราะฮฺ: 196)

๘) การถือศีลอดเพื่อชดใช้ความผิด เนื่องจากการล่าสัตว์ ในขณะที่ครองเอียะฮฺรอมในพิธีฮัจญ์ก็เป็นข้อบังคับ ดังมีโอองการของอัลลอฮฺ(ช.บ.)ที่ว่า

“ และผู้ใดในหมู่ผู้เจ้าที่ฆ่าสัตว์โดยเจตนา ( ในขณะที่ครองเอียะฮฺรอม) การทดแทนในข้อนี้จะต้องเป็นไปเหมือนดังที่เจ้าได้ฆ่าไป โดยให้ผู้มีความยุติธรรมในหมู่ผู้เจ้าตัดสิน(ว่าเหมือนสัตว์ที่ถูกฆ่าไปหรือไม่) ด้วยการเชือดสัตว์พลีส่งมอบแก่อัล-กะอูบะฮฺ) หรือต้องลบล้างความผิด(จ่ายกัฟฟาเราะฮฺ)ด้วยการให้อาหารแก่คนจน หรือให้เท่าเทียมกันนี้ ด้วยการถือศีลอด ” (อัล-มาอิดะฮฺ : 95)

“ซุฮรีเอีย เจ้ารู้หรือเปล่า ข้อความที่ว่า

“ให้เท่าเทียมกันนี้ด้วยการถือศีลอด” หมายความว่าอะไร?”

ข้าพเจ้าตอบว่า

“ไม่ทราบ ”

ท่าน(อ)กล่าวว่า

“ให้หาข้อมูลของสัตว์ที่ถูกล่าตัวนั้น แล้วตีราคาตามมูลค่านั้นมาในรูปของอาหารที่ดี

ต่อจากนั้นให้อาหารดังกล่าวมาตวงหาปริมาณว่าได้กี่ทะนาน และให้วางหลักเกณฑ์ว่า ต้องถือศีลอด ๑ วัน ต่อทุก ๆ ครั้งทะนาน

๘) การถือศีลอดตามที่บนบาน(นะซร์)ไว้ก็เป็นข้อบังคับ

๑๐) การถือศีลอดต้องห้าม ได้แก่ การถือศีลอดในวันอีดิฟิฏรและวันอีดิฮ์ญา ในจำนวน ๓ วันของช่วงเวลาแห่งการการเริ่มทำพิธีฮัจย์(ตัจริก)การถือศีลอดในวันที่ยังสงสัยอยู่ กล่าวคือ มีทั้งสั่งให้ถือ และห้ามมิให้ถือที่สั่งให้ถือก็คือ เราจะต้องถือควบกับชะอุบาน(เนียตให้เป็นศีลอดเดือนชะอุบาน) แต่ที่ห้ามมิให้ถือก็คือ การที่คน ๆ หนึ่งถือศีลอด(เนียตว่า เป็นศีลอดรอมะฎอนเพียงงานเดียว)ในวันที่คนทั้งหลายยังสงสัยอยู่( ว่าเป็นวันที่ ๓๐ ชะอุบาน หรือที่ ๑ รอมฎอน)”

ข้าพเจ้ากล่าวว่า

“โปรดแนะนำด้วยเถิดว่า ถ้าหากเขามีได้เนียตถือศีลอดเพื่อเดือนชะอุบานเลย เขาจะอย่างไร ?”

ท่าน(อ) ตอบว่า

“ในคืนที่ยังอยู่ในความสงสัยนั้น ให้เขาค้างเจตจำนงว่า เขาถือศีลอดเพื่อเดือนชะอฺบาน

กล่าวคือ ถ้าหากมันไปเดือนรอมฎอน เขาก็จะได้รับผลตอบแทน และถ้าหากเป็นเดือนชะอฺบานก็ไม่ใช่เป็นพิษเป็นภัยอันใด ”

ข้าพเจ้าถามอีกว่า

“ศีลอดที่ถือไปเพื่อเป็นงานอาสา(มุซตะฮับ) จะมีค่าทดแทนศีลอดภาคบังคับได้อย่างไร ?”

ท่าน(อ)ตอบว่า

“ใครก็ตามจะถือศีลอดในวันใดวันหนึ่งของเดือนรอมฎอน เพื่อเจตนาให้เป็นงานอาสาโดยไม่รู้ว่านั้นคือวันของรอมะฎอน แต่มารู้เอาที่หลังจากที่ค้างเจตจำนงอย่างนั้นไปแล้ว เขาก็จะได้รับผลตอบแทนตามค่าของศีลอดรอมะฎอน เพราะว่าศีลอดภาคบังคับย่อมเป็นไปตามวันเวลาที่แน่นอนของมัน อยู่เสมอ

การถือศีลอดในเชิงติดต่อกันย่อมเป็นที่ต้องห้าม

การถือศีลอดด้วยการไม่พูดอะไรเลย ย่อมเป็นที่ต้องห้าม

การถือศีลอดเพื่อเก็บนในกิจการอันเป็นการทรยศต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.)ก็เป็นที่ต้องห้าม อีกทั้งการถือศีลอดตามวาระสำคัญก็เป็นที่ต้องห้ามเช่นกัน(๑๗)

(17) ถืออย่างติดต่อกันหมายถึง ถือทั้งวันทั้งคืน ถือตามวาระสำคัญ หมายถึง ถือในวันต้องห้าม เช่นในวันอิฎติ์ต่าง ๆ เป็นต้น ถือศีลอดด้วยการไม่พูดอะไร หมายถึง นิยตว่าในช่วงถือศีลอดจะไม่พูดสิ่งใดทั้งสิ้น

ส่วนการถือศีลอดที่เจ้าตัวมีสิทธิตัดสินใจเองได้ คือการถือศีลอดประจำวันศุกร์ วันพฤหัสบดี และวันจันทร์ การถือศีลอดเนื่องในวันที่ ๑๓, ๑๔, ๑๕ ของทุกเดือน การถือศีลอดใน ๖ วันของเดือนเชาวาลหลังจากเดือนรอมฎอนการถือศีลอดในวันอะร่อฟะฮ์ การถือศีลอดในวันอาชูรอห์

วาระต่างๆ เหล่านี้ เจ้าตัวมีสิทธิเลือกได้เอง อาจถือก็ได้จะไม่ถือก็ได้

ส่วนการถือศีลอดที่ต้องได้รับอนุญาต ได้แก่ กรณีของผู้เป็นภรรยาที่ต้องการจะถือศีลอด เพื่อเป็นงานอาสา นางจะถือมิได้นอกจากด้วยความยินยอมของสามี หากจะถือศีลอดเพื่อเป็นงานอาสาได้ นอกจากด้วยความยินยอมของเจ้าของบ้าน

ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)กล่าวว่า

“ผู้ใดอยู่ในฐานะแยกของใคร ก็อย่าได้ถือศีลอดเพื่อเป็นงานอาสาอย่างเด็ดขาด นอกจากต้องได้รับการอนุญาตจากพวกเขาเสียก่อน ”

ส่วนกรณีการถือศีลอดเพื่อเป็นการฝึกฝนนั้น ได้แก่ การสั่งให้เด็กๆ ที่กำลังเจริญวัยถือศีลอดเพื่อเป็นการฝึกฝนแต่มิใช่เป็นข้อบังคับ

ทำนองเดียวกันนี้กับการฝึกเด็กด้วยวิธีให้เขารับประทาน

ในช่วงแรกของกลางวัน แล้วต่อจากนั้นก็สั่งให้เขาถือต่อไปอีกตามเวลาในส่วนที่เหลือของวันนั้น เพื่อเป็นการฝึกแต่มิใช่ข้อบังคับ เช่นเดียวกับคนเดินทาง ในเมื่อเขาได้รับประทานอาหารในช่วงแรกของกลางวัน แล้วให้เขาถือศีลอดในช่วงที่เหลือของวันนั้น ตอนกลับมาบ้าน อันเป็นการฝึกฝนมิใช่ข้อบังคับ

ส่วนการถือศีลอดแบบอนุโลม ได้แก่ ใครก็ตามที่รับประทานอาหารหรือ  
ดื่ม หรืออาเจียนโดยมิได้ตั้งใจ ก็เท่ากับอัลลอฮ์(ซ.บ.)ทรงอนุโลมให้แก่เขา  
และเขายังได้รับผลตอบแทนตามค่าของการถือศีลอดอยู่

ส่วนการถือศีลอดของคนเดินทางหรือคนป่วยนั้น คนทั่วไป  
(หมายถึงพี่น้องอะสุลฺุซซุนนะฮ์)ให้ทัศนะแตกต่างกันมาก กล่าวคือ

บางพวกกล่าวว่า “ต้องถือศีลอด”

บางพวกกล่าวว่า “ไม่ต้องถือศีลอด”

และบางพวกกล่าวว่า “ถ้าต้องการจะถือก็ให้ถือไป แต่ถ้าต้องการจะไม่ถือ  
ก็ไม่ต้องถือ ”

แต่สำหรับเรา จะขอกล่าวว่า ในสองสถานการณ์นี้ เขาไม่ต้องถือ ดังนั้น  
ถึงแม้คนเดินทาง

หรือคนป่วยถือศีลอดก็ตาม เขายังจะต้องถือศีลอดชดเชย ในกรณีนี้อยู่ดี  
(เมื่อกลับมาถึงบ้านหรือหายไ้จากการป่วยนั้น)

เพราะอัลลอฮ์(ซ.บ.) ทรงมีโอการว่า :

“ ดังนั้นผู้ใดในหมู่ผู้เจ็บป่วยหรืออยู่ในการเดินทาง  
ก็ให้คิดคำนวณวันเวลานั้น ๆ ไปชดใช้ในวันอื่น ๆ ” (๑๘)

(18) อัล-คี้ออล หน้า ๕๓๗

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ ๑๘

ท่านซัยด บินอะลี(ร.ฎ.) ได้กล่าวว่า :

ข้าพเจ้าเคยถามท่านอิมามซัจญาด(อ)ผู้เป็นบิดาของข้าพเจ้าว่า

“พอครบโปรดยกเลิกที่เกิด ในเรื่องที่ว่า ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)  
ทวดของพวกเราขึ้นสู่ฟากฟ้า (เมื่อยะฮ์ร็อญ)ในครั้งกระนั้น  
แล้วพระผู้อภิบาลของท่าน(ศ)สั่งให้ทำการนมาซ ๕๐ ครั้ง

ทำไมท่าน(ศ)จึงไม่ขอลดหย่อนเพื่อประชาชาติของท่าน(ศ)เสียเอง  
จนกระทั่งท่านนบีมุฮามมัดของอิมรอน(อ) ต้องกล่าวกับท่าน(ศ)ว่า :

จงกลับไปหาพระผู้อภิบาลของท่านเถิด แล้วจึงขอลดหย่อนจากพระองค์  
เพราะประชาชาติของท่านไม่มีความสามารถอย่างนั้นแน่ ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวว่า

“ลูกเอ๋ย ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)มิได้ยื่นข้อเสนอแนะอะไรแด่  
พระผู้อภิบาลของท่านหรอก และท่าน(ศ)ก็ได้หวนกลับไปหาพระผู้อภิบาล  
ของท่านเพื่อทบทวนเรื่องใดๆ ก็ตามที่พระองค์ทรงบัญชาแก่ท่าน(ศ)ครั้น  
เมื่อณบิมุซา(อ) ถามท่าน(ศ)ในเรื่องนี้ ก็เท่ากับบิมุซา(อ)ทำหน้าที่ขอความ  
อนุเคราะห์ต่อท่าน(ศ)เพื่อประชาชาติของท่าน(ศ)เอง ก็ไม่เป็นการเหมาะสม  
ที่ท่าน(ศ) จะปฏิเสธการอนุเคราะห์ของท่านนบีมุซา (อ) ดังนั้น ท่าน (ศ) จึง  
กลับไปหาพระผู้อภิบาลเพื่อขอการลดหย่อนให้เหลือแค่เพียงวันละ ๕ ครั้ง ”

ข้าพเจ้ากล่าวว่า

“แล้วทำไมท่าน(ศ)จึงไม่กลับไปหาพระผู้อภิบาล เพื่อขอการลดหย่อน  
ให้ต่ำจากวันละ ๕ ครั้ง ในเมื่อท่านนบีมุซา(อ) ก็ขอร้องท่าน(ศ)อีกว่าให้  
กลับไปขอการลดหย่อนจากพระผู้อภิบาลของท่าน(ศ)อีก ?”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“ลูกเอ๋ย ท่านศาสนทูต(ศ)มีความประสงค์ที่จะให้ประชาชาติของท่าน (ศ)มีโอกาสดำเนินการลดหย่อน พร้อมๆ กับรางวัลของการนมาซ ๕๐ ครั้ง ตามโครงการของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ที่พระองค์ตรัสว่า :

“ผู้ใดปฏิบัติความดีเพียงหนึ่ง เขาจะได้รับการตอบแทนเป็น ๑๐ เท่าของความดีนั้น ”

(อัล-อันอาม: 160)

เจ้าไม่รู้หรือว่า เมื่อตอนที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)เสด็จลงสู่พื้นโลก แล้ว ญิบรออีลลงมามาหาท่าน(ศ) แล้วกล่าวว่า

“มุฮัมมัดเอ๋ย แท้จริงพระผู้อภิบาลของท่านฝากสลามมาให้

และตรัสว่า : แท้จริงนมาซนั้นมี ๕ แต่รางวัลมี ๕๐ ตรัสของข้าจะไม่เปลี่ยนแปลงและข้าจะไม่เออธรรมต่อปวงบ่าวของข้าเลย ”

ข้าพเจ้ากล่าวว่า

“พ่อครับ พระองค์อัลลอฮฺ(ซ.บ.)มิได้ทรงดำรงอยู่ในสภาพที่มีสถานที่ มิใช่หรือ ?”

ท่าน(อ)กล่าวว่า

“ใช่แล้ว อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงมีฐานะสูงส่งเกินจากสิ่งนั้น ”

ข้าพเจ้าถามว่า

“แล้วที่ท่านนบีมุซา(อ)กล่าวกับท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ว่าจงกลับไปหาพระผู้อภิบาลของท่านเล่า จะหมายความว่าอย่างไร ?”

ท่าน(อ)กล่าวว่า

“เป็นความหมายเดียวกันกับคำพูดของนบีอิบรอฮีม(อ)ที่ว่า

“แท้จริง ข้าจะไปหาพระผู้อภิบาลของข้า แล้วพระองค์จะทรงนำทางข้า”

(อิศ-ศ็อฟฟาต: ๘๘)

และเป็นความหมายเดียวกันกับคำพูดของนบีมูซา(อ)เองที่ว่า

“และข้าฯรับมาหาพระองค์ ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้า ฯ เพื่อพระองค์  
ทรงพอพระทัย”

(กุฮา: 84)

และเป็นความหมายเดียวกันกับที่พระองค์ตรัสว่า

“แล้วเขาเหล่านั้นก็เร่งรีบไปหาอัลลอฮ์”

(อิซ-ซารียาต: 50)

ซึ่งหมายถึงการไปบำเพ็ญฮัจญ์ที่บัยตุลลอฮ์

ลูกเอ๋ย สถานกะอับะฮ์นั้น เป็นบ้านของอัลลอฮ์(ช.บ.) ดังนั้น ผู้ใดบำเพ็ญ  
ฮัจญ์ที่บ้านของอัลลอฮ์(ช.บ.)ก็เท่ากับเขาได้มุ่งไปสู่อัลลอฮ์(ช.บ.)และมีสติ  
ทั้งหลายก็เป็นบ้านของอัลลอฮ์(ช.บ.) ดังนั้น ผู้ใดพยายามไปมัสญิดก็เท่ากับ  
พยายามไปหาอัลลอฮ์ (ช.บ.) และมุ่งไปหาพระองค์

สถานที่มาซในช่วงที่เขายืนมาซอยู่นั้นเท่ากับยืนต่อหน้าอัลลอฮ์(ช.บ.)  
พวกที่ไปหยุดพักที่ทุ่งอะรอฟะฮ์เท่ากับพวกเขาไปหยุดพักต่อหน้าอัลลอฮ์  
(ช.บ.) แท้จริงฐานที่ตั้งแห่งชั้นฟ้าทั้งหลาย ล้วนเป็นของอัลลอฮ์(ช.บ.)  
ดังนั้นถ้าใครสามารถขึ้นไปสู่ที่นั่นได้ก็เท่ากับได้ขึ้นไปสู่อัลลอฮ์(ช.บ.)  
เช่นกัน (คังการเมียะอูร์อัจญ์ของท่านศาสดา(ศ))

เจ้าเคยได้ยื่นโองการหนึ่งของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ไว้ใหม่ว่า

“บรรดามะลาอิกะฮฺ วิญญานบริสุทธิ์เหล่านั้นทะยานขึ้นเบื้องสูงสู่  
พระองค์”

(อัล-มะอาริจญ์: 4)

และโองการที่พระองค์ตรัสในเรื่องนบีอิซา(อ)ว่า

“แต่ทว่า อัลลอฮฺทรงยกเขาขึ้นไปสู่พระองค์”

(อัน-นิซาอ์: 158)

และพระองค์ทรงตรัสว่า

“ถ้อยคำที่ดีย่อมมุ่งขึ้นไปสู่เบื้องบนและการทำงานที่ดีงาม(เหมาะสม  
สมบูรณ์)เป็นตัวยกมันขึ้นไป”

(ฟาฏีร: 10)(๑๕)

(๑๕) อัล-คิซออล หน้า ๓๗๒

## ถาม~ตอบ

### เรื่องที่ ๑๕

ท่านอะบี มาลิก(ร.ฎ.) กล่าวว่า

ข้าพเจ้าเคยกล่าวกับท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) ว่า

“โปรดบอกข้าพเจ้าให้รู้ในบทบัญญัติศาสนาทั้งหมดด้วยเถิด”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า

“พูดด้วยสัจจะ ตัดสินด้วยความยุติธรรม และทำตามสัญญาให้  
ครบถ้วน” (๒๐)

(๒๐) อัล-คิซออล หน้า ๑๑๓

## ‘อัศ-ศ่อฮีฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์’

### รวมบทควา้อของอิมามซัจญาด(อ)

บทควา้อของท่านอิมามซัจญาด(อ)ที่อยู่ในรูปของหนังสือ  
“อัศ-ศ่อฮีฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์”

เป็นต้นแบบของวิชาความรู้และจริยธรรม เป็นหนังสือที่ให้คุณค่าอย่าง  
สูงทางด้านกฎเกณฑ์ คำตักเตือนในด้านต่างๆ ความรู้ในด้านหลักเอกภาพ  
และความเข้าใจในพระผู้เป็นเจ้าอย่างดีเป็นพิเศษ

อีกด้วยเป็นศูนย์รวมแห่งคติธรรม ข้อเตือนใจ และสอนมารยาทที่ยิ่งใหญ่  
อย่างชนิดที่ไม่มีหนังสือเล่มใดเทียบได้ นอกจากอัล-กุรอาน

นะสุลุล-บะลาฆะฮ์และตำราอะดิบทั้งหลาย ในแง่ของคันทำรับแห่งความ  
ดีงาม และความถูกต้อง

การกล่าวถึงหนังสือเล่มนี้ ถึงแม้จะให้การยกย่องอย่างสูงแล้วแต่ก็ยัง  
นับว่าน้อยไปจากความเป็นจริงของมัน บางครั้งจึงมีคนกล่าวยกย่องว่าเป็น  
“ชะบูร์แห่งวงศัวานของมุฮัมมัด (ศ)” (๑)

(1) ชะบูร์ หมายถึงคัมภีร์เล่มหนึ่งที่ถูกระทานมายังศาสดาอาดัม (อ)

เป็นมูลฐานแห่งวิชาการด้านหลักเอกภาพของพระผู้เป็นเจ้า เป็นแบบ  
แผนของความชำนาญทางภาษา และที่สุดแห่งโวหารอันลึกซึ้ง

ท่านชัยคุ อัล-มัญญูลิซี(ร.ฮ.) กล่าวว่า : ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงหนังสือ  
“ศ่อฮิฟะตุล-กามิละฮฺ” (อีกชื่อหนึ่งของฮัศ-ศ่อพะฮฺ) กับผู้ทรงคุณวุฒิ  
ระดับสูงคนหนึ่งในเมืองบัสเราะฮฺ ท่านกล่าวว่า

“จงรับเอาไปจากข้าพเจ้าเถิด ข้าพเจ้าจะเขียนให้พวกท่าน ว่าแล้วเขาก็  
จับปากกามาเกาะที่ศีรษะ แต่ไม่ทันไรเขาก็เสียชีวิตไปเสียก่อน ” (๒)

(2) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๑๒

บรรดาอะฮุลลุลบัยตุ(อ) และพรรคพวกของท่านเหล่านั้นให้ความสำคัญ  
กับหนังสือ “ฮัศ-ศ่อฮิฟะตุล-หัจญาดียะฮฺ” มาก ดังนั้น จึงต่างพากัน  
ถ่ายทอด โดยผู้ทำหน้าที่สายสืบเป็นจำนวนมากจน ท่านอัล -มัญญูลิซี (ร.ฮ.)  
กล่าวว่า ท่านมีหนังสือนี้จากสายรายงานต่าง ๆ จำนวนนับพัน (๓)

(3) จากบทนำหนังสือ “ฮัศ-ศ่อฮิฟะตุล-หัจญาดียะฮฺ” โดยท่านชัยคุ  
มุฮัมมัดอับ-มิฆกาฮฺ

บรรดานักปราชญ์ทั้งหลายต่างระดมกันทำหน้าที่พิทักษ์รักษา ศึกษา และ  
อธิบายโดยคนเหล่านั้นได้ดำเนินการตรวจสอบหนังสือประวัติศาสตร์ ฮะดีษ  
และนूरพาคีฮ์ของอิสลาม เพื่อค้นคว้าหาบทดุอาอ์ของอิมาม(อ)ท่านนี้ ว่าบท  
ใดที่ยังไม่มีปรากฏอยู่ในหนังสือ “ฮัศ-ศ่อฮิฟะตุล-หัจญาดียะฮฺ”

ต่อมาได้มีการรวบรวมหนังสือนี้ขึ้นเป็นครั้งที่ ๒ โดยท่านชัยคุมุฮัมมัด  
บินสะฮัน บินอัล-สุรูลอามีลี

และในหนังสือเล่มนี้ ท่านได้สรุปบทดุอาฮ์ของท่านอิมาม (อ) ที่ยังไม่มีอยู่ในหนังสือ

“อัศ-ศ่อฮิฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์” ซึ่งต่อมาท่านมिरزا अबดุลลอฮ์ อัลด-อิศฟะฮานี ก็ได้ดำเนินการแก้ไขผลงานของท่านซัยคุ อัลด-อามิลี กล่าวคือท่านได้รวบรวม “อัศ-ศ่อฮิฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์” ขึ้นเป็นครั้งที่ ๓ ต่อจากนั้นท่านซัยคุ นูรียะฮ์ก็ได้ดำเนินการแก้ไขในส่วนที่ท่านมिरزا अबดุลลอฮ์บกพร่องไป โดยรวบรวมหนังสือ “อัศ-ศ่อฮิฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์” ขึ้นเป็นครั้งที่ ๔ ต่อมาท่านซัยยิดมุฮซิน อัลด-อามีน ศ่อฮิฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์” ขึ้นเป็นครั้งที่ ๕ และรวบรวมเป็นครั้งที่ ๖ โดยท่านมุฮัมมัด บาเกร์ บิน มุฮัมมัด สะฮัน อัลด-บิรญันดี ต่อมาได้มีการรวบรวมเป็นครั้งที่ ๗ โดยท่านฮาดี กาซิฟ อัลด-ฆิฏอฮ์ และครั้งที่ ๘ โดยท่านมिरزا อะลี อัลด-มรอะชี หนังสือ “อัศ-ศ่อฮิฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์” ฉบับนี้ได้รับการพิมพ์ครั้งแล้วครั้งเล่า

หากเราทำจิตใจของเราให้เที่ยงธรรม แน่แน่นอนที่สุดเราจะต้องถือว่าบทดุอาฮ์ต่าง ๆ เหล่านี้ก็คือ การยอมโดยสิ้นเชิงต่อพระผู้มีความประเสริฐสุด เป็นการก้าวไปสู่เกียรติยศ เป็นแนวทางอันเที่ยงตรงแก่วิถีชีวิตโดยทั่วไปของเรา และแน่นอนเราจะได้พบกับความผาสุกในชีวิตทางโลกและปรภพ

ในบทนี้เราจะกล่าวถึงบทดุอาฮ์บทสั้น ๆ ที่เราคัดมาจากหนังสือ

“อัศ-ศ่อฮิฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์” และจากที่อื่น ๆ ของท่านอิมามอะลี บิน สุเซน อัช-ซัจญาด(อ) ดังต่อไปนี้

## ดูอาห์

### บทที่ ๑

บทดูอาห์ที่ท่านฮัมมาด บินสะบิบ อัล-กูฟี(ร.ฎ.)ได้ยืมท่านอิมาม ชัจญาด (อ)อ่านที่ “บีดาอ์” ตรงเส้นทางระหว่างมักกะฮ์กับมะดีนะฮ์ มีดังนี้:

“ข้าแต่พระองค์ บรรดาคนหลงผิดทั้งหลายต่างหมายมุ่งหาพระองค์ซึ่งพวกเขาจะประสบกับพระองค์ในฐานะผู้ได้รับการชี้นำ บรรดาคนขี้เกรงกลัวทั้งหลายต่างนอบน้อมยังพระองค์ แล้วพวกเขาจะพบพระองค์ในฐานะผู้มีสติปัญญา บรรดาคนที่หวนกลับต่างเข้าหาพระองค์ซึ่งพวกเขาจะพบพระองค์ได้ในฐานะผู้มีความมุ่งหวัง เมื่อไรกันที่ร่างกายเขาจะหยุดพักจากการทุ่มเทเพื่อสิ่งอื่นนอกจากพระองค์ เมื่อไรกันเขาถึงจะพอใจในการแสวงหาสิ่งอื่น นอกจากพระองค์ที่พระองค์ทรงสร้างสรรค้มันขึ้นมา ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าบัดนี้ความมืดมิดแผ่กระจายออกไปหมดแล้ว แต่หัวใจของข้าฯยังไม่บรรลุถึงความสำเร็จในการอ่อนน้อมต่อพระองค์ ขอได้ทรงประทานพรแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของท่าน และทรงโปรดอำนวยให้ข้าฯได้มีสิทธิในกิจการของโลกทั้งสองด้วยเถิด ข้าแต่พระผู้ทรงเมตตาเหนือกว่าผู้เมตตาใดๆ” (๔)

(4) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๔๕

## ดูอาห์

### บทที่ ๒

เป็นบทดูอาห์ที่ท่านอิมามซัจญาด(อ)ได้สอนบุตรของท่าน(อ)

ซึ่งท่านอะบูฮัมซะฮ์สุ อัย-มุมาลี(ร.ฎ.)กล่าวว่า :

ท่านอะลี บินฮุเซน(อ)ได้พูดกับบุตรชายว่า

“ลูกเอ๋ย หากภัยพิบัติใด ๆ ของโลกนี้มาประสบแก่เจ้า หรือพวกเจ้า  
ต้องตกที่นั่งลำบากก็ให้คนใดคนหนึ่งในกลุ่มพวกเจ้า ทำน้ำวูฎอ์เพื่อนมาฆ  
และให้เขามาฆ ๔ หรือ ๒ ร็อกะอ์ด เมื่อมาฆ

เสร็จแล้วก็ให้เขากล่าวว่า

ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงเป็นที่พึ่งของคนมีความทุกข์

ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงได้ยินเสียงกระซิบทั้งปวง

ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงบำบั้ดรักษาเภทภัยทั้งหลาย

ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งที่เร้นลับทั้งหลาย

ข้าแต่พระองค์ ผู้แก้ไขเหตุการณ์ใด ๆ ตามที่ทรงประสงค์

ข้าแต่พระองค์ ผู้เป็นที่วิงวอนของบุชา

ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงคัดเลือกมุฮัมมัด

ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงเป็นสหายของอิบรอฮีม

ข้าขอวิงวอนต่อพระองค์ในฐานะผู้ประสบความทุกข์โศกมหันต์

ข้าขออ่อนแอจนเกินกำลัง หนทางแก่ของข้ามีน้อยนัก

ข้าขอวิงวอนในฐานะคนที่จมอยู่กับความยากแค้นอันลึกลับ ซึ่งไม่มีใคร  
ช่วยแก้ไขสภาพความเป็นอยู่นี้ได้ นอกจากพระองค์

ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงเมตตาที่เหนือกว่าผู้เมตตาใดๆ

มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่พระองค์ แท้จริงข้าฯคือ ผู้มีความผิด

ท่านอะลี บินฮุเซน(อ)ได้กล่าวว่า

“ผู้ใดที่อ่านดุอาอ์บทนี้แล้ว ไม่ว่าเขาจะประสบกับทุกข์เภทภัยใดๆ ก็  
จะได้รับการปลดปล่อยทั้งสิ้น ” (๕)

(๕) อัล-ฟุศลุล มุฮิมมะฮฺ หน้า ๑๕๒

## ดุอาอ์

### บทที่ ๓

เป็นบทดุอาอ์ที่ท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)วิงวอนในตอนย่ำรุ่ง

ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า การวิงวอนขอภัยโทษของข้าฯนี้มีเฉพาะต่อ  
พระองค์ ในขณะที่ข้าฯเป็นคนที่ติดอยู่กับสิ่งที่พระองค์ห้าม นั่นคือ  
การขาดซึ่งความละอายและละเว้นการขอภัยทั้งที่รู้ดีว่า

ความเมตตาของพระองค์มีมหาศาล อันเป็นการทำลายสิทธิของความหวัง  
ข้าแต่องค์พระผู้เป็นเจ้า ถึงแม้ความบาปของข้าฯ มันจะทำให้ข้าฯรู้สึกสิ้น  
หวังในการขอต่อพระองค์ แต่ข้าฯก็รู้ดีว่า ความเมตตาต่อพระองค์นั้นแผ่  
ไพศาลจนข้าฯมั่นใจว่า จะสามารถทำให้ข้าฯยำเกรงพระองค์ได้ ดังนั้นขอได้  
ทรงโปรดประทานพรแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของมุฮัมมัด และทรงบันดาล  
ให้ความหวังของข้าฯที่มีต่อพระองค์เป็นจริงขึ้น และให้สิ่งที่ข้าฯหวาดกลัว  
จากพระองค์อยู่นั้นอย่าได้เป็นความจริงเลย โดยความมีจิตสำนึกของข้าฯ ที่มี  
ความดีงามต่อพระองค์ ข้าแต่พระองค์ผู้ทรงเกรียงไกรเพื่อแผ่เหนือกว่าผู้ให้  
ความเผื่อแผ่ใด ๆ (๖)

(๖) อัล-ญันนะตุล วากียะฮฺ ของคามาด

## ดูอาห์

### บทที่ ๔

เป็นบทดูอาห์ของท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) ที่มีใจความดังนี้

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ข้าฯขอความคุ้มครองต่อพระองค์ กรณีที่สภาพอันเปิดเผยของข้าฯเป็นที่น่ายินดีในสายตาอันเห็นกระหาย ในขณะที่สภาพอันซ่อนเร้นของข้าฯเป็นที่ชิงชัง ณ พระองค์ ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ถ้าข้าฯทำความชั่วก็ขอจากพระองค์ให้ข้าพระองค์ดีขึ้น ถ้าข้าฯกลับตัวมุ่งสู่พระองค์ ก็ขอให้พระองค์หวนกลับมาหาข้าพระองค์(๗)

(๗) ตัซุกิเราะตุล-ค่อว๊าศ หน้า ๑๘๔. และศิฟะตุศ-ศ็ือฟะฮุ เล่ม ๒ หน้า ๓๓.

## ดูอาห์

### บทที่ ๕

เป็นบทดูอาห์หนึ่งของท่านอิมามฮัจญาด(อ) มีใจความดังนี้

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ข้าฯเป็นใครกันที่พระองค์ถึงกับทรงโกรธกริ้วข้าฯ ดังนั้น ข้าฯขอวิงวอนต่อพระองค์ว่า ได้โปรดให้มวลอาณาจักรของพระองค์เป็นเครื่องประดับแก่ความดีของข้าฯ และอย่าให้มันเป็นความน่าชิงจนก่อความชั่วให้แก่ข้าฯ อย่าให้ความมั่งคั่งของข้าฯบกพร่องจากของที่อยู่ในคลังของพระองค์ และอย่าให้สิ่งนั้นๆ เพื่อความยากแค้นให้แก่ข้าพระองค์  
เลข(๘)

(๘) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๒๕

ดูอาห์

บทที่ ๖

ดูอาห์ของอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ)บทนี้ กล่าวเมื่อบรรลุถึงความดงามทั้งมวล

ข้าแต่พระองค์ การรำลึกถึงพระองค์คือ ความประเสริฐสุดสำหรับผู้รำลึก  
ข้าแต่พระองค์ การขอบคุณต่อพระองค์คือ ชัยชนะสูงสุดของผู้ขอบคุณ  
ข้าแต่พระองค์ การเคารพเชื่อฟังพระองค์คือความปลอดภัยสูงสุดสำหรับผู้เคารพเชื่อฟัง

ขอได้โปรดประทานพรแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของมุฮัมมัด  
ขอได้โปรดให้หัวใจของเรามีการะอยู่กับการรำลึกถึงพระองค์ จนหมด  
เวลาครุ่นคิดถึงผู้อื่น

โปรดให้ลิ้นของเรา มีการะกับการขอบคุณพระองค์จนหมดเวลาจากการ  
พูดกับคนอื่น

โปรดให้อวัยวะแห่งเรือนร่างของเรามีการะกับการเคารพเชื่อฟังพระองค์จน  
หมดเวลาในการเคารพเชื่อฟังผู้อื่น

แต่ถ้าหากทรงบันดาลให้เราหมดการะ ก็ขอให้การหมดการะนั้นๆ  
เป็นไปด้วยความปลอดภัย อย่าให้มีโทษทัณฑ์ใด ๆ รังควานเรา และอย่าให้  
ความเดือดร้อนใด ๆ แฝวพานเรา

จนกระทั่งให้บัญญัติที่บันทึกความชั่วคลาดแคล้วไปจากเรา จนไม่มีการ  
กล่าวถึงความชั่วใดๆ ของเรา

และให้เราได้รับบัญชีที่บันทึกความดีงานตามที่เราพอใจ เพราะความดี  
งามต่าง ๆ ของเราได้รับการบันทึก และในเมื่อชีวิตของเราผ่านพ้นไป และ  
อายุขัยของเราหมดสิ้นไปและเมื่อการเรียกร้องของพระองค์ที่เราหลีกเลี่ยง  
มิได้มาถึงยังเรา ก็ได้โปรดประทานพรแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของมุฮัมมัด  
และขอได้โปรดให้ตกลงท้ายแห่งบัญชีบันทึกการงานของเราถูกระงับว่า มี  
การให้อภัยโทษที่ถูกยอมรับ และหลังจากนี้แล้ว โปรดอย่าให้เราได้รับความ  
บาปใดๆ ที่ร่างกายของเราก่อขึ้น และโปรดอย่าเปิดโปงความลับใดๆ ที่  
พระองค์ทรงปกปิดไว้ให้เป็นที่น่าประหลาดแก่คนทั้งหลาย ในวันที่เรื่องราว  
ของบรรดาบ่าวทั้งหลายได้รับการเปิดเผย แท้จริงพระองค์คือ ผู้ทรงเมตตาอยู่  
เป็นนิรันดร์ สำหรับผู้ที่เรียกร้องยังพระองค์ และทรงเป็นผู้มารับต่อคน  
ที่อ่อนวอนต่อพระองค์(๕)

(๕) “อัศ-ศ็อฮ์ฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์” หน้า ๔๔

## ดูอาห์

### บทที่ ๗

ดูอาห์ของอิมามที่ 4 บทนี้ กล่าวเมื่อคลาดแคล้วจากสิ่งที่น่ากลัวหรือให้  
ได้รับสิ่งที่ต้องการโดยพลัน

ข้าแต่อัลลอฮ์ มวลการสรรเสริญเป็นของพระองค์ ตามคุณงามความดี  
แห่งพระบัญชาของพระองค์ และโดยที่ทรงบันดาลให้ภทภัยของพระองค์  
คลาดแคล้วไปจากข้าฯ ขอได้โปรดอย่าทำให้โชคของข้าฯ อันได้มาจาก  
ความเมตตาของพระองค์ต้องมอดไหม้เป็นเหตุให้การพ้อนพ้นของพระองค์พลาด  
ไปเสียจากข้าฯ

แล้วข้าฯต้องเป็นคนโชคร้ายเพราะสิ่งที่ข้าฯรัก ในขณะที่คนอื่นโชคดีมีสุข เพราะสิ่งที่ข้าฯรังเกียจ และถ้าหากให้ข้าฯใช้ชีวิตอยู่โดยได้รับการผ่อนผัน ท่ามกลางเกศภัยอันไม่หยุดยั้ง และท่ามกลางความหนักหน่วงอันไม่บรรเทาแล้วไซ้ร้ ก็ขอได้นำสิ่งที่พระองค์ประวิงอยู่ มาให้ข้าฯเสียเถิดและโปรดประวิงสิ่งที่ข้าฯประสบอยู่ ออกไปจากข้าฯเสียเถิด เพราะการรับโทษในโลกอันต้องสูญเสีย ใ้ว่าจะมากมายแต่ประการใด และการรับโทษในโลกอันถาวร ใ้ว่าจะน้อยแต่ประการใด และขอได้โปรดประทานพรแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของมุฮัมมัด(๑๐)

(10) “อัศ-ศ็อฮิฟะตุซ-ซัจญาดียะฮฺ” หน้า ๖๕

## คุอฺอ์

## บทที่ ๘

คุอฺอ์บทนี้ท่านอิมามซัจญาด(อ)กล่าวเมื่อยามประสบความเดือนร้อนหรือความทุกข์ทรมานต่าง ๆ

ข้าแต่พระองค์ เจื่อนำแห่งความเดือนร้อนทั้งปวงล้วนคลี่คลายไปโดยสิทธิอำนาจของพระองค์ ความทุกข์ทรมานย่อมหมดสิ้นไปได้โดยการบันดาลของพระองค์

ข้าแต่พระองค์ อันทางออกเพื่อไปสู่หนทางรอดพ้นย่อมเป็นไปได้ด้วยการบันดาลจากพระองค์ ความยุ่งยากใดๆ ล้วนสยบต่อเดชานุภาพของพระองค์ความเดือดร้อนใดๆ ย่อมมีทางแก้ไขด้วยความอนุเคราะห์ของพระองค์ พระบัญชาทั้งปวงล้วนดำเนินไปโดยเดชานุภาพแห่งพระองค์สรรพสิ่งทั้งปวงล้วนดำเนินไปตามเจตจำนงของพระองค์

นั่นคือ เจตจำนงของพระองค์ที่ไม่อาจมีใครตั้งข้อหาใดๆ ได้ และเป็นไป  
โดยเจตนาของพระองค์ที่ไม่มีใครหยุดยั้งเอาชนะได้

พระองค์คือผู้ที่ได้รับการเรียกหาจากคนมีทุกข์ พระองค์คือผู้ทรงช่วย  
แก้ไขให้กับคนที่ได้รับการทรมาน ไม่มีใครสกัดกั้นสิ่งใด ๆ ได้ นอกจาก  
โดยการสกัดกั้นของพระองค์ และไม่มีใครแก้ไขอะไรได้ นอกจากการแก้ไข  
ของพระองค์

ข้าแต่พระผู้อภิบาล บัดนี้ข้าต้องตกอยู่ในสภาพอันเต็มไปด้วยความทุกข์  
อันหนักหน่วง ข้าต้องทรมารกับภาระอันหนักอึ้งที่ข้าเผชิญอยู่ ขอให้ทรง  
อนุเคราะห์ให้แก่ข้าฯ โดยเดชานุภาพของพระองค์ และทรงโปรดมอบพลัง  
ให้แก่ข้าฯ ด้วยอำนาจของพระองค์ เพราะไม่มีผู้ใดที่สามารถให้ความ  
ช่วยเหลือใด ๆ ในกรณีที่พระองค์จะทรงให้ความช่วยเหลือ ไม่มีใครสามารถ  
ขจัดออกไปได้ในกรณีที่พระองค์ทรงประสงค์จะประทานให้ ไม่มีใครเปิด  
อะไรได้ในกรณีที่พระองค์ทรงปิดและไม่มีใครสามารถปิดได้ในกรณีที่  
พระองค์ทรงเปิดและไม่มีใครให้ความสะดวกได้ในกรณีที่  
พระองค์บันดาลให้เกิดอุปสรรคและไม่มีใครให้ความช่วยเหลือได้ในกรณี  
ของบุคคลที่พระองค์ทรงบั่นทอนดังนั้นขอได้โปรดประทานพรแด่มุฮัมมัด  
และวงศ์วานของมุฮัมมัด

ข้าแต่พระผู้อภิบาล ขอได้ทรงเปิดประตูแห่งความแคล้วคลาดของข้าฯ  
ด้วยความกรุณาของพระองค์เถิด และจงทำลายอำนาจแห่งความทุกข์ให้  
สลายไปจากข้าฯ และโปรดมอบความปรารถนาดีตามสิ่งที่ข้าฯ อุตริมาให้  
ข้าฯ ด้วยเถิด และโปรดบันดาลให้ข้าฯ ได้สัมผัสแห่งความหวานชื่นของ  
การงานตามที่ข้าฯ ขอ และขอได้ประทานความเมตตาของพระองค์ให้แก่ข้าฯ  
รวมทั้งทางรอดพ้นอันสุขสบาย และโปรดบันดาลให้ข้าฯ ได้รับทางออกและ  
การมีชีวิตชีวาจากพระองค์

และอย่าให้ข้าทนต์ทุกข้ออยู่จนไม่มีเวลาทำหน้าที่ตามกฎข้อบังคับของ  
พระองค์ และปฏิบัติงานตามกฎเกณฑ์ของพระองค์

ข้าแต่พระผู้อภิบาล บัดนี้ข้าฯได้รับความลำบากอย่างแสนสาหัส ภาระที่  
ข้าฯเผชิญอยู่สร้างความทุกข์ให้แก่ข้าฯอย่างเต็มเปี่ยม พระองค์เท่านั้นที่  
สามารถแก้ไขปัญหาค่าข้าฯกำลังประสบอยู่ได้

ขอได้โปรดดำเนินการในเรื่องนี้ให้แก่ข้าฯด้วยเถิด ถึงแม้จะไม่ได้รับการ  
ตอบสนองใดๆ จากพระองค์ก็ตาม

ข้าแต่พระผู้ทรงเป็นเจ้าแห่งบัลลังก์อันยิ่งใหญ่(๑๑)

(11) “อัศ-ศอสีพะตุช-ซัจญาดียะฮ์” หน้า ๓๘

ดูอาฮ์

บทที่ ๕

ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) วิงวอนดังนี้ เมื่อยากที่ประสบความยากแค้น  
ในการครองชีพ

ข้าแต่อัลลอฮ์ พระองค์ทรงทดสอบเราในเรื่องการครองชีพว่า จะมี  
ความคิดที่ผิดพลาดหรือไม่ และทรงทดสอบในชีวิตแห่งโลกนี้ว่า เราจะตั้ง  
ความหวังอย่างเลื่อนลอยหรือไม่ จนกระทั่งเราแสวงหาหาเครื่องยังชีพจาก  
ทางของผู้ที่อยู่ในฐานะต้องรับเครื่องยังชีพ และเราต้องทုံมเท  
ความหวังอย่างเดียวกับคนที่ใช้ชีวิตอย่างทုံมเท

ขอทรงโปรดประทานพรแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของมุฮัมมัด และทรง  
ประทานความเชื่อมั่นอย่างจริงใจให้แก่เรา จนเรามีความสมบูรณ์พอสำหรับ  
การตั้งความหวัง

และโปรดบันดาลให้เราเข้าใจในความเชื่อถือนั้นจริงใจ เพื่อเราจะได้รับการผ่อนผันให้พ้นจากความเดือดร้อน และได้โปรดบันดาลให้เป็นไปตามสัญญาของพระองค์ที่สัญญาไว้ในพระบัญชาของพระองค์ และโปรดดำเนินไปตามคำสาบานของพระองค์ที่มีอยู่ในคัมภีร์ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาคาใจของเรา

เรื่องราวการครองชีพที่พระองค์ทรงให้การรับรองไว้และเพื่อเป็นการจัดความยุ่งยากต่างๆ ที่พระองค์ทรงรับรองในการช่วยเหลือไว้

ข้าพขอยืนยันว่า พระคำของพระองค์ทรงสถิต และขอสาบานว่า คำสาบานของพระองค์ย่อมมีอันเป็นไปอย่างถูกต้องบริบูรณ์

ดังโองการที่ว่า

“และในฟากฟ้า นั้น คือเครื่องยังชีพ(ริชช)ของสุเจ้า  
พร้อมกับสิ่งที่สุเจ้าได้รับการสัญญาไว้”

(อัส-ซุริยาต: 22)

จากนั้นทางมีโองการอีกว่า

“ดังนั้น ขอสาบานต่อพระผู้อภิบาลแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินว่า  
แน่นอนยิ่ง สิ่งนี้(สัญญาที่จะให้ปัจจัยยังชีพ)เป็นสัจธรรมอย่างหนึ่ง  
เหมือนกับที่สุเจ้าพูดกันไว้”

(อัส-ซุริยาต: 23)(๑๒)

(12) อัส-ศ่อฮิฟะตุช-ชัจญาดียะฮฺ หน้า ๑๐๓

## การตอบสนองต่อคุณอ้อคุณสมบัติพิเศษ

### ของอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)

คุณสมบัติพิเศษอีกประการหนึ่งของบรรดาอิมาม(อ)ของเราคือ มีคุณอ้อที่ได้รับการตอบสนองจากอัลลอฮฺ(ซ.บ.) ได้มีการกล่าวถึงเรื่องนี้ของท่านทั้งหลายเป็นอันมาก ในเล่มที่ผ่านมา

เราได้เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการตอบสนองต่อคุณอ้อของบรรดาอิมาม 3 ท่านแรกไปแล้ว อีกทั้งได้

กล่าวถึงผลอันเกิดขึ้นจากการสนองตอบที่พระเจ้าเป็นเจ้ามีต่อคุณอ้อของท่าน ในบทนี้เราจะกล่าวถึงบางเรื่องที่รายงานกันมา ในเรื่องการตอบสนองรับที่มีต่อคุณอ้อของท่านอิมามท่านที่ ๔ อะลี บินฮุเซน(อ)

### บทที่ ๑

ท่านมินฮาด บินอุมร์ได้กล่าวว่า : ข้าพเจ้าได้ไปประกอบพิธีฮัจญ์แล้วได้พบท่านอิมามอะลี บิน ฮุเซน(อ) ท่านได้กล่าวว่า

“ฮัมละฮฺ บินกาฮิล เป็นอย่างไรบ้าง ?”

ข้าฯ ได้ตอบว่า “ข้าพเจ้ายังปล่อยให้เขามีชีวิตอยู่ที่เมืองกูฟะฮฺ”

ท่าน(อ)ได้ยกมือขึ้นกล่าวคำวิงวอนว่า

“ข้าแต่อัลลอฮฺ ขอให้เขาได้ลิ้มรสของเหล็กอันร้อนเถิด

ข้าแต่อัลลอฮฺ ขอให้เขาได้ลิ้มรสของไฟนรกเถิด ”

ท่านมินฮาลได้เล่าว่า : คนกลุ่มหนึ่งเข้าพบท่านมุกตาร(ร.ฎ.) ซึ่งเข้ามาพบ  
อย่างนอบน้อมพลางกล่าวว่า

“ขอแสดงความยินดีกับท่านประมุข ”

ขณะนั้นเขาได้จับตัวของฮัรมะละฮฺมาได้ แล้วท่านมุกตารสั่งให้ตัดมือตัด  
เท้าทั้งสองข้างของเขา และจับเขาโยนลงไปเผาในกองไฟ(๑)

(1) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๓๘. กัซฟุล-ฆุมมะฮฺ หน้า ๒๐๕  
บิฮารุล-อันวาร เล่ม ๑๑, หน้า ๑๖

## บทที่ ๒

ปรากฏว่าท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ.) ได้วิงวอนขอทุกวันว่า  
ให้อัลลอฮฺ(ซ.บ.)บันดาลให้ท่านได้เห็นคนที่สังหารบิดาของท่าน(อ.)ถูกฆ่า  
ด้วย

ครั้นเมื่อท่านมุกตาร(ร.ฎ.)ได้สังหารคนที่ฆ่าท่านอิมามสุเซน(อ.)แล้วเขาก็  
จัดส่งศีรษะของอุบัยดิลลาฮฺ บินชียาด กับศีรษะของอัมรฺ บินอัลอาศไปกับ  
ทูตของตน เพื่อไปมอบให้แก่ท่านอิมาม

ซัยนุลอาบิดีน(อ.) เขาได้พูดกับผู้เป็นทูตของเขาว่า

“แท้จริง เขา(อ.)นมาซในยามกลางคืน ครั้นพอรุ่งเช้า เขา(อ.)ก็จะนมาซ  
ในยามเช้า ต่อจากนั้น จะถึงเวลาที่เขา(อ.)รับประทานอาหาร ฉะนั้นเมื่อเจ้า  
ไปถึงประตูบ้านเขา(อ.)แล้ว ก็จงขออาหารจากเขา(อ.) เมื่อมีการบอกกับเจ้าว่า  
อาหารพร้อมแล้ว เจ้าก็จงอนุญาต แล้ววางศีรษะทั้งสองนี้ที่สำหรับอาหารของ  
เขา(อ.)แล้วจงกล่าวว่า :

“มุกตารฝากสลามมาถึงท่าน ”

แล้วกล่สาวกับเขา(อ)ว่า

“ข้าแต่ผู้เป็นบุตรของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) บัดนี้

อัลลอฮฺ(ช.บ.)ได้ให้การตอบรับต่อการวิงวอนขอของท่านแล้ว ”

ผู้เป็นทูตได้ทำตามในเรื่องนี้ทุกประการ เมื่อท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน(อ) ได้แลเห็นศิระะห์ทั้งสองบนสำหรับอาหารแล้ว ท่าน(อ)ทรงถูกลงกราบ(ซุญุด)

พระผู้เป็นเจ้า แล้วกล่าวว่า

“ข้าฯขอสรรเสริญอัลลอฮฺ ที่ทรงให้การสนองตอบต่อคำวิงวอนของ ข้าฯ และทำให้ข้าฯสามารถแก้แค้นคนที่ฆ่าบิดาของข้าฯได้สำเร็จ ”

แล้วท่าน(อ)ได้ยกมือขออาอ์ให้มุคตาร์(ร.ฎ.)ได้รับการตอบแทนใน คุณงามความดีของเขา(๒)

(2) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๔๓

### บทที่ ๓

เมื่อครั้งที่ท่านอิมามซัยนุลอาบิดี(อ)ทราบข่าวว่า มุฮัรริฟ บิน อุกบะฮฺ มุ่งหน้ามาที่นครมะดีนะฮฺเพื่อทำร้ายท่าน อิมาม(อ)ได้อ่านคุอาอ์ว่า

ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าฯ ความโปรดปรานที่พระองค์ทรงประทานแก่ข้าฯ นั้นมีมากมาย

แต่การขอบพระคุณของข้าฯที่มีต่อพระองค์นั้นน้อยมาก การทดสอบของพระองค์ที่ทรงทดสอบข้าฯนั้นมีมากมาย แต่ความอดทนของข้าฯที่มีต่อสิ่งนั้นมีน้อยมาก

ข้าแต่พระองค์ ผู้ทรงได้รับการขอบพระคุณจากข้าฯเพียงเล็กน้อยสำหรับความโปรดปรานอันมากมายมหาศาลของพระองค์

แต่พระองค์ก็ไม่ทรงหวงห้ามจากข้าฯ

ข้าแต่พระองค์ ผู้ซึ่งประจักษ์ถึงความอดทนของข้าฯว่า มีเพียงน้อยนิดต่อการทดสอบของพระองค์ แต่ถึงกระนั้น พระองค์ก็ได้ทรงบันทอน

ข้าแต่ผู้ทรงไว้ซึ่งความดีงามที่ไม่เคยขาดหายอย่างเด็ดขาด

ข้าแต่พระผู้ทรงเผื่อแผ่ความดีงามที่ไม่อาจคำนวณนับได้

ขอทรงประทานพรแด่มุฮัมมัดและวงศ์วานของมุฮัมมัด ได้โปรดสะกิดกันความชั่วร้ายของเขาให้พ้นไปจากข้าฯ ขอให้พระองค์ทรงรับรองแทนข้าฯ และขอให้ทรงคุ้มครองข้าฯ ให้พ้นจากความชั่วของเขาด้วยเถิด

ครั้นเมื่อมุฮัรรีฟได้เดินทางมาถึงนครมะดีนะฮ์แล้ว เขาได้กล่าวว่าเขาไม่ต้องการทำอะไรกับท่านอะลี บินฮุเซน(อ) ฉะนั้นเขาจึงได้เข้าไปพบแล้วการวะท่าน(อ) ยกย่องให้เกียรติ และแสดงความรักอย่างไม่ตรีจิต(๓)

(3) อัล-อิรชาด หน้า ๒๗๗

## บทที่ ๔

ท่านญาบิร บินยะซีดได้รับคำบอกเล่าจากท่านอิมามมุฮัมมัดบาเก็ร(อ)ว่า :  
ครั้งหนึ่งท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)ได้กล่าวว่า

“ความตายอย่างกะทันหัน เป็นเรื่องที่มีการผ่อนปรนแก่บรรดาผู้ศรัทธา และเป็นเรื่องที่น่าเสียใจสำหรับพวกมิจนาทิกุญญี เพราะผู้ศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้านั้น เขาจะารู้จักคนที่อาบน้ำศพเขาและหามเขา ถ้าหากเขามีความดีรออยู่ ณ พระผู้อภิบาล เขาก็จะเร่งให้ผู้หามศพของเขาไปเร็ว ๆ (เพื่อไปพบกับมรรคผล) แต่ถ้าเขาไม่ได้เป็นคนเช่นนี้ เขาก็จะเรียกร่องผู้หามศพของเขาให้ทำอย่างช้าๆ (เพราะไม่ต้องการไปพบกับการลงทัณฑ์)”

ฎ็อมเราะฮฺ บิน ซามูเราะฮฺได้กล่าวขึ้นว่า

“โอ้ อะลีเอ๋ย ถ้าเป็นจริงเหมือนอย่างที่ท่านพูดแล้วไซ้ร้ แน่อนเขา  
จะต้องกระโดดลงมาจากคานหาม ”

ว่าแล้วเขาก็เดินหัวเราะเยาะไป

ท่านอิมามอะลี บินฮุเซน(อ)ได้ยกมือ และกล่าวคุอาอ์ว่า

“ข้าแต่อัลลอฮฺ..... ถ้าหาก ฎ็อมเราะฮฺ บิน ซามูเราะฮฺ หัวเราะเยาะ  
วจนะของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)แล้วไซ้ร้ ขอได้โปรดลงโทษให้  
เขาได้รับความเสียใจเถิด ”

ปรากฏว่า ฎ็อมเราะฮฺ มีชีวิตหลังจากนั้น เพียง ๔๐ วันเท่านั้น แล้วเขาก็ถึง  
แก่ความตายอย่างกะทันหัน(๔)

(4)อัล-อิมามซัยนุลอาบิดีน ของ อะฮฺมัด ฟีฮฺมี มุฮัมมัด หน้า ๕๗

## คำสดุดีของบรรดานักปราชญ์

### และบุคคลสำคัญต่อท่านอิมามฮัจญาด(อ)

ประชาชาติมุสลิมทั้งหลาย แม้ว่าจะมีแนวคิดแตกต่างกัน ถ้ามัชฮับไม่  
เหมือนกัน แต่ยังร่วมลงมติเป็นเอกฉันท์ ในการให้เกียรติยกย่องบรรดาอิมาม  
แห่งอะฮฺลุลบัยตุ(อ) ว่ามีความเป็นเลิศและดีเด่นที่สุด ทางด้านจริยธรรมและ  
แบบแผนของการดำเนินชีวิต มีความรู้มากที่สุด มีความบริสุทธิ์ใจในการ  
ทำงานเป็นอย่างยิ่ง ประชาชาติอิสลามไม่เคยร่วมกันลงมติเป็นเอกฉันท์ใน  
การยกย่องคุณงามความดีของใคร เหมือนกันมติดังนี้เป็นเอกฉันท์ในการยก  
ย่องบรรดาอิมาม(อ)บางครั้งนักปราชญ์ในสายอื่นๆ ที่ไม่ใช่ชีอะฮฺ

ยังเขียนเรื่องราวของบุคคลเหล่านั้นมากกว่ากรณีที่เขียนโดยนักปราชญ์  
ชีอะฮ์ และผู้ที่จงรักภักดีต่อพวกเขาโดยตรงเสียด้วยซ้ำ หลักฐานเหล่านี้  
เพียงข้อเดียวก็เพียงพอแล้วที่พวกพ้องของท่านจะถือเป็นหลักฐานว่า  
ตำแหน่งคอลีฟะฮ์นั้นย่อมคู่ควรกับพวกท่านมากกว่าคนอื่น  
และประนามการปกครองอื่น ๆ ที่มาแทรกแซงในหมู่พวกท่านกับตำแหน่ง  
นั้น

ในบทนี้เราจะกล่าวถึงคำสดุดีของบรรดานักปราชญ์ และบุคคลสำคัญที่  
มีต่อท่านอิมามซัยนุลอาบิดีน อะลี บิน ฮุเซน(อ)

### คำสดุดี ๑

ท่านญาบิร บินอับดุลลอฮ์ อัล-อัศอรี(ร.ฎ.)

ได้กล่าวว่า :

“ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ในทัศนะของข้าพเจ้าถือว่า  
บรรดาลูกหลานของนบีทั้งมวล ไม่มีใครเสมือนเหมือน อะลี บิน ฮุเซน (อ)  
นอกจากนบียุซุฟ บิน ยะอูบ (อ) แต่ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ว่า  
ลูกหลานของอะลี บิน ฮุเซนนั้นประเสริฐกว่า ลูกหลานของนบียุซุฟ  
บิน ยะอูบเพราะในหมู่พวกเขาจะมีคนๆ หนึ่งที่มาสถาปนาความยุติธรรม  
ขึ้นในหน้าแผ่นดินอย่างสมบูรณ์ เหมือนอย่าง que ความชั่วเคยเนื่องนองคายน  
มาก่อน ” (๑)

(1) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๑๕

## คำสดุดี ๒

ท่านอะบู ฮาซิม(ร.ฎ.)

ได้กล่าวว่า :

“ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นชาวตระกูลฮาซิมคนใดมีความดีเด่นกว่าอะลีบินฮูเซน และไม่มีใครมีความรู้เหนือกว่าเขาได้เลย” (๒)

(2) ตัซกีเราะตุล-ค่อว๊าศ หน้า ๑๘๖

## คำสดุดี ๓

ท่านซุฮรี(ร.ฎ.)

ได้กล่าวว่า :

“ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นใครมีความรู้เหนือกว่า ชัยนุลอาบิดีน” (๓)

(3) ชัยนุลอาบิดีน ช่อง ชัยยิดุลอะฮฺลี หน้า ๔๓

“และเวลาเมื่อใครกล่าวถึงท่านอะลี บินฮูเซน เขาจะร้องไห้พลางเรียกว่า ชัยนุลอาบิดีน” (๔)

(4) ตัซกีเราะตุล-ค่อว๊าศ หน้า ๑๘

#### คำสดุดี ๔

ท่านชะอิด บินอัล-มุชีบ(ร.ฎ.)

ได้กล่าวว่า :

“ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นใครเหมือนกับอะลี บินฮุเซน และไม่ว่าข้าพเจ้าจะเห็นท่านครั้งใด ข้าพเจ้าจะต้องตำหนิตัวเองเสมอ” (๕)

(5) ชัยนุลอาบิตีน ของ ชัยยิดุลอะฮฺลี หน้า ๓๘

#### คำสดุดี ๕

ท่านนาฟีอฺ บินญบัยร(ร.ฎ.)

ได้กล่าวว่า :

“แท้จริงท่านคือประมุข และผู้มีความประเสริฐที่สุดในมวลมนุษย์(๖)

(6) ตัซกีเราะตุล-ค่อว๊าศ หน้า ๑๘๖

#### คำสดุดี ๖

ท่านอุมัร บินอัล-ดฺลอะซีซ(ร.ฎ.)ได้กล่าวว่า :

ในขณะที่ใกล้ตัวเขามีท่านอะลี บินฮุเซน(อ)ยืนอยู่ว่า

“ใครคือ คนที่ประเสริฐที่สุด ”

คนทั้งหลายกล่าวว่า “ท่านนั้นแหละ ”

เขาตอบว่า “มิใช่เด็ดขาด คนที่ประเสริฐที่สุด ได้แก่ คนที่อยู่ใกล้ฉันในขณะนี้เอง เขาเป็นคนที่ใครๆ ต้องการเป็นเหมือนเขา แต่เขาไม่ต้องการที่จะเป็นเหมือนผู้ใดเลยสักคน ” (๗)

(7) กัซฟูล-ญุมมะฮฺ หน้า ๑๕๕

เขากล่าวว่า “ดวงประทีปแห่งโลกนี้ และความเลอเลิศของอิสลาม คือ ชัยนุลอาบิดีน” (๘)

(8) อะอฺยานุช-ชีอะฮ์ เล่ม ๑, หน้า ๔๔

### คำสดุดี ๗

อับดุลมาลิก บินมรวานได้กล่าวว่า :

เขาเคยพูดกับท่านอิมามชัยนุลอาบิดีน(อ)ว่า

“แน่นอนที่สุด อัลลอฮ์(ซ.บ.)ทรงประทานความดีงามแก่ท่านไว้เป็น การล่วงหน้าแล้วเพราะท่านคือ เลือดเนื้อของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) เป็นคนที่มีสายเลือดใกล้ชิดกว่าใครทั้งหมด ท่านมีความประเสริฐเหนือกว่า ใครๆ ในบรรดาอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)ของท่าน และคนร่วมสมัยเดียวกับท่าน แน่แน่นอนที่สุดท่านได้รับวิชาความรู้ วิชาการศาสนา และความสำรวมได้อย่าง ชนิตที่คนอื่นไม่มีโอกาสได้รับเหมือนท่านมาก่อนเลยสักคนนอกจากคนใน หมู่บรรพบุรุษของท่านเท่านั้น ”

และยังมีคำสดุดีมากกว่านี้อีกที่ออกมาจากปากของ อับดุลมาลิกบินมรวาน(ศ็รฺของอะฮ์ลุลบัยตุ(อ))(๙)

(9) อัล-มัดค็อล อิลา มาชูอะฮ์ ฟิล อะตะบาติล มุก็อดดะชะฮ์ หน้า ๑๕๕

### คำสดุดี ๘

ท่านอิมามมาลิก(ร.ฮ.)ได้กล่าวว่า :

“เหตุที่ท่านได้รับสมัญานามว่า ซัยนุลอาบิดีน ก็เพราะการเคารพภักดีของท่านที่มีต่อพระผู้เป็นเจ้าอย่างมากมายนั่นเอง ” (๑๐)

(10) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๑, หน้า ๑๘

### คำสดุดี ๙

ท่านอัล-วากิดี(ร.ฮ.)ได้กล่าวว่า :

“เขาเป็นคนที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นคนที่ทำการเคารพภักดีพระผู้เป็นเจ้ามากที่สุด

เป็นคนที่มีความสำคัญต่ออัลลอฮ์มากที่สุด ในยามที่ท่านเดินท่านไม่แกว่งมือไปมา ” (๑๑)

(11) อัล-บิดาเยตุ วัน นิฮาเยฮุ เล่ม ๙, หน้า ๑๐๔

### คำสดุดี ๑๐

ท่านอัล-วากิดี(ร.ฮ.)ได้กล่าวว่า :

“ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นว่า ชาวตระกูลฮาซิมคนใด(ในสมัยนั้น)จะมีความประเสริฐกว่า ซัยนุลอาบิดีน และไม่มีผู้ใดรู้ศาสนามากกว่าเขา ” (๑๒)

(12) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒, หน้า ๒๕๘

## คำสดุดี ๑๑

ท่านมุฮัมมัด บินญีออลสะฮุ อัช-ชาฟีอี(ร.ฮ.)ได้กล่าวว่า :

“นี่คือชัยคุลอะบิดีน ผู้นำของคนสมณะ ผู้เป็นประมุขของผู้สำรวจ เป็นอิมามของผู้ศรัทธา ธรรมชาติในตัวของเขายืนยันว่า เขาคือสายเลือดของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) บุคลิกภาพของเขายืนยันว่า เขาเป็นผู้ใกล้ชิดต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) รอยกร้านของเขาบ่งบอกว่า เขามาซทั้งกลางวัน กลางคืนอย่างมากมาย อุปนิสัยที่สลัดทิ้งโลกภายนอกบ่งบอกถึง ความสมณะ ของเขาที่มีต่อโลก มีผู้สำรวจตนมากมาย แต่ไม่มีใครเหนือกว่าเขา รัศมีทั้งหลายแห่งการถือกุลปรากฏให้แก่เขา เขาจึงได้รับการชี้นำและ ศาสนกิจ บำเพ็ญเพียรในการเคารพภักดีครอบคลุมตัวเขา ในขณะที่ผู้บำเพ็ญ ตัว ในด้านการเคารพเชื่อฟังยังหลงลืมในการปฏิบัติกิจนั้นๆ บ่อยครั้งที่เขา ทำการเคารพภักดีควบไปการเดินทาง โดยพาหนะในยามกลางคืน โดยใช้ เส้นทางอีกทางหนึ่ง การอพยพของเขาให้หลักฐานอย่างดีที่สุดว่า เขาได้รับชัยชนะอย่างสูงในการเดินทางไกลเขายังมีคุณค่าทางด้านอนุภาพ พิเศษ และมหัศจรรย์หลายอย่างที่เคยเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาคนทั้งหลาย มาแล้ว มีหลักฐานยืนยันเป็นเอกฉันท์ จนยืนยันกันว่า เขาคือ มะลาอิกะฮฺแห่งปรภพ ” (๑๓)

(13)มะกอลีบุซ-ซุอูล หน้า ๘๗

## คำสดุดี ๑๒

ท่านซัหมฺซุดดีน ยูซุฟ บินกีซามิลี อัล-ฮะนะฟี(ร.ฮ.) ทายาทของ  
อิบน์ อัล-ญะซีได้กล่าวว่า :

“เขาคือบิดาแห่งอิมามทั้งหลาย ฉายานามของเขาคือ อะบุลฮะซัน  
สมญานามของเขาคือ ซัยนุลอาบิดีน ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ.)ให้นาม  
เขาว่าซัยยิดุลอาบิดีน ตามหนังสือประวัติศาสตร์ของท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ)  
ระบุไว้ว่าท่านมีสมญานามว่า ซัจญาด, ซุษ-ยะพะนาต, อัซ-ชะกี และอัล-  
อามีน

อัซ-ยะพะนาต หมายถึง รอยกร้านของอวัยวะบางส่วนของอูฐที่แนบติด  
มาจนหยาบกร้าน เช่น ที่หัวเข่าทั้งสอง เป็นต้น เพราะการกราบของท่านแต่  
ละครั้ง ท่านใช้เวลาอันมากจนเกิดรอยกร้านที่ตรงนั้น ” (๑๔)

(14) ตัซกีเราะตุล-เคาะวาศ หน้า ๑๘๓

## คำสดุดี ๑๓

ท่านซัหมฺซุดดีน มุฮัมมัด บิน ญุลูน(ร.ฮ.)

ได้กล่าวว่า :

“บุคคลที่สี่ในหมู่พวกเขา คือ อะลี(ร.ฎ.) ผู้มีนามว่า อะบุลฮะซัน อะลี  
บินสุเซน บิน อะลี บิน อะบีฏอลิบ ผู้รู้จักกันในนามว่า ซัยนุลอาบิดีนหรือที่  
ได้รับการขนานนามว่า อะลี อัศมีร์ เขาคือประมุขของคนในรุ่นตาบิอิน  
(สมัยที่ต่อจากบรรดาสาวกโดยตรงของท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ))”

ท่านซุฮรี(ร.ฎ.)ได้กล่าวว่า

“ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นว่า ชาวกูเรซคนใดมีความประเสริฐกว่าเขาเขาเป็นผู้ได้รับฉายานามว่า

ซัยนุลอาบิตีน ผู้เป็นบุตรของผู้ถูกเลือกสรรทั้งสองตามคำกล่าวในครั้งหนึ่งของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ว่า

“แท้จริงสำหรับอัลลอฮฺ(ซ.บ.)นั้นในบรรดาปวงบ่าวของพระองค์มีผู้ถูกเลือกสรรสองกลุ่ม

กลุ่มหนึ่งคือ ชาวกูเรซ ถูกเลือกสรรจากชาวอาหรับทั้งหมด อีกกลุ่มหนึ่งคือ ชาวเปอร์เซีย(อิหร่าน)ถูกเลือกสรรจากคนที่ไม่ใช่ชาวอาหรับทั้งหมด ”

คุณงามความดี และความประเสริฐของท่านซัยนุลอาบิตีนนั้นมีมากมายจนไม่อาจพรรณนาให้ครบถ้วนได้ ปีที่ท่านเกิดคือ ฮ.ศ.๓๘ ” (๑๕)

(15) อัล-อะอิมมะตุล-อิชนาอะซัร หน้า ๗๕

#### คำสตุดี ๑๔

ท่านอะลี อีซา อัล-ฮัรอะลียฺ(ร.ฮ.)ได้กล่าวว่า :

“ท่านคือ อิมามแห่งปวงปราชญ์ ผู้ก่อดินในพระเจ้า เป็นประมุขทางศาสนาอันบรรเจิด ท่านเป็นยอดของนักเล่ห์กละ เป็นยอดของผู้มีสมณะเป็นผู้นำสูงสุดของบรรดาผู้นำ เป็นผู้ไคร่รพักดีมากที่สุด ในบรรดาบ่าวของพระเจ้าเป็นเจ้า เป็นรัศมีแห่งดวงประทีปของศาสน์แห่งพระเจ้าเป็นศูนย์รวมแห่งตำแหน่งอิมาม

เป็นบุตรของผู้มีความดีงามทั้งสองด้านและมีเกียรติยศทั้งสองฝ่าย(ทั้งฝ่ายบิดาและมารดา) เป็นหลักชัยของหัวใจคนทั้งปวง เป็นที่ชื่นชมยินดีแก่คนทั้งหลาย นั่นคือ อะลี บิน ฮุเซน ท่านทั้งหลายรู้ไหมว่า อะลี บิน ฮุเซนเป็นใคร? ท่านคือ สัญลักษณ์ของคนกลับตัว ท่านเป็นคนทำหน้าที่ตามหลักเกณฑ์(ซุนนะฮฺ)และคัมภีร์มีวาจาที่เที่ยงธรรม เป็นคนประจำที่กับสถานนมาซ

เป็นคนบำเพ็ญทุกกิริยาแก่ตัวเองตลอดชีพ มีฐานะสูงส่งทางด้านวิชาการ ยิ่งนัก ดังนั้นวันใหม่ของท่านจะต้องเหนือกว่าวันวานเสมอ ท่านมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ท่านเป็นศรีของมวลมนุษย์ทั้งในชาติกำเนิดและเผ่าพันธุ์ สรุปรวมความในความประเสริฐก็คือ ท่านมีสายตระกูลอันสูงส่ง มีเกียรติยศ มีความดีงามสุดพรรณนาสะอาดบริสุทธิ์ ผ่องแผ้วเกินจะสรรหาถ้อยคำมาบรรยาย มีลักษณะพิเศษในการอ่อนน้อมขอต่อพระผู้เป็นเจ้า จนมะลาอิกะฮ์ยังต้องชื่นชม ในฐานะภาพของท่าน หยาดน้ำตาของท่านไหลเยิ้มด้วยความยำเกรงต่อพระผู้อภิบาล ” (๑๖)

(16) กัซฟูล-มุหมมะฮฺ หน้า ๒๐๕

### คำสดุดี ๑๕

ท่านอะลี มุฮัมมัด บินมาลิกี(ร.ฮ.)

ได้กล่าวว่า :

“ สำหรับเกียรติยศของท่านมีมากมาย ชื่อเสียงของท่านเป็นที่เลื่องลือส่วนหนึ่งคือ เมื่อท่าน

ทำน้ำวุฎอ์เพื่อนมาซ สีหน้าของท่านจะซีดเผือดมีคนเคยถามว่า

“ มีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อท่านในการทำน้ำวุฎอ์กระนั้นหรือ ?”

ท่าน(อ) ตอบว่า

“ พวกเจ้ารู้หรือเปล่า ข้าต้องการจะยื่นต่อหน้าใคร ?”(๑๗)

(17) อัล-ฟุศูล-มุฮิมมะฮฺ หน้า ๑๘๗

## คำสดุดี ๑๖

ท่านอะฮฺมัด บินฮัมมัด บินอะบีบักรฺบินค็อลกัน(ร.ฎ.) ได้กล่าวว่า :

“อะบุลสะชนฺ อะลี บินฮุเซน บินอะลี บินอะบีฏอลิบ(ร.ฎ.) ผู้ที่ถูกรู้จัก  
ในนามว่า ชัยนุลอาบิดีน และมีคนเคยเรียกท่านว่า อะลี อัศมีอร และสำหรับ  
ท่านฮุเซน จะไม่มีสิ่งใดทั้งไว้เบื้องหลังเลย

หากไม่มีอะลี ชัยนุลอาบิดีนบุตรชายของเขาคนนี้ ท่านคือหนึ่งในจำนวน  
๑๒ ท่าน ของบรรดาอิมามและเป็นประมุขสูงสุดของคนในยุคตาบิอีน ”

ท่านซุรริ(ร.ฎ.) เคยกล่าวว่า

“ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นชาวกูเรซคนใด มีความประเสริฐยิ่งกว่าท่าน ”

มีคนเคยเรียกท่านชัยนุลอาบิดีน(อ)ว่า “บุตรแห่งผู้ถูกเลือกสรรทั้งสอง ”  
โดยคำกล่าวของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ (ศ) ที่ว่า

“แท้จริงสำหรับอัลลอฮฺ(ซ.บ.)นั้น ในบรรดาปวงบ่าวของพระองค์มีผู้  
ถูกเลือกสรรสองกลุ่ม

กลุ่มหนึ่งคือ “ชาวกูเรซ” ถูกเลือกสรรจากชาวอาหรับทั้งหมด อีกกลุ่ม  
หนึ่งคือ “ชาวเปอร์เซีย (อิหร่าน)” ถูกเลือกสรรจากคนที่ไม่ใช่ชาวอาหรับทั้ง  
หมด ” ความประเสริฐของท่านชัยนุลอาบิดีนมีมากกว่าที่จะสรุปได้ (๑๘)

(18) อัล-วะฟิยาตุล อะอฺยาน เล่ม ๒, หน้า ๔๓๑

### คำสดุดี ๑๗

ท่านมุฮัมมัด บินฮิบบาน อัล-บิซติ(ร.ฮ.)ได้กล่าวว่า :

“อะลี บิน สุเซน บิน อะลี บิน อะบีฏอลิบ ก็คือ อะบูลสะชน เป็นหนึ่งในบรรดานักวิชาการศาสนาของอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)เป็นศรีของตระกูลฮาซิมเป็นผู้เคารพภักดีต่อพระเจ้ามากที่สุดสำหรับชาวมะดีนะฮ์” (๑๕)

(19) มะชาอีรู อุละมาอิล-อัมค็อร หน้า ๖๓

### คำสดุดี ๑๘

ท่านอับนุ สะญัร(ร.ฮ.)ได้กล่าวว่า :

“อะลี บิน สุเซน บินอะลี บิน อะบีฏอลิบ ก็คือ ท่านซัยนุลอาบิดีน เป็นผู้ให้ความสำคัญกับการเคารพภักดีต่อพระเจ้าผู้เป็นเจ้าอย่างยิ่งเป็นผู้รู้ทางศาสนาที่ลือชื่อยัง” (๒๐)

(20) ตักริบ อัต-ตะฮะซิบ หน้า ๓๓๒

### คำสดุดี ๑๙

ท่านอับดุลอะซีซ ซัยยิดุลอะฮ์ลได้กล่าวว่า :

“ซัยนุลอาบิดีน อะลี บิน สุเซน อัซ-ซัจญาดนั้น เป็นคนที่ข้าพเจ้าไม่มีความจำเป็นแต่ประการใด สำหรับแนะนำต่อประชาชนทั้งหลายให้รู้จักท่าน เพราะอย่างน้อยที่สุด คนทั้งหลายรู้จักท่านดีกว่า การรู้จักที่ข้าพเจ้ามีต่อท่านเสียอีก แต่ที่ถือว่าจำเป็นก็เพียงแต่เพื่อคุณค่า และเกียรติยศแก่ปลายปากกา และกระดาษ และหยาดหมึกของข้าพเจ้า เท่านั้นเองที่มันได้ทำหน้าที่บันทึกชีวประวัติของวีรบุรุษท่านนี้ให้เป็นระบบอีกครั้ง

บางทีข้าพเจ้าเองยังแปลกใจอยู่ว่า ปัจจุบันนี้ความจริงอย่างหนึ่งคือ ปลายปากกาใดที่ได้เขียนถึงชีวประวัติของท่านอะลี บิน ฮุเซน ปลายปากกา นั้นแหละที่มีสิทธิในการได้รับเกียรติอย่างน่าภาคภูมิใจที่สุด” (๒๑)

(21) หนังสือ ชัยnulอาบิติน หน้า ๔

### คำสดุดี ๒๐

ท่านอะฮ์มัด อะลี มุฮัมมัดได้กล่าวว่า :

“ท่านคือ คนที่ประเสริฐที่สุดในยุคของท่าน มีความรู้มีความสามารถมี การเคารพภักดี มีความเพียร มีความอริ และสันทัดในการเจรจาดีกว่า ใคร ๆ ทั้งหมด เป็นผู้มีความดีสูงส่ง เอาใจใส่ และช่วยเหลือคนยากจน คน อ่อนแออยู่เป็นเนืองนิจ เป็นที่ประทับใจ และยกย่องสำหรับดวงใจของคน ทั้งหลาย” (๒๒)

(22) หนังสือ ชัยnulอาบิติน หน้า ๔

### หมายเหตุท้ายบท

ตามหน้ากระดาษที่ผ่านสายตาท่านไปแล้วนั้น คือแง่มุมเล็กๆ น้อยๆ ของ ชีวิตท่านอิมามชัยnulอาบิติน(อ) อิมามอันทรงเกียรติผู้นี้ ท่านได้รับทราบ และทำความเข้าใจกับคำสอน พฤติกรรมและแบบแผนทางด้านการเคารพ ภักดี และคำวิงวอนของท่าน(อ)ที่มีต่อพระผู้เป็นเจ้าไปแล้ว และได้มีการ สรุปลงคำของนักปราชญ์อาวุโส และบุคคลสำคัญๆ ซึ่งท่านก็ได้อ่านคำ สดุดีและยกย่องที่คนเหล่านั้นมีต่อท่านอิมามท่านนี้ไปแล้วด้วย

หวังใจว่า ท่านคงได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ไม่น้อย ยิ่งไปกว่านั้น  
ท่านยังสามารถที่จะรับเอาแบบแผนของท่านอิมาม(อ)ไปเป็นแนวทาง และ  
เป็น “ดวงประทีป” ในการดำเนินชีวิต

ขอให้อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงเป็นพยานเถิดว่า

ถ้าท่านทำได้ ความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า จะต้องเป็นของท่าน  
อย่างแน่นอน

ขอเพียงให้ท่านกระซิบถามตัวท่านเองว่า

“ใครบ้างที่สามารถนมาซาได้ถึง ๑,๐๐๐ รอกะอัตต่อวัน  
เหมือนท่านอิมาม (อ)?”

“ใครบ้างที่สามารถทนรับฟังการก่นด่าของศัตรูตัวเอง แล้วสนองตอบ  
คนเหล่านั้นด้วยคุณธรรม ?”

“ใครบ้างที่สามารถแบกสัมภาระอาหารไว้บนหลังของตัวเองเพื่อ  
นำไปแจกจ่ายคนยากจนเจ็บไข้ชาวเมืองมะดีนะฮ์ตลอดชีวิต

ถูกแล้ว ! เราทั้งหลายย่อมไม่มีความสามารถทำอย่างนั้นได้แน่นอน  
เพราะท่านอะมีรุลมุมินีน(อ)เคยกล่าวไว้ หลังจากที่ได้แสดงให้เห็นถึงอาหาร  
และเสื้อผ้าของท่าน(อ)ว่า

“พวกเจ้าไม่อาจทำอย่างนี้ได้หรอก ทว่าจงแสดงให้เห็นที่ปรากฏแก่ข้า  
ด้วยการสำรวมและบากบั่น มีการรู้จักผ่อนปรน และแก้ไขความบกพร่องก็  
พอ”

เมื่ออิมามทั้งหลาย(อ)ของเรานมาซาวันละ ๑,๐๐๐ รอกะอัต

แล้วเราจะแก้ตัวอย่างใดกับการพึ่งนมามากมายกับประจำวัน ?

เมื่อแบบแผนของบรรดาอิมาม(อ) ในด้านการบริจาคทานเป็นไปอย่างที่ท่านได้อ่านผ่านไปแล้ว

เราจะแก้ตัวอย่างไรกับการหน่วงเหนี่ยวทานภาคบังคับ ?

เมื่อบรรดาอิมาม(อ)กล่าวว่า

“บรรดาพวก(ชีอะฮฺ)ของเรา คือคนที่ทำตามพฤติกรรม และคำสอนของเรา”

ด้วยเหตุนี้ เราจึงขอภัยต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) ทั้งเพื่อท่านและเพื่อเราพระองค์ คือ ผู้ทรงให้ความช่วยเหลือ และเราจะต้องคืนกลับสู่พระองค์ตราบนรันดร์

## สารบัญ

|                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------|----|
| บทนำ .....                                                            | ๒  |
| ข้อบัญญัติเรื่องตำแหน่งคอลีฟะฮ์ (ผู้นำ)ของท่านอะลี บิน ฮุเซน(อ) ..... | ๑๒ |
| อิมามอะฮ์มัดอันยังใหญ่ของอิมามฮัจญาด(อ) .....                         | ๑๕ |
| วิธีชีวิตของอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) .....                               | ๒๓ |
| วิธีชีวิตที่ ๑. ....                                                  | ๒๓ |
| วิธีชีวิตที่ ๒. ....                                                  | ๒๔ |
| วิธีชีวิตที่ ๓ .....                                                  | ๒๕ |
| วิธีชีวิตที่ ๔ .....                                                  | ๒๕ |
| วิธีชีวิตที่ ๕ .....                                                  | ๒๖ |
| วิธีชีวิตที่ ๖.....                                                   | ๒๗ |
| วิธีชีวิตที่ ๗ .....                                                  | ๒๗ |
| วิธีชีวิตที่ ๘ .....                                                  | ๒๘ |
| วิธีชีวิตที่ ๙ .....                                                  | ๒๙ |
| วิธีชีวิตที่ ๑๐ .....                                                 | ๒๙ |
| วิธีชีวิตที่ ๑๑ .....                                                 | ๓๐ |
| วิธีชีวิตที่ ๑๒.....                                                  | ๓๑ |
| วิธีชีวิตที่ ๑๓ .....                                                 | ๓๑ |
| การบำเพ็ญคุณธรรมและความดีต่อของอิมามที่ ๔ .....                       | ๓๒ |
| ปลดปล่อยทาสสร้างสัมพันธมุนษย์.....                                    | ๓๙ |
| คำเทศนาของอิมามฮัจญ์นุลาอุมิดีน (อ).....                              | ๔๒ |
| คำเทศนาบทที่ 1.....                                                   | ๔๓ |
| คำเทศนาบทที่ 2.....                                                   | ๔๕ |
| คำเทศนาบทที่ 3.....                                                   | ๕๐ |
| พินัยกรรม : .....                                                     | ๕๓ |
| พินัยกรรมฉบับที่ ๑ .....                                              | ๕๓ |

|                          |    |
|--------------------------|----|
| พินัยกรรมฉบับที่ ๒ ..... | ๕๕ |
| พินัยกรรมฉบับที่ ๓ ..... | ๕๖ |
| พินัยกรรมฉบับที่ ๔ ..... | ๕๘ |
| พินัยกรรมฉบับที่ ๕ ..... | ๕๙ |
| พินัยกรรมฉบับที่ ๖ ..... | ๕๙ |
| สาส์นสำคัญ .....         | ๖๖ |
| สาส์นฉบับที่ 1 .....     | ๖๖ |
| สาส์นฉบับที่ 2 .....     | ๖๘ |
| สาส์นฉบับที่ 3 .....     | ๖๙ |
| สุภาษิต : .....          | ๙๒ |
| สุภาษิตที่ 1 .....       | ๙๒ |
| สุภาษิตที่ 2 .....       | ๙๓ |
| สุภาษิตที่ 3 .....       | ๙๓ |
| สุภาษิตที่ 4 .....       | ๙๓ |
| สุภาษิตที่ 5 .....       | ๙๓ |
| สุภาษิตที่ 6 .....       | ๙๔ |
| สุภาษิตที่ 7 .....       | ๙๔ |
| สุภาษิตที่ 8 .....       | ๙๔ |
| สุภาษิตที่ 9 .....       | ๙๔ |
| สุภาษิตที่ 10 .....      | ๙๕ |
| สุภาษิตที่ 11 .....      | ๙๕ |
| สุภาษิตที่ 12 .....      | ๙๕ |
| สุภาษิตที่ 13 .....      | ๙๖ |
| สุภาษิตที่ 14 .....      | ๙๖ |
| สุภาษิตที่ 15 .....      | ๙๗ |
| สุภาษิตที่ 16 .....      | ๙๘ |
| สุภาษิตที่ 17 .....      | ๙๘ |

|                                    |     |
|------------------------------------|-----|
| สุภาษิตที่ 18 .....                | ๕๕  |
| สุภาษิตที่ 19 .....                | ๕๕  |
| ถาม~ตอบ .....                      | ๑๐๐ |
| เรื่องที่ 1 .....                  | ๑๐๑ |
| เรื่องที่ 2 .....                  | ๑๐๓ |
| เรื่องที่ 3 .....                  | ๑๐๓ |
| เรื่องที่ 4 .....                  | ๑๐๔ |
| เรื่องที่ 5 .....                  | ๑๐๕ |
| เรื่องที่ 6 .....                  | ๑๐๖ |
| เรื่องที่ 7 .....                  | ๑๐๗ |
| เรื่องที่ 8 .....                  | ๑๐๘ |
| เรื่องที่ 9 .....                  | ๑๐๘ |
| เรื่องที่ 10 .....                 | ๑๑๐ |
| เรื่องที่ 11 .....                 | ๑๑๑ |
| เรื่องที่ 12 .....                 | ๑๑๑ |
| เรื่องที่ 13 .....                 | ๑๑๒ |
| เรื่องที่ ๑๔ .....                 | ๑๑๓ |
| เรื่องที่ ๑๖ .....                 | ๑๑๔ |
| เรื่องที่ ๑๗ .....                 | ๑๑๕ |
| เรื่องที่ ๑๘ .....                 | ๑๒๓ |
| เรื่องที่ ๑๙ .....                 | ๑๒๖ |
| ‘อัศ-ศอฮิฟะตุช-ซัจญาดียะฮ์’ .....  | ๑๒๗ |
| รวมบทดุอาฮ์ของอิมามซัจญาด(อ) ..... | ๑๒๗ |
| บทที่ ๑ .....                      | ๑๓๐ |
| บทที่ ๒ .....                      | ๑๓๑ |
| บทที่ ๓ .....                      | ๑๓๒ |
| บทที่ ๔ .....                      | ๑๓๓ |

|                                          |     |
|------------------------------------------|-----|
| บทที่ ๕ .....                            | ๑๓๓ |
| บทที่ ๖ .....                            | ๑๓๔ |
| บทที่ ๗ .....                            | ๑๓๕ |
| บทที่ ๘ .....                            | ๑๓๖ |
| บทที่ ๙ .....                            | ๑๓๘ |
| การตอบสนองต่อคู่อำัยคุณสมบัติพิเศษ       |     |
| ของอิมามอะลี บินฮุเซน(อ) .....           | ๑๔๐ |
| บทที่ ๑ .....                            | ๑๔๐ |
| บทที่ ๒ .....                            | ๑๔๑ |
| บทที่ ๓ .....                            | ๑๔๒ |
| บทที่ ๔ .....                            | ๑๔๓ |
| คำสดุดีของบรรดานักปราชญ์                 |     |
| และบุคคลสำคัญต่อท่านอิมามฮัจญาด(อ) ..... | ๑๔๔ |
| คำสดุดี ๑ .....                          | ๑๔๕ |
| คำสดุดี ๒ .....                          | ๑๔๖ |
| คำสดุดี ๓ .....                          | ๑๔๖ |
| คำสดุดี ๔ .....                          | ๑๔๗ |
| คำสดุดี ๕ .....                          | ๑๔๗ |
| คำสดุดี ๖ .....                          | ๑๔๗ |
| คำสดุดี ๗ .....                          | ๑๔๘ |
| คำสดุดี ๘ .....                          | ๑๔๙ |
| คำสดุดี ๙ .....                          | ๑๔๙ |
| คำสดุดี ๑๐ .....                         | ๑๔๙ |
| คำสดุดี ๑๑ .....                         | ๑๕๐ |
| คำสดุดี ๑๒ .....                         | ๑๕๑ |
| คำสดุดี ๑๓ .....                         | ๑๕๑ |
| คำสดุดี ๑๔ .....                         | ๑๕๒ |

|                      |     |
|----------------------|-----|
| คำสดุดี ๑๕ .....     | ๑๕๓ |
| คำสดุดี ๑๖ .....     | ๑๕๔ |
| คำสดุดี ๑๗ .....     | ๑๕๕ |
| คำสดุดี ๑๘ .....     | ๑๕๕ |
| คำสดุดี ๑๙ .....     | ๑๕๕ |
| คำสดุดี ๒๐ .....     | ๑๕๖ |
| หมายเหตุท้ายบท ..... | ๑๕๖ |